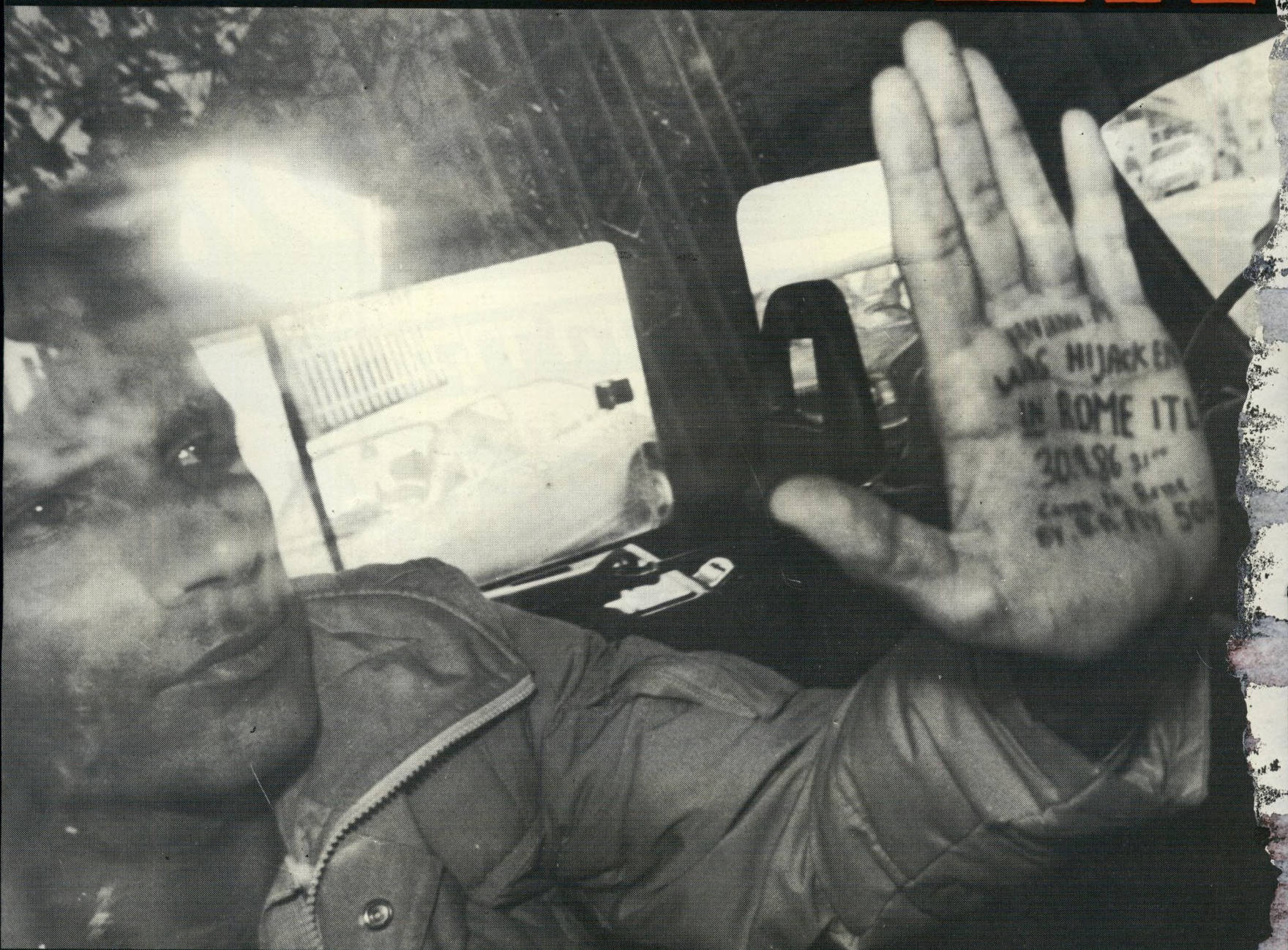

העולם הזה

זום 77, ידיעות אחרונות

ועכשיו עושה צחוק מכולם

מה את מעדיפה במקרר?

מקפיא ענקי? או מקפיא גמדי?

מקסי גלאקסי

המקרר היחיד עם המקפיא הענקי

השווי כמו עייד
עם כל המקררים האחרים.

קטן באר

אין עוד מקרר
עם אחריות כזאת

12
שנות אחריות

על המדחס
ועל יובש הדפנות החיצוניות.
כפוף לתקנון

מקררי היצוא של ישראל

- מקסי גלאקסי - המקרר היחיד עם גב הפלדה.
- מקררי גלאקסי - עם התקן הכפול, האמריקאי וישראלי.

מבצע!

12
תשלומים שקליים שווים
ופרס מיידי לכל קונה

שרות ושיווק תדיראן. פרטים בחנויות החשמל
המובחרות, שקם, סולור וכל-בו שלום.

עוד על גיתית איזרלוב "מיכתבים"
העולם הזה 10.12.86 (ואילך).
לאחרונה אתם מרכיבים לכתוב ולתאר מעלליה,
פיקחותה, הופעתה וכו' של הגברת גיתית
איזרלוב. הכתבות משוות לה תדמית זוהרת —
במעט אלילית הנזיר הישראלי לשנת 1986.
הגדלתם לעשות בכתבה "האלבום הפרטי של
גיתית" (העולם הזה 3.12.86). בתיאורים עליה
במעט ונשכח עברה "המפואר", "מעשיה הטר
יים" באיטליה, אנגליה, יפן והונגקונג ואותו
אלה בינואר 1986, שבו התגנבה לכמה שעות
ארצה, כוהות ורה.

נראה לי שהעובדה העיקרית שגיתית חשודה
ברצח ברם קר, לא מצאה ביטוי בכתבה.
שרה הלוי, ירושלים

אין קשר

על מניעים אפשריים למעשה וענונו
(וענונו: קלסטרון). העולם הזה
3.12.86.

יש להפסיק לתרץ את בגידתו של מרדכי
ענונו כפועל יוצא מהניכור והיזול שחש כבי
כול בגלל היותו מארוקאי (ואם צאצא למישפחה
מיוחסת ומכובדת).

לפי דבריו של אורי אבנרי, ניתן להבין כי כל
טכנאי בן עדה מסוימת שתפקידו במפעל ביט
חוני כלשהו אינו גבוה, יתמרמר ויחליט לנקום
במנהל בדרך של ריגול חמור ובגידה.

תומר זרחין, קיראון

עלמה אבל ריקה

על הסיבות לתרץ את בגידתו של מרדכי
ענונו כפועל יוצא מהניכור והיזול שחש כבי
כול בגלל היותו מארוקאי (ואם צאצא למישפחה
מיוחסת ומכובדת).

לפי דבריו של אורי אבנרי, ניתן להבין כי כל
טכנאי בן עדה מסוימת שתפקידו במפעל ביט
חוני כלשהו אינו גבוה, יתמרמר ויחליט לנקום
במנהל בדרך של ריגול חמור ובגידה.

תומר זרחין, קיראון

שלום ויינשטיין, הרצליה

שותפים לפיריון

על פוריותו של אלכסנדר דימה, מח
בר "הרוזן ממונטה כריסטו" (העולם
הזה 12.11.86 ואילך).

ידעתי שדימה כתב לא רק את הרוזן ממונטה
כריסטו, אלא גם את הגברת עם הקמליות ואת
שלושת המוסקטרים, אבל זה שהוא כתב 1,200
ספרים לא ידעתי.

בהתחשב בכך שכל ימיו של דימה עלי אדמות
הסתכמו ביותר מ-68 שנים (1802-1870),
נראה לי פוריות זאת מוגזמת מאוד. כמעט 18
ספרים לשנה, שנה אחרי שנה, וזה בתנאי
שחתל את מלאכתו כנאוויגוקא, בגיל שנה
אחת.

דימה אומנם היה גאון, אבל לכתוב
1200 הספרים להם נתן את שמו כמחברים,
הוא הסתייע ברשות של כותבים בסתר, שאת
מלאכתם היה מלטש לפני הוצאתה לאור.

השמרן נתן את השם

על הקשר בין הסתדרות העובדים
למשלה שבראשה איש ליכוד.

אם מישור חושש שצפוי קצר ביחסי הסתר
רות'ממשלה, מכיוון שבראש הממשלה עומד
איש הימין יצחק שמיר, טעות בידו.

גם בעבר הסתדרה הסתדרות לא רע עם אנשי
הימין, והיא אפילו קיבלה מאחד הבולטים שבהם
את שמה. כי את המילה הסתדרות לא חידש,
בראשית המאה, אלא איש-הברזל של ציוני
רוסיה, מנחם אוסישקין, שמרן קיצוני, שאנשי
ביל"ז סירבו לקבל אותו לשורותיהם מפני שדרש
שלעתיד לבוא יקום בארץ מישטר מלוכני (ולא
מישטר רפובליקאי, כפי שהביל"זיים תוכננו).

יעקב הרלבן, רחובות

הרווקה מ"עמרה"

על החמשישים שאותם הקדיש ידיד
(המשך בעמוד 4)

הסוד של וענונו

למרדכי וענונו יש חוש דרמאטי מפותח. והוא משתמש בו עד
הסוף. השבוע, בפתח בית המישפט בירושלים, רשם על כף ידו
את הסוד השמור ביותר במדינה, והצליח לשים לצחוק את
שומריו, שניסו לסתום את פיו. זהו אולי תפקידו
האמיתי: לחשוף את הניחוח שבסידורי הביטחון
במיתקן הסודי בדימונה וכלה בחצר בית המישפט.

7

כתבת השער האחורי:

רק עכשיו אני

מתחילה להשתחרר!

16. שנה חייתי עם ריגשות-אשמה "מתודה אביבה
פז. כדי לצאת מרגשות אלה עברתי טיפולים. בין
השאר בבית-הספר להורים". סיפורה האישי של
השחקנית-זמרת, על יחסיה עם בנה,
על יחסיה עם מישפחתה ויחסיה עם
הגברים בחייה - וידוי בגוף ראשון.

24

לקנא באמריקה

אולמות מליאת הקונגרס האמריקאי ריקים
כמעט תמיד. כמו אצלנו. רוב הנאומים דביליים.
כמו אצלנו. רבים מן הנבחרים מתעשרים
בעסקים פרטיים. כמו אצלנו. אבל יש סיבה
לקנא באמריקאים: להם יש
חוקה ועיתונות חופשית, וכל
פרשה אפלה סופה להתגלות.

5

מי אתה,

אלברט חכים?

מיהו הסוחר המיסטורי אלברט חכים.
היהודי הפרסי ששמו מבצבץ בכל הפרשות
האפלות? ומיהו גליל, הרוצח השכיר שניסה
להרוג את אחד ממנהיגי ה-
קונטרס? מישפט במייאמי.
שהדיו יגיעו ודאי גם לארץ.

36

רחל המרחלת מדווחת:

נעמי סולני בברית של
שיר, הבן של בעלה
ליאור ורתי • אברשה
טמיר, העיתונאית הורה
ותחילה סלע • חתונת
חיים קנת • ענת הרצי
(בתצלום) בין כבשים
לדוד וניה • אפרת ארד
רוצה פנטהאון מגרשן
רוזוב • הגירושין ה-
עליונים של ניצה לדר
ויהושפט שולמן • עדי
נה ויסלר מתחתנת עם רפי
סימנסון • דניאלה אוהד (29).
אשתו החדשה של איתן גולדמן

40

המדורים הקבועים:

מיכתבים - אדם וחווה	3
איגרת העורך - זיכרון מגוניה	4
הנדרן - צבע אבוקאדו	5
במדינה - אפריקאים בכנסת	6
חשבון נפש - עם אבנר סירוס	8
תשיבוי - אסיר-עולם לומד	
פסיכולוגיה	10
אנשים - הזונה שזיהה/תה ח"כ	12
דיעה אחרת - של חיים רמון	17
מה הם? / אומרים-ות - רותי שיטרית	
רובי ריבלין, אמירה שגב, גד יעקובי	
שמאל הספרי וגידעון רון	18

הדוח הגנוז

"העולם הזה" חושף מיסמך סודי:
דוח פנימי קטלני על שיטות הניהול
של ישעיהו גביש בקוצרן הענק
ההסתדרותי "כור". האם ישראל
קיסר ודני רחובות יוד-
עים בכלל מה מתרחש
מתחת לאף שלהם?

14

ח"כ חיים רמון:

לחשוף את הסוד!

מהו הסכום המדויק המושקע במתנחלים
בשטחים? בינתיים זהו סוד כמס. ח"כ חיים
רמון, במדור דיעה אחרת, דורש משר-האור
צר, לבנות מחדש ספר-התק
ציב, כך שיפורטו בו ההוצאות
שמחוץ לגבולות המדינה.

17

איוולת בסיני

אורי אבנרי חוזר 30 שנה אחורה, למיבצע
סיני, בעיקבות פרט הטלוויזיה הבריטי, ששיר
דר השבוע. כיצד שני צעירים תכננים ושאל-
תנים, משה דיין ושימון פרס,
תימורנו ראש-משלה זקן וחס-
סן להככים למילחמה אווילית?

11

מיקרופון

סמוי

לגיתית

גיתית מצאה חן בעיני
מיכל חן. אבל זה לא
הפריע לה להקליט
אותה בבית-המעצר,
למען המישטרה. עכשיו היא
טוענת שהשוטרים רימו או-
תה, ולא עמדו בהסכם איתה.

30

לא בתולה ולא אונס

שלושה צעירים ישבו חמישה חודשים בכלא
בחדש אונס. במישפט הורדת המתלוננת הקטי-
נה שלא היו דברים מעולם, לא היה כל אונס,
חמש הגירות השונות שלה
הן פרי הדימיון וכי תעודת-הבי-
תולין שהציגה היא מזויפת.

39

חור ברשת

יוסי מירחי קיבל בעיטה בראש, ואברהם
(אברהם) לוי היה צריך לברוק אישית את הראש
הפגוע * אלי אוהנה לקה
בשפעת, אבל המחלה הרצינית
שלו היו הגעועים לסמנתה.

42

ימין אישי - כדור של צלף	21
לילות ישראל - מרים גבריאל	
הכלב טולפ, עירית לביא-דגן	
וישראלה קריבוסה	22
הורסקים - מזל גדי	27
דף חדש - שירים בהוצאת הדוד	28
תשבוצון	32
זה זמן זה - אוכל לצבוע ולזאבים	33
קולנוע - הימנים באים	34
שידור - עמיר פרץ פרץ בבכי	37
רחל מרחלת - על כל העולם	40
חור ברשת - תיקו חוסך כסף	42

אמסטרדם, אך משום מה בארץ (ובהעולם הזה) נחשבת האג כבירת הולנד. נכון שבהאג נמצאים מישרי הממשלה והפרלמנט ההולנדיים, אך בירתה הרישמית של הולנד היא אמסטרדם. **חיים לוי**, אמסטרדם

אחינו הקופים

על הנאתו של רונלד רגן מהאכילה הצפויה של תרנגולי-הודו (יומן אישי) העולם הזה 10.12.86.

אורי אבנרי מתמרמר על כך שאדם יכול לראות משהו מצחיק בהריגת בעלי-חיים ומסיים: "אינני צימחוני. אינני בא לתקן את הטבע שהפך את המין האנושי למין של אוכלי בעלי-חיים". אך עובדה ידועה היא שאבנרי אדם האוהב בעלי-חיים, ומצד שני אינו צימחוני. אז יענה לי, בבקשה: כיצד יכול אדם ליהנות מאכילת בשרם ושפיכת דמם של אלה שהוא אוהב?

תשובתו תהיה, כמובן, כי אינו אדם בכך, כך רצה הטבע.

והנה, לאחרונה גילו חוקרים בחפירותיהם, לפי שרידי עצמות מאובנות ושיניים של אנשים קדמוניים, כי סימני השחיקה על שיניו של אדם קדמון שחי לפני כשני מיליון שנים היו דומים לסימני השחיקה של שיני אוכלי בשר (פנתרים, נמרים). אבל על שיניו של אדם קדמון שחי לפני כשישבעה מיליון שנים נתגלו סימני שחיקה שרמו בדיוק לסימני השחיקה של אוכלי פירות ושורשי שים, כמו על שיני הקופים הגדולים, שכולם אוכלי פירות וצימחונים מושבעים.

יוצא אפוא שהאדם, במקורו, היה דווקא צימחוני מטיבעו, כמו אחיו הקופים, ורק התרבות חקתו מן הטבע ומחקיו גררה עימה אכילת בשר בעלי-חיים. **שמעון נמרי**, (צימחוני ותיק), רמת-השרון

עיתון על הראש

על עמוס בן-גוריון, בנו של אתי איסט, באזכרה לאביו (יומן אישי) העולם הזה 17.12.86.

לדעתי, עניין כיסוי-ראש או גילוי-ראש בטקס סים רתיים הוא עניין של תרבות ודרך-ארץ. הכנסייה נוצרית צריכה לגלות את הראש במסגרת מוסלמית — לחלוץ את הנעליים, ובטקס דתי יהודי — לכסות את הראש.

לפני שנתיים וחצי ליוונו — ידידים וידידות ובהם אורי אבנרי — את חברנו דן (נמר של נייר) עומר, דור שלישי למישפחה אתיאסטית, לקבוץ רה בירושלים. לאחר אמירת הקדיש שאלתי את אביו של דן, אוסקר מרני, חברי לנשק מהצבא הבריטי במלחמת-העולם השנייה, אם טוב כעניין שאומר אל מלא רחמים על הקבר הרעון. אוסקר הסכים לכך ולחץ את ידי.

גם בקדיש וגם באל מלא רחמים עמדו כולם דומם והגברים, אתיאסטים, מי יותר ומי פחות, כיסו את ראשם. מי כסיפה ומי במיטפתחת, או אפילו כעיתון.

בטוחני שאיש מהם לא עשה בכך שקר בנפשו. **ראובן סיוון**, ירושלים

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות, מישפטיים או טכניים.

המערכה

האחרונה

שעה שגם התיאטרון (פסילות הצנוורה) וגם הצבא (והאירועים בשטחים הכבושים) בחולשות. מן הראוי להוכיח שבשעתו כבר גילה קצין בכיר בצה"ל כי, לדעתו, קיים מכנה משותף בין תיאטרון לצבא. היה זה אלוף-מישנה אהרון זאב. קצין חינוך ראשי של צה"ל באותם ימים. שהסביר זאת בגליון העולם הזה שהופיע השבוע לפני 25 שנה: **המשותף בין תיאטרון וצבא הוא...**

הצהיר אלוף-מישנה זאב. **שניהם מנציחים** או מפסידים אחרי המערכה האחרונה!

(המשך מעמוד 3)

מנוסי, בשעתו, לצבריות (הכל או-דוה' חוזה'לה' העולם הזה 10.12.86).

לפי שתי הדוגמות שהביא העולם הזה, אפשר לחשוב כי מנוסי חימשר רק על צבריות צעירות, ולא היא.

הנה דוגמה מאתו אוסף המשרים, המתייחס לצברית לא כלי-כך צעירה:

רווקה מזדקנת, שמה שרה, יושבת כל יום בעטרה, כבר שנים היא מקווה, שיבוא שר-צבא וישאל אותה איפה היא גרה. לתשומת לב אלה שאינם יודעים זאת: עטרה הוא בית-קפה בלב ירושלים.

יואל אילון, תל-אביב

היה תפוח?

עוד על שם הצופן הראוי לפרשת הנשק לאיראן (מיבצע רפ"ש) העולם הזה 3.12.86 ואילך).

הקורא לקס הציע לקרוא לפרשת הנשק לאיראן

אדם, חווה, התפוח והנחש* בתנ"ך. רק בשיר השירים

מיבצע תפוח (בהסתמך על פרשת חווה והנחש בג'העדר), אבל כמו רבים לפניו הוא התחלק על קליפת תפוח שאיננו קיים.

עובדה: בשום מקום בפרשת הפיתוי של חווה לא מוזכרת המילה תפוח, ורק כתוב פרי-העץ. ולמיטב זיכרוני, מוזכר התפוח בתנ"ך רק בשיר השירים (כתפוח בין עצי היער).

אמנון שמש, חיפה

● הקורא שמש צודק. התפוח הוכנס לתמונה רק על-ידי ציירים בימי הביניים (ראה גלופה).

הורוסקופ לא קדוש

עוד על חשיבות ההורוסקופ (מיכ"ב תבים) העולם הזה 3.12.86 ואילך).

זה נכון שההורים העריכו מאוד את ההורוסקופ, וכדי לאפשר את העלאת הבטחותיו על הכתב אף טרחו והמציאו את הנייר, אבל הערכתם להורוסקופ היתה די מוגבלת, ככל וזאת.

בניגוד לכמה וכמה ממכריי, למשל, ההודים התייחסו אליו אומנם בכבוד, אבל לא בקדושה. וכך קרה שכאשר כבר המציאו את הנייר, הם סירבו להנציח עליו טכסטים קדושים, בניגוד לדיברי ההורוסקופ, שנחשב בעיניהם פחות מקודש.

וכל כך למה? כי הם סברו שטכסטים קדושים יש לרשום על משי ולא על נייר, שיוצר מסיבי כותנה פשוטים. **כרמלה לחוביין**, תל-אביב

כל הולנדי יודע

על מקום מושבה של המלכה האם ההולנדית (אורחים) העולם הזה 12.11.86.

14 מיליון הולנדים יודעים שבירת הולנד היא

ציור של ההולנדי הוגו ואן-דר-גוס (1440-1482) חטא

העולם הזה: שבועות החדשות הישראליות המערבת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא-דואר 136. העורך הראשי: אורי אבנרי. עורך-מישנה: דב איתן. עורך תכנית: יוסי שני. רבות מערכת: ענת סרגוסטי. עורך כיתוב: גיורא נוימן. צלמי מערכת: ציון צפירי, צבי טל. עורך דפוס: יפתח שביט. ראש המינהלה: אברהם סיטון. המו"ל: "העולם הזה" בע"מ. הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב. הפצה: גר בע"מ, תל-אביב.

ק/א י.י.

הנצורה. היו אלה ענת סרגוסטי ושרית ישי. 24 שעות לפני שחצינו את הקווים בכיירות הצטלמו, שלושתנו, בעיר הלבנונית ג'זניה, מצפון לבירות. באותו יום ביקרנו בעיר ביבולוס (גבל). היתה זאת העיר הצפונית ביותר שאליה הגיע או צה"ל, והיינו האורחים הישראליים הראשונים שבאו למקום. קנינו שם חולצות-טי לבנוניות, ובהן הצטלמנו.

שרית ישי נישאה בינתיים ועברה לצהרון חדשות, ואילו ענת סרגוסטי ממלאה כיום תפקיד

בשבוע שעבר פורסמה במדור זה כתבה על המסיבה שערך העולם הזה לרגל הופעת סיפרי אויבן אחי. באנגליה ובצרפת, המקום הוקדש בעיקר לתצלומים של האורחים, שבאו למסיבה — שרים, חברי-כנסת, קצינים בכירים. (סיפרו לי שאחד מהם אמר: "קיבלתי את ההזדמנות, ואחרי לבטים ההלחתי לבוא. חשבתי שזוהי

ישי, אבנרי וסרגוסטי בנמל ג'זניה בלבנון, יולי 1982 24 שעות לפני

ישי, אבנרי וסרגוסטי בתל-אביב, דצמבר 1986 4 שנים וחצי אחרי

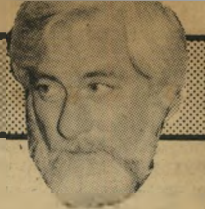
חשוב יותר במערכת העולם הזה. אולם לרגל המסיבה הצטלמנו שוב — כמזכרת להרפתקה עיתונאית משותפת לפני ארבע שנים וחצי, שהיתה גם סימן-דרך בדרכו רבת-ההרפתקות של העולם הזה.

העולם הזה

החלטה אמצעה, מפני שזאת היתה מסיבה לכבוד ספר המתאר פגישות עם אש"ף. אך כשבאתי היה המקום מלא בישרים ובחבריי-כנסת. במדינה הזאת כבר אי-אפשר להיות אפילו אמיץ!

בין כל התצלומים שפורסמו חסר אחד. שיש לו בשבילי משמעות מיוחדת.

בסוף המסיבה הצטלמתי בחברת שתי העיתור נאיות. שנלוו אליי ב-3 ביולי 1982 כדי לערוך את הראיון עם יאסר ערפאת במערב-ביירות

יש הבדל אחד בין המערכת האמריקאית והישראלית – והוא עצום

צבנו אבוקאדו

אין הוא תלוי על בלימה, כמו אצלנו. הוא מעוגן בחוקה עצמה. ואין כוח בארצות-הברית המסוגל לצמצמו. עיתונות זו יכולה לישון כמו כלב עייף. כפי שעשתה בשש השנים האחרונות לפני האח של רונלד רגן הטוב, אך לפתע היא מתעוררת ונושכת את רגן בלי רחמנות.

החוקה האמריקאית אינה פיסת-נייר, כמו חוקות רבות אחרות בעולם. זהו מבשר חי ונושם. אי אפשר לבטל אותה אלא במהפכה, ואי אפשר לשנות אותה אלא בתהליך ארוך ומסובך, המחייב קונסנזוס כמעט מקור אל קור.

לכל מדינה יש הימנעו ורגל וספרה-התנ"ך (או משהו דומה) ועוד סמלים מסמלים שונים. גם לישראל.

לאמריקאים יש גם חוקה. ולישראל אין.

ה החוקה מבטיחה את שילטון-החוק. וגם זהו דבר ייחודי מאוד.

יש לנו בית-מישפט, ירושת הבריטים, שאפשר להתגאות בו. בית-המשפט שלנו משתדל למלא תפקיד תלוי על בלימה. אך בהיעדר חוקה, בית-המשפט שלנו אינו מגיע לקרסוליו של המוסד האמריקאי.

בית-המשפט האמריקאי מבטל חוקים ותקנות והחלטות של כל מוקדי-הכוח במדינה, אם הם סותרים – לדעתו – את החוקה. זוהי ערובה שאין שניה לה. היא שוללת מכל גוף את היכולת להיות לעריץ.

בית-המשפט העליון של ארצות-הברית יכול להיות יותר ליברלי או יותר שמרני (כמו עכשיו), אך אין הוא מועל בתפקידו. הוא מבטיח ששילטון-החוק אינו רק סיסמה יפה, אלא מציאות חיה.

מי שרגיל להפקרות של הכנסת, שבה יכול רוב מיקרי לשנות סדר-יבוא ויבואות ולחוקק חוקי-עבודה בגלל קפריסה של רגע או שיוגיון של מישור בממשלה, מוכרח לקנא בסדר האמריקאי.

ב פרשה הנוכחית ממלא הקונגרס האמריקאי – על שני בתי – תפקיד מכריע.

למרות הבניינים המרשימים, אין הקונגרס האמריקאי טוב מן הכנסת מבחינות רבות. אולמות-המליאה ריקים כמעט תמיד. כמו אצלנו, רוב הנאומים רבליים, כמו אצלנו. רבים מן החברים עוסקים בעסקים פרטיים ומתעשרים בעזרת המעמד. כמו אצלנו. אבל לכל סנאטור וחבר בית-הנבחרים יש צוות מרשים של עוזרים, ולכל ועדה יש משאבים וסמכויות. היא יכולה לחקור, להזמין עדים, לתבוע תשובות, לשלוח לכלא את עדי-השקר או מבזי-הקונגרס.

אין משקרים לקונגרס האמריקאי. לא סתם אזרח. לא שר. וגם לא הנשיא בכבודו ובעצמו. כי הקונגרס יכול להדיח את הנשיא.

בהשוואה לקונגרס, הכנסת שלנו היא אוסף של עסקנים מתוסכלים, חסרי שיניים. שום שר אינו מהסס בארץ לשקר לכנסת, או להעלים ממנה מידע חיוני. לשום ועדה של הכנסת אין סמכויות אמיתיות לחקור ולהזמין עדים. לשום ועדה אין צוות אמיתי לבדיקת עובדות ולהשגת מידע. ל"ח"כים אין חדרים ואין עוזרים. הדבר היחיד הפועל כראוי בכנסת הוא המיונון. איך אפשר שלא לקנא?

אך מעל לכל קיים באמריקה דבר טמיר, בלתי-נראה ובלתי-מדיר. ששמו: אזרחות.

האדם האמריקאי אינו נתין של שילטון, ואינו משועבד לזרועותיו. הוא "אזרח" – אדם המרגיש שהוא בעלי-המדינה, שהפקידים והעסקנים הם עובדי דיוש-כריז.

כלא תודעה זו, לא יכול היה אף אחד מן המוסדות האחרים לתפקד כראוי. אבל כל בעל-שררה אמריקאי, רבי-עוצמה ככל שיהיה, יודע שאם הוא ירגיז את האזרחים, הוא יעוף – החל בתופס-הכלבים המקומי וכלה בנשיא ארצות-הברית. אינני נאיבי, ואני יודע כי מאחורי המערכת הזאת עומדים גם בארצות-הברית כוחות עלומים, איריר-עוצמה, המקבלים את ההחלטות העיקריות הרחק מאורות הורקורים הרמוקרטניים. אך גם כוחות אלה אינם יכולים להתעלם מכוחו של האזרח. כאשר האזרחים נסערים, כאשר העיתונות חושפת, כאשר הקונגרס מתעורר – גם הכוחות העלומים נאלצים לסגת.

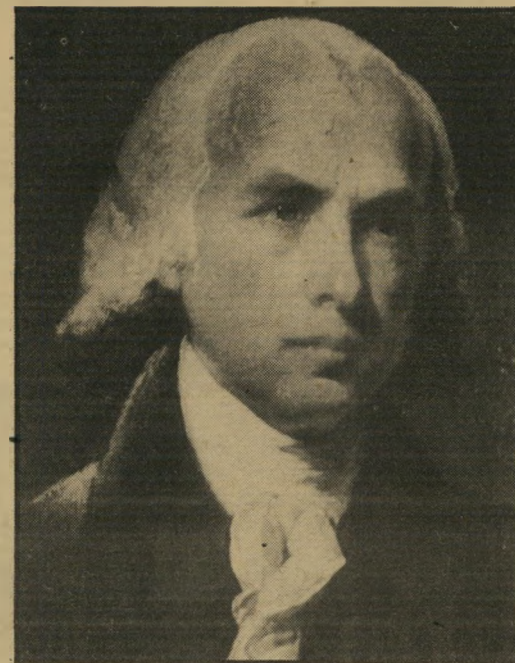
אז מסיקים מסקנות. מדיחים אנשים, עושים את מלאכת הצדק עד תומה.

זה מה שקורה עכשיו בארצות-הברית, סביב פרשת איראן והקונטרס. הנשיא, הפופולארי מאי-כמוהו, נשבר. הפקידים והשרים עומדים בתור לחקירה כמו פושעים. הם חוששים בגלוי מפני הכלא, ומבקשים שלא להפיל את עצמם. העיתונות פועלת כפי צנוורה. אין אימת-השילטון. איך מטפלים אצלנו באותה הפרשה עצמה? איך מתפקדת הכנסת האומללה, ועדת-החקירה והביטחון העלובה, העיתונות סתומת-הפה, הנאלצת להעתיק ידיעות זרות, בית-המשפט שאין לו במה להיאחז?

על כן אני מקנא. עד שפניי לובשים צבע של אבוקאדו צעיר.

שום דבר אינו עומד בפני הדרישה הזאת. מתחיל תהליך של הבראה מבפנים, מתגלים כוחות גנוזים. הדבר מחסן את המערכת כולה – עד לפעם הבאה. כך זה היה בעניינים איראולוגיים: הגידול הממאיר של ג'ו מקיקארטי צמח עד שהיה נדמה שזהו סרטן קטלני, ואז לפתע פיתאום, בצורה מופלאה ובלתי-מוסברת, חיסל העם האמריקאי את התופעה הזאת כולה.

כך זה היה בפרשות פוליטיות. די להזכיר את השם ווטרגייט. כך זה קורה עכשיו. בקשר עם פרשת איראן והקונטרס. אין ממוזים את העניין. אין עורכים חקירה כדי לזרות חול בעיני הציבור. עושים עבודה יסודית ושלמה, עד הסוף המר:

"אבי החוקה" ג'יימס מדיסון: איך לא לקנא?

סילוקם של האשמים, ולא פעם גם שליחתם לבית-הכלא. אין חנינה מובטחת מראש מטעם הנשיא.

על כך אני מקנא.

מה מאפשר למערכת האמריקאית להגיב בצורה כזאת, כאשר מתגלות מחלותיה?

יש סיבה מכנית: החוקה של ארצות-הברית. יש סיבה עקרונית: הרעיון של שילטון-החוק וחופש-המידע. ויש מעל לכל סיבה פסיכולוגית מופלאה: התופעה הנקראת אזרחות.

ה חוקה של ארצות-הברית היא פלא פוליטי. יישבו להם, לפני 200 וכמה שנים, קבוצה של בני אדם וחברו איזשהו מוסמך. והנה כיום, אחרי שכל המציאות השתנתה ללא הכר (מלבד טבע האדם), המוסמך הזה מפעיל את המערכת האמריקאית כאילו נכתב אתמול.

אין היסטוריה הרבה מיסמכים אינטליגנטיים. שנוסחו עלידי ועדות. החוקה האמריקאית היא אחד מהם. רצה מזלה של האומה האמריקאית החדשה, והאבות המייסדים" היו חבורה של אנשים בלתי-רגילים מאוד, בעלי רמה אינטלקטואלית, מוסרית ורעיונית חריגה מאוד. ג'יימס מדיסון הגדול היה רק אחד מהם.

סוד חיוניותה של החוקה טבוע, כידוע, בכך שהיא די כללית כדי לאפשר שינויים והתאמה לזמנים המשתנים, ודי מפורטת כדי למנוע את התרסקותה מתוכנה.

החוקה קובעת שיטה של איזונים בין המוסדות השונים – שני בתי-הפרלמנט, הנשיא ובית-המשפט. כשכל אחד מהם תלוי באחרים, ואין האחד יכול לפעול בלי האחרים, וכל אחד מהם מפקח על האחרים. כאשר מאזן-הכוחות מופר בכיוון זה או אחר, מתקנת המערכת את עצמה תוך זמן קצר.

כאשר הקונגרס חוק מדי, מתאושש הנשיא וחוסם אותו כעבור זמן-מה. כאשר הנשיא חוק מדי, מתקומם הקונגרס וכולס אותו. כפי שקורה עכשיו. ואם שני המוסדות האלה פורקים עול, בא בית-המשפט ומוריד לשניהם את הראשים בכמה מהלומות טובות.

כדי שכל זה יפעל כהלכה, המציאה החוקה את מכשיר-הפלא הקריי חופש-העיתונות.

ה לא פלא שפניי לבשו באחרונה צבע ירוק. הורקתי מרוב קינאה.

אני מסתכל כמה שמתרחש בארצות-הברית, ואני זקנא.

אני רואה כיצד פועלים המוסדות הפוליטיים האמריקאיים. אני מקנא.

איפה הם ואיפה אנחנו?

אין לי שום אשליה לגבי המערכת האמריקאית. באמת לא. אני יודע היטב שהמערכת הפוליטית האמריקאית מושחתת בדיוק כמו זו שלנו, ואולי אף יותר. אני יודע ששתי המפלגות הגדולות שם רקובות עד היסוד, שאין כל הבדל משמעותי ביניהן – בדיוק כמו שאין הבדל בין זמערך והליכוד אצלנו. כפי שאמר הסופר גור וידאל: "יש לנו זיפלגה ימנית אחת, ולה שני פלגים – האחד רפובליקאי והשני 'מוקרט'". מה זה מוכיר לנו?

אני יודע שפוליטיקאים אמריקאיים שודדים את קופת-מדינה כמו החברים שלהם כאן, לטובת ידידיהם ולטובת עצמם. אני יודע שהמפלגה המנצחת בבחירות באמריקה מכניסה לכל צמדות-המפתח והמישרות הכדאיות בכל הדרגים, את אנשי-שלומה, תומכיה, מממניה ומודנביה.

שם קוראים לה "שיטת השלל". פה זה נקרא אחרת.

אמריקה, כמו אצלנו, המוכשרים אינם הולכים לפוליטיקה. הם הולכים למרע, לתעשייה, לעסקים.

לפוליטיקה הולכים, שם כמו כאן, האנשים הבינוניים, בעלי זמזם הבנאלי והקול העמוק, אנשים חולי-פירסומת המאוהבים בקול של עצמם, שאינם סובלים מכמות מופרות של פיקפוקים מוסריים.

מי שיש לו אשליה לגבי רמת חברי הקונגרס, מוטב לו לבקר בבנייני הסנאט ובבית-הנבחרים על גיבעת הקאפיטול.

היה נדמה לו שהוא נמצא בכנסת.

הטיפוסים הם אותם הטיפוסים. אחרי היכרות שיטחית, קל מאוד להבחין בהם: אהוד אולמרט האמריקאי (טיפוס מצוי), רוני זילוא האמריקאי (כנ"ל), אברהם שריר האמריקאי (כן, כן) ומיכאל ייזר האמריקאי (יש).

הסנאטור האמריקאי, כמו עמיתו הישראלי, מסוגל לנאום התלהבות על עניינים שאין לו מושג בהם, והוא משתמש באותן זתחבולות כדי להסוות את נורותו התהומית.

אין צורך להרחיב במילים על הרמה האינטלקטואלית המופל-גת של האיש היושב בבית הלכן, "מנהיג העולם החופשי".

בוודאי אין לקנא בעם השולף מתוכו שחקני-קולנוע ברשל, בעל רמה מחשבתית של בן 15, והמפקיד בידיו את הכוח העליון, לחיים ולמוות.

אין גם אשליה לגבי רמת הפקידות האמריקאית, הבכירה והנורית.

הקולנוע אוליבר נורת', גאווה חילה-הנחתים, אינו עולה בתבונתו חובקת-העולם על דויד קימחי ו/או עמרם ניר.

לא היכרת את נורת', אך ראיתי אותו מייבב, על סף הבכי, על זירקע הטלוויזיה. ואני מכיר את הארונים קימחי את ניר. אני טוח ששניהם, וכל אדם מהם לאחד, עולה/ים בהרבה על נורת' זה, גם על האיש בעל השם המסובך (פוינרקסטר?)

אני בטוח שאם נניח זה מול זה את מיטב הפקידים האמריקאיים את עמיתיהם הישראליים, לא תהיה ההשוואה לטובת הא-מריקאים.

כל זה בא להוכיח שאין לי שום אשליה בעניין זה. אם כן, מדוע אני מקנא במערכת האמריקאית?

ה הבדל בין המערכת האמריקאית והמערכת הישראלית אינו נעוץ בטיב הפרשות, המסעירות אותן מדי פעם. השחיתות של סגן-הנשיא ספירו אנגיה, הטימטומים של פרשת ווטרגייט, המחזלים הביטחוניים המתגלים לבקרים – לכל אלה יש פרשות מקבילות בארץ. ופרשת איראן/קונטרס מוכיחה שקיים שיוויון מוחלט בין שני הצדדים – שניהם התנהגו כפרשה זו במידה שווה של אינולת אינפנטילית ואי-שפיות מוסרית.

ההבדל הגדול, העצום, הכביר הוא מכאן והלאה: מה קורה כאשר נחשפת פרשה, כאשר מוסדות ואישים נתפסים כמחשופים?

זהו ההבדל בין יום וליילה, בין מערב ומזרח, בין מדינה דמוקרטית נאורה ובין רפובליקת-תפוזים.

בארצות-הברית יש התקוממות ציבורית. פיתאום מתחילה המערכת, והקנה והחוריקש, לרוץ קדימה כמו סייח צעיר. לפתע יש תביעה אדירה להסיק מסקנות. למצות את הרין. לבער את הרע, לשרש את גידול-הפרא.

אין מקום לתנ"ך בטקס השבעה צבאי. אם זוהי מסורת, זוהי מסורת רעה. אם הטירונים מאסו בה, הם צדקו

„עלילה“ צעקו כל־התיקשות המודרכים. עלה על כולם על המישור, ביטאון מפ"ם החילונית למהררין. הרעיון שבני ההתיישבות העובדת יכלו למחות נגד כפייה דתית נראה בעיני עיתון זה כעלילה שפלה. דובר צה"ל, יחד עם כל מוסדות צה"ל, עשה מאמץ עליון כדי להוכיח שלא היו דברים מעולם. סמלי־מחלקות הוחתמו, עד־ראייה העירו, מפקדים הכחישו. לא היה ולא נברא. דווקא הכחשות קיצוניות אלה העלו את החשד, שבכל זאת יש משהו מן האמת בדיעה המקורית. אחרת, מהי סיבת ההיסטריה?

ספר על הארץ. הידיעה טענה כי בטקס־השבעה של טירוני חיל־התותחנים ורקו הטירונים, רובם בני־הת"י יישוב העובדת, את סיפרי־התנ"ך אר־צה"ל. את הספרים קיבלו יחד עם רוביהם, בטקס שהפך זה מכבר למסורת של צה"ל.

הדברים פורסמו בשבועון הדתי ערב שבת, הועתקו בידועות אחר־נות בתוספת תצלום, שבו נראה ספר־תנ"ך המונח לרגליו של חייל. לפי גירסת צה"ל, הספר נפל בשעת המיסוד. התיקשות המודרכת מיהרה להכ-

סיפרות העברית ובשפה העברית. הוא גם יצירה מרתקת של פולקלור ודת. יש לו השפעה עצומה על עיצוב התודעה הלאומית החדשה של האומה הישראלית. אולם התנ"ך משורבב בטקסים של צה"ל לא כיצירה סיפרותית, ולא כמונומנט של אמונות העבר הרחוק, אלא כספר קדוש כהווה. השירוב הזה של דת ומדינה, של ספר קדוש ונשק, תואם את רוחו של מיעוט בציבור

התנ"ך לרגלי הטירון מיסדר־השבעה לעשות שקר בנפשם

חיש את הדברים מכל וכל. כל עיתון הקפיד לטעון כי „ערך חקירה“.

תנ"ך ונשק. איש לא העלה את השאלה: אם יש שמץ של אמת בידעה, וגם אם זהו ברווז בלבד, אולי הוא צריך לעורר למחשבה? מה זה מלמד? בני הדור הצעיר אינם רוצים לעשות שקר בנפשם. אין הם רוצים עוד לשקר, כמו אבותיהם, ברגעים החגיגיים ביותר של חייהם — בשעת כניסתם לצה"ל ובשעת נישואיהם. הם מואסים בטקסי־סיים הדתיים השיקריים, שריח חריף של עבודת־אלילים נודף מהם. התנ"ך הוא יצירה סיפרותית מפוי ארת, הממלאה תפקיד מרכזי מאוד ב-

ובנוער — אך הוא מעורר התנגדות צורקת בקרב הרוב החילוני הגדול, המרגיש כי הדת משתלטת על המדינה ועל חייהם בצורתה האליילית הפרימיטיבית ביותר. אפשר להביע התנגדות בצורות שונות. אך ככל שהקנאים הדתיים נעשים תוקפניים וגסים יותר, כן תהיה גם ההתנגדות החילונית תוקפנית וגסה יותר. אם אכן קרה שהטירונים — או מישהו מהם — הביעו את התנגדותם, הרי זה מתאים לנורמות החדשות החודרות למדינה, בגלל הקנאים. המסקנה: יש להוציא את התנ"ך מטקס־השבעה. אין לו מקום שם.

יד בחלון

הממשלה

העלבון הנוראי

ישיבות הממשלה משעממות.

לכן יש ליצור בכל מחיר סערות מפוברקות, שיוסיפו להן קצת פילפל. השבוע עשו זאת השרים ארנס ולוי

במשך זמן־מה נאלצה המדינה לוותר על הכידור השבועי העיקרי שלה: הצפייה במה שמתרחש בישיבות הממשלה.

בימיו הטובים של שימעון פרס היתה זאת הנאה שבועית. השרים היו מגרפים איש את רעהו כדי דמיונם הטובה עליהם. כשכל שר מנסה להמיץ ביטוי ססגוני יותר, לרוץ החוצה ולספר זאת לעיתונאים, שהמתניו ב־כליון־עניינים. צירוף כל ההדלפות ה־מושצות של כל השרים יצר דיאלוג מרתק, ששום כותב־דיאלוגים בהול־ווד לא היה מתבייש בו. אך לא היה לו, כמוכן, כל קשר עם התוכן האמיתי של הישיבה.

אחרי הרוטציה קצת פחת כידור זה. השבוע הגיע שוב לרמה הקודמת.

טריקת דלת. הצמדי־חמד שסיפק את כידור השבוע היה מורכב מן השר בלי־תיק משה ארנס, המקפיד להציג חזות של ג'נטלמן אנגלו־סאכסי, לרודי לוי, הנציג המיקצועי של הציבור המיורחי.

מכיוון ששרים שונים הדליפו, אין נוסח מוסכם על חילופי הדברים. ברור כי „מישה“ ארנס תבע מלוי לספק שרותים ברמה „מערבית“, ולא „אפריקאית“. ברור כי לוי קפץ כנשוד־נחש, תבע התנצלות וטרק את הדלת.

ממה נעלב לוי? גירסה א': מזה שארנס העליב את האפריקאים (קרי: הצפון־אפריקאים) ורמו שהם פרימיטיביים. גירסה ב': מזה שארנס רמו שלוי הוא אפריקאי, ולא ישראלי.

שתי הגירסות הן דבר והיפוכו, אך אין זה חשוב. ישיבה של ממשלת־ישראל אינה שיעור בתורת־ההיגיון. ברור כי ארנס הפליט את הדברים כלי מחשבה יתרה, וכי היה לאחר־מכן מוכן להתנצל.

לוי, מצידו, השיג הישג גדול. הוא שוב הציג את עצמו כמגן הציבור של יוצאי צפון־אפריקה — הן המתגאים במוצאם. הן המבקשים להתכחש לו (ראה להלן).

להעליב את יוצאי־אפריקה בישראל. לוי, שנפגע מארנס מפני שחשד כי הערתו מבטאת התנשאות גיוענית, נאלץ לקבל את ההתנצלות. המתה בין שני השרים היריבים — אחד יליד מארוקו ואחד יליד ארצות־הברית — שכך.

ח"כ מאיר שיטריט (חרות): „אני אפריקאי אסלי, ומרגיש ישראלי לא פחות מהפולנים.“

ח"כ רפי אדרני: „אני ישראלי, ולא מרגיש שום דבר אחר. אני מייצג את ישראל.“

איציק כהן, עובד־דפוס בכנ"ס: „לא, אני לא מרגיש אפריקאי. אני יהודי־ישראלי יליד מארוקו.“

ח"כ צירלי ביטון (חד"ש): „לדעתי, כל מרוקאי לא תהיה לו ברירה אלא להרגיש אפריקאי.“

בהירה ברדוגו, רוברת סיעת המערך בכנסת: „מעולם לא הרגשתי אפריקאית. אני מרגישה ישראלית, יהודיה ומארוקאית.“

ח"כ יצחק פריץ (מערך): „כן, ובגאווה.“

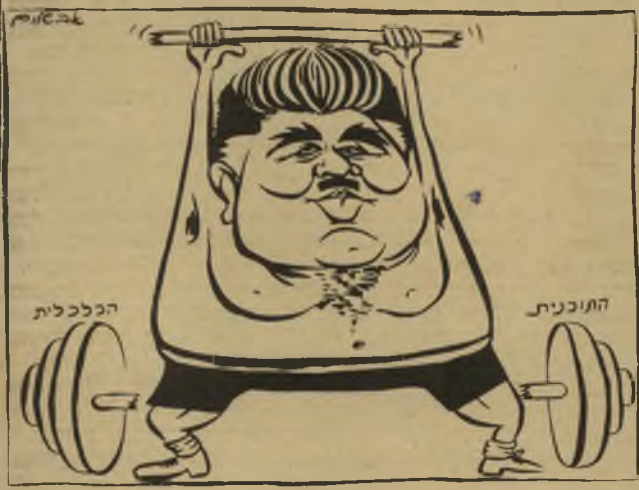
ח"כ זאק אמיר (מערך): „אני מרגיש את עצמי ישראלי.“

ניסים לוי, מלצר במיזנון הכנסת: „כן, למה לא?“

ח"כ אהרון אבריאצירא (תמ"י): „האם אני מרגיש אפריקאי? אם אפריקאי זה להיות כושי, או אני לא. אם אפריקאי זו עבודת־אלילים או קאניבאליזם, אז עד כמה שאני יודע אני לא זה ולא זה. או למה את מתכוונת?“

עליזה עציזון, מזכירה בסיעת הליכוד בכנסת: „לא, מה פיתאום? אני מרגישה את עצמי צברית, ישראלית לכל דבר.“

ח"כ אוריאל לין (ליכוד): „אילו מישהו היה מתבטא במונה, „שיי-

האלוף

הכנסת אפריקה המתעוררת

האם יוצאי צפון־אפריקה מרגישים את עצמם כאפריקאים?

אחרי שדויד לוי עזב את ישיבת־הממשלה בטריקת־דלת, הרגיש השר משה ארנס צורך להתנצל. הוא הזכיר אומנם את אפריקה (ראה לעיל), אבל בהקשר של רמת השרותים והדיוור בארצות־לא־מפותחות, ולא מתוך כוונה

רותים אפריקאיים' כהשוואה לשרי רותים יהודיים, לא הייתי חש עצמי נפגע.“

מקורבי דויד לוי עצמו מסרו: „דויד לוי נעלב מכך שההתייחסות של ארנס בישיבת הממשלה היתה עדתית. לוי אומר שארנס אמר במפורש כאילו התרבות המערבית היא מתקרמת, ואילו האפריקאים הם הנחשלים. מכך הוא נעלב. לוי נעלב גם מההתייחסות של ארנס לתחום מישרדו, בשעה שהוא רואה את עבודתו במישרד־השיכון כי מיפעל־חייו, ומכך שארנס פגע בעבור דת המישרד.“

● עיתונאי זר אחד (או יותר) מצליח להכריח את המידע לח"ל, באחת הדרכים הרבות הפתוחות לכך. (נסיעה לחו"ל, טלפון מוסווה, דואר דיפלומטי, טלקס או פאקסימיליה בי מכשירים בלתי-מזוהים).

● המידע מתפרסם בכלי-תיקשורת זה.
● כל-התיקשורת הישראלית מעתיקים את המידע מכלי-התיקשורת הזר, תוך איזכור המקור.
התהליך המסובך הזה השתכלל במשך הזמן, והוא אורך עתה כולו 24 שעות בלבד. כך קרה השבוע. הסכינה של ועננו נערכה ביום הראשון אחרי-הצהריים. קול-ישראל שידר אותו ביום השני בשעה 18.00. לפני כן כבר שודר המידע בבי-בי-סי.

כך רמתה המדינה למשרת באגדה היהודית, שגם אכל את הדג הסרוח, גם ספג מלקות וגם הוגלה מן העיר. הסוד פורסם בארץ ובעולם. התמונות המכזיבות של העציר שפיו נסתם בכוח הופיעו בכלי-התיקשורת. והעולם כולו יכול היה לצחוק מן המחזה המגוחך.

● המלך עידום

● תכן שזוהו אחד התפקידים של מרדכי ועננו: לחשוף את הגיחוך שבסידורי-הביטחון של מדינת-ישראל, החל במיתקן הסודי ביותר וכלה בחצר בית-המישפט.

כמו הילד באגדה של הנס כריסטיאן אנדרסון, ועננו צועק: הביטחון הוא עידום!
אם ישראל היא חלם מודרנית, ועננו הוא המלך בחלם זה.

פירסומי של ועננו בסאנדיי טיימס הלונדוני חשפו את המחל המכפיר — הגובל בגיחוך — של סידורי-הביטחון בכור הגרעיני של ישראל.

מסתבר כי באתר זה התהלך לו טכנאי קטן, בעל תפקיד זוטא ושולי, כשהוא מבקש בכל מקום ומצולם באופן חשאי במצלמה שהוא הצליח להחדיר למית-קן. כל זה עשה במשך זמן רב, מבלי להתגלות, למרות שכבר נחשד באותו זמן בפעילות פוליטית רדי-קאלית.

אחר-כך יצא מן הארץ, כשכל התצלומים עימו, טייל עימם בעולם, הגיע עימם לאוסטרליה, דיבר עליהם עם ידידים, הגיע עימם ללונדון, מסר אותם לעיתון הבריטי.
אז נעלמו עיקבותיו — עד שהתגלה בישראל.

לפי הכתוב בכף ידו של ועננו הוא נחטף כרומא. לא ברור מדוע הגיע לרומא וסבירה הגישה שהגיע לשם מרצונו אחרי שפותר על-ידי נערת פיתוי של המוסד.

הפרשה כולה חושפת תמונה כה מרהימה של כישלון של שרותי-הביטחון של ישראל — לכל האורך — עד כי הדבר צריך לזעזע כל אדם בישראל.

בעוד שבספרים, בספרים ובעיתונים, המשרתים את קהילת-המודיעין הישראלית והחיים מפיה, מצטיינים רבים שרותי-הביטחון הישראליים במסודות מסודות, ארים, ובהם סופרמנים, הצליח מרדכי ועננו האחד והיחיד לצייר חבורה של שומרי-חלם בושלים, המתי-אימים לכל היותר לסרט הומוריסטי.

במאות תצלומים וסרטי-טלוויזיה, עד שהשומרים תפסו מה התרחש. אז משכו את ידו של ועננו בכוח, והכניסו אותו לבית-המישפט. הוא לבש מיכנסיי-ג'ינס ומעיל חום בהיר, ונעלי-התעמלות.

בזה לא תם כוח-ההמצאה של הצעיר מבאר-שבע, שגילה שוב את זקנו. בצאתו מבית-המישפט היו שתי ידיו כבולות. אך כשהמכונית הוקפה בעיתו-נאים ולא יכלה לזוז, צעק ועננו בקול-יקולות את

המידע שמסר קודם לכן בכתב: שהוא הובא ארצה מרומא.

השומרים התנפלו עליו וסתמו את פיו, וכך צולם ועננו על-ידי עשרות צלמי עיתונות וטלוויזיה — תצלום המזכיר תמונות מברית-המועצות ומישטרים רומים.
מובן שהצנזורה הצבאית מחקה מן התצלומים של כפי-היד את המסר שהיה רשום בה. הם הופיעו כשכתם שחור גדול — או כמה כתמים שחורים קטנים — מכסים את הכתוב. מסירי-הטלוויזיה נמחק קטע זה כולו.

כך הופיעו למחרת-היום התצלומים בארץ ובעזר-לם: כפי-ידו של ועננו ובה מחיקת הצנזורה, ופיו של ועננו כשהוא חסום בידו של שומר.

● הקומדיה הרגילה

המשך התיקשורת היה ברור מראש. עיתונאי ישראל וחרקו שיניים והמתינו.

הנוהל הזה חוזר על עצמו בשנים האחרונות כדריקנות של שעון:

- מידע מסויים, כתוב או מצולם, מגיע לידי העיתונאים הישראליים.
- הצנזורה פוסלת את המידע.
- המידע מגיע לעיתונאים זרים (אם לא הגיע אליהם כבר קודם לכן, עוד בשעה שהגיע לעיתונאים הישראליים).
- הצנזורה אוסרת גם על העיתונאים הזרים להעביר את המידע לחו"ל.

מרדכי ועננו המשיך השבוע לקרקס את המדינה. זה לא היה קשה, מפני שהמדינה עצמה התנהגה כמו קירקס. זה היה מחזה מגוחך, אבסורדי ומביש כאחד.

● הסוד האחרון

ועננו הובא לבית-המישפט, לשם הארכת פקודת-המעצר שלו עד תום ההליכים.

זה היה ענייד פורמאלי גרידא. איש לא ציפה מבית-המישפט לשחרר את האיש בערכות.

הדיון עצמו היה סודי, כמו כל הדיונים הקודמים בפרשה זו. מרדכי ועננו הוא עדיין סודי-המדינה — סוד שלא נותר בו דבר סודי.

לא ברור מדוע היה צורך לערוך את ההצגה הסודית הזאת ברעש גדול. לכאורה ניתן היה לקיים את הדיון הסודי-מאלי הזה כולו במקום בליאתו של ועננו. איש לא היה צריך לשמוע על כך, מלבד הפרקליטים.

אבל מישהו החליט שזה לא יפה, שצריך להיות דיון סודי בגלוי. הכל ידעו היכן ייערך הדיון, ומתי.

מדוע? הסביר איש ציני: „גם השוטרים רוצים להופיע בטלוויזיה“.

כרגיל, התאסף קהל גדול של עיתונאים וצלמים, מהארץ ומכל העולם, כדי להנציח את רמותו של האיש שהפך דמות עולמית וגיבור של פולקלור בישראל. הכל רצו לצלם אותו, להשיג מילה מפיו — כי כל תצלום וכל מילה של מרדכי ועננו מהווה כיום נכס לכלי-התיקשורת בעולם ובארץ.

לכאורה נותר רק פרט סודי אחד, אשר ישראל שומרת עליו בקנאות, ואשר התיקשורת העולמית כולה מעוניינת לחשפו: איך הגיע ועננו לארץ? האם נחטף על-ידי המוסד? אם כן — היכן? מתי? כיצד?

מכיוון שהסניגור, אמנון ויכרני, שומר על מוצא פיו מכל מישמר, כפי שמחייב תפקידו, יש רק אדם אחד בעולם המסוגל לספק את המידע הזה: מרדכי ועננו עצמו.

מדינת-ישראל דאגה לכך שהוא יוכל לעשות זאת, בצורה הדרמאטית ביותר, לפני מיקבץ התיקשורת העולמית.

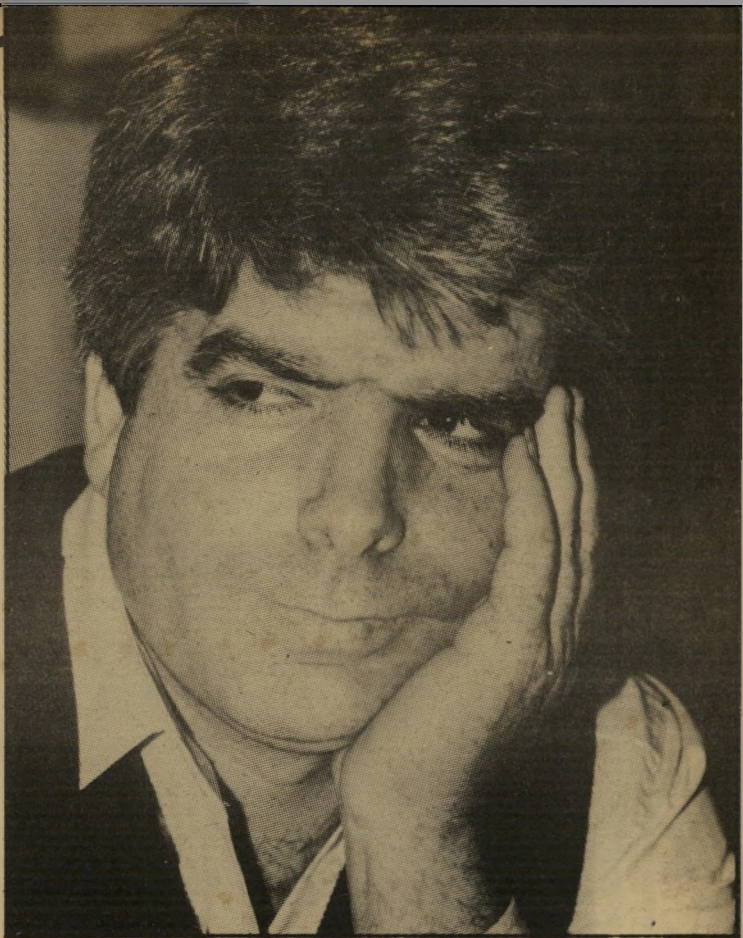
היא יצרה את המעמד המתאים לכך: בפתח בית-המישפט המחוזי בירושלים.

● נחובת על היד

מרדכי ועננו כבר הוכיח שאינו טיפש. יש לו מוח פורה לתחבולות. האיש שהצליח לצלם מבפנים את המיתקן הסודי ביותר במדינת-ישראל, לא התקשה למצוא את השיטה לכיצדע וממו.

וכך ראה העולם כולו — באמצעות שליחי-התיקשורת — את מרדכי ועננו מגיע לבית-המישפט, ביושבו במכונית-טראנזיט מישטרתית בין שני שומרים, כשירו האחת כבולה ליד מלווה. את השניה הרים אל זכוכית המכונית, כשכף-היד מופנית החוצה. השומרים לא ראו מה שראו עשרות העיתונאים בחוץ: על כף ידו רשם ועננו את הסוד הכמוס ביותר של המדינה: המקום שממנו הגיע לארץ (רומא), ומיספר הטיסה שבה הובא.

עברו כמה רגעים יקרים, שבהם צולמה כפי-היד והונצחה

יוסף־לשעבר סירוקי
"סירוקי נמלט... מבוקש עלידי המישטרה..."

שיברי־היטים וספר על דויד לוי

הדחפור של חברת שיכון־רפיתוח עבד לו בנחת ויישר תיליעפר. עד היום השלישי שעבר, עמד במקום הזה בית־הגורים של מישפחת סירוקי.

היום מתרועעים במקום ילדים, ומשחקים משחקים מסוכנים ליד הדחפור המועל.

הקבלן, האחראי על העבודות בשטח, הצטלם ברצון ואף ביים את הנעשה למען הצלם.

יוסי סירוקי, צעיר הבנים של המישפחה, חייל ג'נגלי המשרת בחיל־האוויר, עמד בקירבת מקום וצפה בנעשה על חורבות הבית שבו גדל.

אבנר סירוקי נעצר.

ללא כל קשר לדימויו הבלתי־מחמיא של אבנר סירוקי, המיועד לתפקיד סמנכ"ל חברת שיכון־רפיתוח הממשלתית ומי שהיה עוזרו של דוי לוי בעבר הלא־רחוק, השהייה במחיצתה של מישפחת סירוקי ברמלה מזועזעת. בין החורבות עוד ניתן להבחין בחפצים של המישפחה. שאר החפצים ממזורים בדירה הרעועה של אוזיפה, הסב בן ה־84, היושב אדיש על מיטתו, ובדירתו של מסעוד, האח הבכור, העובד בהתעשייה האווירית, ערימות על גבי ערימות, זרוקים כריות, שולחנות וארונות שנשברו בעת הפינוי, בגדים, תכשיטי־קוסמטיקה והספר על דויד לוי.

מישפחת סירוקי מונה שיבעה ילדים – שלושה בנים וארבע בנות: מסעוד, יוסי, אבנר, שרה, מלכה, דליה ומזל.

האב שוהה עדיין בבית־חולים אספ־הרופא, אובחנו אצלו בעיות בלב. האב אושפז שם אחרי הפינוי הסוער ביום השלישי. האם, קינזה, אושפזה גם היא, אך שוחררה אחרי שלושה ימים ועברה לביתו של מסעוד.

הבית של מסעוד נראה כמו חדר־מילחמה: אח אחד ישן על הריצפה, השני אירגן לו מיטה, חפצים זרוקים.

שכנים וחברים באים לנחם, לעודד.

קינזה התקשתה להסביר לי את אשר אירע בדיוק, כיצד איבדה את קורת־גגה. בהתרגשות רבה ובבילבול סיפרה כיצד עלתה ארצה מתוניסיה, וגרה שנתיים באוהל, כיצד רכשה את הבית המדובר מידי ערבי בדמי־מפתח. כאן זרקה גם את שמה של חברת עמידר, אחי־כך, לדבריה, ברח הערבי בעל־הבית לירדן.

היא הלכה לחברת־עמידר ושאלה מה לעשות, אמרו לה: תמשיכי לגור בבית. ברח – ברח.

לא, אין רישומים על כך.

יא בינתי, מי רשם אז?

פיתאום נזכרו, המשאומותן על מינוי הבית נמשך שנים. כל פעם הם ישנים, ואחת בכל כמה שנים מתעוררים... כדיברי מזל הבת. "

הם" – הכוונה כמובן לשיכון־רפיתוח, האחראית להריסת הבית.

גם במישפחת סירוקי אין מכחישים את הצדק בפנינו. רק זועקים כנגד הצורה, לדבריהם, הם היו צריכים להתפנות ביום הראשון, מרצונם החופשי, הם התחילו כבר במלאכת־האריזה, ואז הופתעו ביום השלישי, כשהפנינו החל ללא התראה.

קינזה התחננה לפני האנשים בשטח שיקציבו לה שעה אחת ויחידה, כדי שתארוז את חפציה, תיקח את הדברים היקרים לה, לשווא.

יתכן ש.חיפשו את אבנר סירוקי מסיבות פנים־מיפלגותיות, יתכן שהגיעו לו, יתכן שהחוק אינו מצדד במישפחה, אך התמונה של הסב האדיש והאם המקוננת בין שיברי הריטים יש בה כדי לזעזע.

מונולוג עם אבנר סירוקי

עשה את זה על הגב של ההורים שלי, של המישפחה?
אני מתרועע עכשיו בין מישרדי עורכיהרין, להגשת תביעות־נזיקין על ההרס ובין המישרדים השונים בשביל למצוא סידור למישפחה שלי, במישפחה סומכים עליי. הכל: אבנר יסדרו" שוס־דבר לא עובר שם בלי אישור שלי.

אני צריך למצוא עכשיו להורים שלי מקום לגור, לארגן כסף לדירה, אנחנו לא יכולים להצטופף כולנו בדירה של מסעוד. יש שם צפיפות

דויד לא צילצל. זה באופי שלו. אבל הוא היה מזועזע, ישבתי אצלו. גם מנכ"ל־המישרד, שילה ששון, ניסה להרגיע אותי. היה קשה. ביום השלישי, כשהשיגו אותי בטלפון והודיעו לי שמשחו קורה, ניסיתי מייד להתקשר הביתה. אני מנסה, ובבית של ההורים אין תשובה. מנסה לבית של אחי – אין תשובה. תפסו אותי אז בעבודה. מה זאת אומרת, איפה? כבר עבדתי אז בשיכון־רפיתוח. מהאחד בנובמבר אני בעצם שם, רק שהעובדים עוד קצת מתנגדים.

"קברו את הזהב של ההורים שלי!"

איומה. לכן אני צריך להחליט אם אני הולך כאסה, או מתפשר ומסדר את ההורים. הכל עליי.

"מה קורה כאן?"

ה מישפחה שלי גרה בבית מאז 1952. כבר מ־1954 יש צו־הריסה

הזאת, שבגללה אני הגשתי תביעת־ריבה.

העניין של מינוי מנכ"ל לחברה נסחב שנתיים, גבע מונה לא מזמן לתפקיד שהיה מיועד לי, הוא היה איש של אריק שרון. פיתאום הוא מצהיר שהוא איש של דויד לוי! זהו חיסול־חשבונות. אבל למה הוא

תפסתי את המכונית, ומה זה דהרתי? אני נשבע שלא ראיתי את הכביש. נסעתי אולי 180 קמ"ש.

הייתי מבוהל, חשבתי מחשבות מטורפות. מה קרה בבית? אני מגיע הביתה – ומה אני רואה? אני קורא להם "בריונים". שאלתי אותם: מי שלח אתכם? מי

החפצים הזרוקים של מישפחת סירוקי

הנדוניה של האחיות צריכה להתגלגל בין ההריסות?

על כל האיוור, למה לא הרסו את הבתים סביב הבית שלנו? דווקא הבית הזה הפריע?

במשך שנים התנהל עלי־כך משא־ומתן. בהתחלה הוחלט על דירה תמורת

אכל הפסיקו לטפל בזה, כי הבית שייך, כעצם, לערבים. קוראים לכך "ניכסי נפקדים".

לפני שנתיים התחילו לטפל בזה

מחדש. יאשרו לאבא 32 אלף דולר כדמי־פינוי, אז אישרו גם 6000 דולר כדמי פינוי לבית־הכנסת, בסוף שילמו 3500 דולר ופינו אותו. ב־32 אלף דולר אפשר למצוא בית?

העסק נמשך והלך, לפני חודש וחצי הגיעו לפתע־פיתאום טרקטורים והתחילו לעבוד ליד הבית שלנו.

שאלנו: "מה קורה כאן?" אמרו: "סוללים כביש!"

ספר לוי בין החפצים

אני לא רוצה לדבר על דויד...

הורה לכם לעשות את זה? להרוס עכשיו את הבית? התשובה היתה אחת: "אבי גבע!"

"זהו חיסול חשבונות!"

אני הבאתי את אבי גבע לחברה לפיתוח רמלה־לוד ושמתי אותו סמנכ"ל. זה היה כשהוא נזרק מעיריית תל־אביב. מה הוא היה שם? משהו בחלמיש. אני הייתי אמור להתמנות כמנכ"ל החברה לפיתוח רמלה־לוד יומיים אחרי הכתבה.

לא התמנית בעיקבות הכתבה

* כתבה במקומון העיר, שבה נאמר כי סירוקי התפאר בכך שהוא מנהל את דויד לוי ואת המדינה

(היועץ שהיה לרועץ). העולם הזה

(23.1.85)

הסב אוזיפה סירוקי
היכו איש בן 84 ואיזה איש!

בר להם שאין שום צו נגדי, ואפילו לא הוגשה תלונה, הם שידרו את זה. אני לא יודע אם זה היה יותר מרגיז או יותר מצחיק.

אפתח את הפה בגדול

ברור לי שהיה מי שראו להפיק את היריעות שהמישטרה מחפשת אחריי. ברור לי שהיה מי שעמד מאחורי זה, ויום אחר עוד אפתח את הפה, בגדול.

מה שכואב לי יותר מכל הוא שבגלל הפירסומים סביב העניין עם המישטרה, שסולף ונופה, שכחו את זה שפינו אנשים קשישים בכוח מביתם, בצורה אכזרית.

אבא שלי עדיין בבית-החולים. אמא שלי אצל מסעוד בבית. אנחנו עוד לא יודעים מה יהיה איתם.

במקום שידברו על האכזריות, שהיכו איש בן 84 — ואיזה איש! — במקום שידברו על כך שטרקטוריסט מחליט שלא לבצע הוראה של מנכ"ל משרד, על מה מדברים? המישטרה חיפשה או לא חיפשה אותי.

לא נעדרתי אפילו דקה! לכן גם יצאתי לתיקשורת-בעניין הזה. רציתי שידעו שלא ברחתי, ואף אחד לא מחפש אחריי.

בשנתיים האחרונות דווקא הורדתי פרופיל ולא התראיינתי. עכשיו אני חוזר לפרופיל הנמוך. אני זקוק לכמה חודשי שקט, חצי שנה שלא ידברו על אבר סירוקי. את יודעת כמה אנשים מחכים שאני אפתח את הפה, מאז מה שקרה אחרי פירסום הכתבה בהעיר?

דויד? אני לא רוצה לדבר על זה. הטעות היתה שהוא היה צריך לצאת ביום הראשון, אחרי פירסום הכתבה אז ביום השני, לשטוף אותי כאב הנוף בכן. וזהו. מכיוון שלא עשה כך, גבי גזית עשה מהו סיפור ברדיו, וזה תפס תאוצה עוד יותר מהירה.

היו שנתיים כדי לעשות חשבון נפש. המשכתי לעבוד במשרדהשי כן-הבינוני. את העבודה תמיד חילקנו — הסוכנים את דויד — בינינו. לא באנו לשאול אותו: מה לעשות? המשכנו לא שולמה בחינם.

זה לא נכון שלא חשכתי היכן טעיתי, מה לא עשיתי בסדר. מה? קינאו בי? הפירסומים והרכי ליות נגדי הם תוצאה של המון קינאה ושינאה. כן, גם לי יש קצת חלק בזה. אולי רצתי מהר מדי.

כן, השתנתי בשנתיים האלה. בעצם יכולתי להתאמץ ולהשקיע מרץ ולח

האם קינזה סירוקי*
"א. בינתי, מי רשם אז?"

תפסתי את המכונית, נסעתי ללוד ונכנסתי למישר של גבע. אמרתי לו: "העניין לא ייגמר ככה! אני עולה עכשיו לירושלים למישר-השיכון! העניין ייבקר עד תום" בטח אמרתי לו: עליתי לירושלים, דיברתי עם המנכ"ל. משם נסעתי לכנסת.

כשחזרתי לרמלה, סיפר לי מסעוד, אחי, שההורים שלי הם בבית-החולים, ושחוקר בשם עמיאל ביקש שאבוא ואתן עדות במישרת-רמלה. בינתיים כבר צילצלו חברים ועיי תונאים, ומי לא. אף אחד לא הזכיר אפילו את המילה "מישטרה". כולם דיברו על הפינוי.

אמרנו: "בסדר, רק שלא תעלו לנו על הבית!"

למחרת התחיל הטרקטור לסדוק את קירות-הבית. אבא שלי הועיק אותי. התערבתי מייד. דיברתי עם מנכ"ל מישר-השיכון-הבינוני. הוא הורה מייד להפסיק את סלילת הכביש, עד שייפתרו הבעיות.

בינתיים התקיימה ישיבה בבית שלי, בנוכחות אבא ובכירים במישר-השיכון. הוא ביקש 45 אלף דולר תמורת הפינוי. אני נכנסתי כאמצע הדיון. בסוף גמרו על 38 אלף דולר. בא אלינו אחרי-כך שלום בגד, הממונה על פינויים במישר-השיכון. הוא אמר לאבא שאישורו לו 38 אלף דולר. זה לא היה סכום חריג. זה היה שווה ל-32 אלף הדולר שאושרו לנו כמה שנים לפני כן.

בגד ביקר אצלנו ביום החמישי, וביום השלישי כבר היו הטרקטורים. הרי התכוננו לעזוב ביום הראשון, חמישה ימים אחרי-כך! כבר התחלנו לארוז!

למה הנדונות של האחיות שלי צריכות להתגלגל בין ההריסות? למה היה צריך לקבור את הכסף והזהב של ההורים שלי, שעברו כל החיים כלי-כך קשה בשביל לצבור אותו, מתחת לאדמה? למה היה צריך לשבור להם את ההריסים, לזרוק הכל באיזה בית כלוד?

הרביצו לסבא!

אבל השיא היה כשראיתי איך מרביצים לסבא שלי, בן 84! איזה בן-אדם הוא! כמעט כמו הבאבא סלתי איך אנשים מחזיקים ממנו. איזה בן-אדם!

שכנים אמרו לטרקטוריסטים: "תבואו, תהרסו אצלנו, אבל למה אצל האנשים האלה דווקא?"

כשראיתי איך חונקים אותו, לא יכולתי יותר. רצתי לצלצל למנכ"ל. הוא נתן הוראה להפסיק את הפינוי, ואלה ממשיכים. צילצלתי אליו שוב — והם עדיין ממשיכים. התגובה של אבי גבע היתה: "זה לא מעניין אותי, המנכ"ל!"

אחרי הפינוי: דחפור במקום שעמד בית סירוקי
לשווא ביקשתי שעה כדי לפנות את החפצים...

זור למעמדי הקודם. לא רוצה, לא רוצה! סבבות? עיובי?

הסיבה היחידה לזה שאולי לא רואים מה עבר עליי בחודשים האלה היא, שתמיד אמרתי שיום אחד אתה למעלה ולתעפיתאם — למטה. יום אחד כולם מחזרים אחריי, ולמחרת הם עלולים שלא להכיר אותך.

תמיד אמרתי שזה יכול לקרות לכולם. תמיד הכנתי את עצמי שזה עלול לקרות גם לי.

הטלוויזיה רלקה ופיתאום, מה אנחנו שומעים כמעט חצות! ידיעה: "סירוקי נמלט... מבוקש על-ידי המישטרה". ידיעה: "מה יכולתי לעשות? הלכתי לישון. ב-6.30 בבוקר העירו אותי בטלפון מגלי-צה"ל. הם הופתעו לשמוע את קולי, ובישרו לי שוב שידוע להם שהמישטרה מחפשת אחריי. משהסת

מראה סררוויס של כוסות. ששתיים מהן נשברו בעת הפינוי.

מראה... מראה...

פעם הוא היה המוציא-המביא של דויד לוי, אז האיש החזק בתנועת-החרות. לא ניתן היה להתקרב אל השר רבי-העוצמה ללא אישורו.

הסיפורים על העוזר הכל-יכול של השר היכול עשו להם כנפיים. כמעט כמו הברווזים העיתונאיים שהיה מפריח בגאווה. פעם לא פסקו מלדבר על העוזר קטן-הקומה (את זאת דווקא אהבו להדגיש). המנסה לחקות את הבוס שאותו כינה "דויד", (במילרע). החל בתיסרוקות וזה וכלה בסינון לבוש והילוך.

פעם — ואולי היה זה רק לפני שנתיים! אז צויר סירוקי, שכפסע היה בינו לבין קידומו לתפקיד מנכ"ל החברה לפיתוח לוד-רמלה, כקריקטורה של דויד לוי. ללוי רמזו אז שהוא השר הקטן של עוזר-השר הגדול.

בסידרה. כן. אדוני השר" זה מצחיק. את לוי זה לא הצחיק. השריטוט של סירוקי, כבבואה נאמנה ללוי עצמו. יכול היה לגרום לו לבחינה עצמית מדוקדקת ועשיית בדק-בית יסודי. עמיתיו של לוי התגלגלו מצחוק, ולוי בעט במראה.

בעט אבל לא למרחקים. סירוקי המשיך להסתובב במישר-הבינוני-השיכון. כתיזכורת בלתי-נעימה, ולקבל משכורת. הלשונות הרעות בקרב העסקנות המוליטית גרסו כי בין לוי ובין סירוקי יש קשר-שתיקה. הנובע מקירבתם במשך שנים והידע שצבר סירוקי בחדווה על מי שלוש את עיניו לבכורה בתנועת-החרות.

סירוקי מעולם לא אישר זאת לציטוט. איש אינו יודע לספר מה עשה סירוקי בדיוק מאז הנפילה. גם הוא יוצא מזה בניסוחים מעורפלים.

במישפחתו לא ידעו לומר, ביום שבו ביקרנו שם. להיכן יצא בבוקר "לעבודה". איזו עבודה? מה מיספר-הטלפון שם? איש, באמת ובתמים, אינו יודע.

איש במישפחת סירוקי גם אינו מוטרד מהמיסטרין סביבו. רגילים שם שאבנר תופס פיקוד, מסדר את העניינים.

גם השנתיים האחרונות. שהיו קשות במיוחד עבורו, לא פגמו במעמדו בהיררכיה המישפחתית. "אלוהים יחזיר לכל מי שעשה רע לאבנר!" קובעת בביטחון קנאי-כמעט אמו.

אחרי כל הרע שעשו לו, סירוקי השתנה מעט. אומנם, כמה תכונות, שקוממו נגדו רבים, כגון חמקמקותו וחוסר-יכולתו לעמוד בהבטחות לפני שנתיים, וכעת הם מפריעים לו לשאת את התואר סמנכ"ל. העצמי, שנבל בשחצנות. פחת. אם לא נעלם. בעבר נהג לתמרן בין עיתונאים, מוליטיקאים, בין כולם. כיום, אחרי השיחות שקיימתי עימו בשבוע שעבר, כבר חשש להמשיך לדבר, יש משהו, אני משערת, שלא היה מרוצה מגיחותיו לתיקשורת בשבוע שעבר.

בעבר זה לא היה מזוי לו. אין ספק שחל בו שינוי לטובה. עקב המכות שספג מהשונואים שצבר לו במירוצו למעלה. אלה הפריעו לו להצמיד לשמו את התואר מנכ"ל לפני שנתיים. וכעת הם מפריעים לו לשאת את התואר סמנכ"ל. בחברת שיכון ופיתוח. עם זאת, מי שמצפה לפגוש באדם הנמצא בפרשת-דרכים והעורך חשבון-נפש מחמיר ומעמיק, קרוב לוודאי שיתאכזב. סירוקי מאשים את "היריבים, כמה עיתונאים, גם אני..." בסדר זה בדיוק.

„שמיר לא יגמור קרנציה!“

העצבנות הרבה בצמרת חרות נובעת מהחלטתו של יצחק שמיר, שעליה רמז למקורביו, להתייצב בראש התנועה גם בבחירות הבאות. שר בכיר בחרות הגיב על כך בזעם, ואמר: „השבוע בחוג מצומצם: אם זה החלום של שמיר, אז אני אדאג שהוא לא יצליח לגמור אפילו את הקרנציה הנזכרית!“

שוב שמועות סובייטיות

בחוגים הדיפלומטיים שוב נפוצו שמועות על מגעים ישראליים-סובייטיים. השנעון הנידיוקי ישראל שלנו פירסם השבוע, כי את המגעים מטעם ישראל מנהלים מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר, שהיה השבוע בוננות, והיועץ המדיני, הר"ר נמרוד נוביק.

כך יתגנב פרס לקריית שמונה

אחרי שהעירייה השיבה את פניו ריקם ואספו סיבוייו לזכות באזרחות-כבוד של קריית שמונה, מנסה שימרון פרס להיכנס לעיר בדת צרדית: באמצעות מועצת הסועלים. עוזריו של שריהחנין פנו למזכיר מועצת הסועלים המקומית, יוסף שלום, בבקשה שיעניק לפרס את תואר „יקר סועלי קריית שמונה“. שלום הוא אישי המעריך, וקשה להניח שיוכל לסרב.

חרטה בסינגאפור על הזמנת הרצוג

סינגאפור מתחרטת בגלוי על הזמנת הנשיא חיים הרצוג, שגרם נזק רב למדינה. בגלל התגובות החריפות של שכנותיה ובעלות בריתה המוסלמיות — מאלייזיה, אינדונסיה וברוניי. ראש הממשלה לי קואיין הודיע פומבית שאילו ידע מראש כי הרצוג עומד לבוא, היה תובע ממנו לחדות את הביקור. הוא רמז כי משרד החוץ שלו העלים ממנו את דברי ההזמנה עד שזה היה מאוחר מדי.

העיתונים יושבתו

עובדי הדפוס בעיתונים היומיים, שהחליטו להצטרף לפעולות המחאה נגד התוכנית הכלכלית, ישביתו את העיתונים היומיים. טרם הוחלט באיזה יום תהיה השביתה.

צד"ל: רק חקרנו את העיתונאי

עוד מכה צפויה לתרמית של ישראל בצרפת. כאשר יתפרסם שם סיפורו של כתב סוכנות הידיעות הצרפתית

(ס"ץ), שגורש על ידי צד"ל מאזור רצועת הביטחון. כסניף הירושלמי של ס"ץ התקבלה השבוע הוראה מפא"ר לבדוק את נכונות טענותיו של העיתונאי. אורח לבנוני, שהעלה עליו את תמנתם של אנשי צד"ל בגלל דיווחיו. גורש לביירות. הוא טען שלפני גירושו הוא היה נתון כמעצר במיתקן החקירות והמעצרים של צד"ל. תחקירים של אנשי ס"ץ בירושלים אישר את סיפורו של האיש. מלבד פרט אחד: בצד"ל הכחישו כי הוא הוחזק כמעצר. „רק חקרנו אותו“, הסבירו אנשי לאחד.

תמ"י תצטרף לליכוד?

בשיחות חשאיות הועלתה לאחרונה האפשרות, כי תמ"י תצטרף בבחירות הבאות כחטיבה לליכוד.

דרובלס מתחזק

מעמדו של מתי דרובלס בחרות מתחזק. כבר היום ברור כי הוא יעמוד בראש רשימת חרות בבחירות הציוניות הבאות. לשמועות על מועמדותו של ביבי נתניהו לתפקיד זה אין שחר. לעומת זאת נחלש מאוד מעמדו של חיים אהרון, ראש המחלקה לעלייה, והוא יפסיד כנראה את מקומו בהנהלה הציונית. על מקומו יתמודד דובי ברגמן, שהתפרסם כשהיה עסקן סטודנטים.

הקונסול ניסה לצנזר את „אוואנטי פופולו“

קונסול ישראל בניו יורק, משה יגר, פנה למנהל „ספטיבל הסרט הישראלי“ בניו יורק בבקשה להספיק את הקרנתו של „אוואנטי פופולו“. הקונסול, שלא ראה את הסרט כלל, טען באוזני המנהל, מאיר פיינגשטיין, כי הגיעו אליו „תלונות רציניות“ נגד הצגת הסרט „האנטי-ישראלי“.

דורשים משרון לרסן את כץ

במחנה משרון גוברת ההתמרמרות על התחזקותו של ישראל כץ. הטענה היא כי כץ חוסם את הדרך לאחרים, וכי המינויים הרבים שהוא יוזם אינם מוסיפים כבוד למחנה. תומכיו של שרון לוחצים עליו לקרוא לכין לסדר.

כספי בעיקבות פ.י.ט

נציג ממשלת ישראל בארצות הברית, ניצב יהושע כספי, קיבל הוראה מהמטה הארצי לחפש את חגי בליך ויורי סלנט, בעלי חברת הכרוקרים פ.י.ט שנמלטו מהארץ. ההשערה עד כה היתה כי השניים מסתתרים בבראזיל.

ש"ס מאיימת על מבשרת ציון

במבשרת ציון, ישוב הווילות היוקרותי של ירושלים, שוררת דאגה מן הצפוי אחרי מינוי ועדה קרואה לישוב. התושבים, במעט בולם חילוניים, חוששים כי משרד הפנים ימנה במקום אישיש, שיפגע בשורות הכלליים לטובת חינוך תורני.

החוזרים בתשובה:

פחות ממדט

ספר חרש, שפורסם בארצות הברית על ידי העיתונאי שאול מיזלויש, מגלה כי מיספרם הכולל של „החוזרים בתשובה“ למינהם בשנים האחרונות אינו עולה על 13 אלף איש. לפי חשבון זה, מישקלם האלקטוראלי של הדתיים החדשים הוא פחות ממדט אחד.

אבטחה פרטית בכוכבי איר

הישוב החדש כוכבי איר יהיה הישוב הראשון בארץ שכל

כתיו, בלא יוצא מן הכלל, יחובו לרשת אועקה של חברת אבטחה פרטית. כמעט כל המתיישבים במקום הם קציני צה"ל, אחדים מהם בכירים ביותר.

גורדון נגד לווינסקי

אורי גורדון, ראש מחלקת עליית הנוער בסוכנות, החליט לקרוא תגר על מנהיגותו של עקיבא לווינסקי, בעל הסיכויים להיות יורשו של אריה דוליצין. בישיבת הנהלת הסוכנות, בשבוע שעבר, הוא תקף את תוכניותיו של לווינסקי לחיסכון ולרה-אירגון. סיכויו של גורדון להיות מס' 1 הם דלים, אך יומרותיו יגרמו לאישישק בתנועת העבודה. בינתיים וכה לווינסקי בניצחון אישי, כאשר שיכנע את ועדת המיכורים של הסוכנות לבחור בעוזרו, צבי ברק בן ה-37, כמנכ"ל המחלקה לכספים. ברק גבר על מועמדים ותיקים וירועים מעולם העסקים. מהשרות הציבורי ומצה"ל.

גם רגר במועמדים

יצחק (איזי) רגר, שהיה מנהל הבונדרס, מצטרף למירוץ על מקומו הפנוי של אברהם כין המנוח. הוא מצטרף לרשימה ארוכה של ליברלים. ביניהם מנחם סנידור ויהודה פרח. ככל שהמפלגה הליברלית מתמהמהת בבחירת המועמד שלה לתפקיד ראש מחלקת הנוער והחלוצ, כן מתארכת רשימת המועמדים.

גילרמן נגד לאוטמן

עימות מילולי חריף פריץ השבוע בישיבה של ועדת התיאום של האירגונים הכלכליים, בין דוב לאוטמן לדני גילרמן. גילרמן, נציג הסוחרים בוועדה, התפרץ נגד לאוטמן, נשיא התעשיינים, בהאשמה כי במגעים עם הממשלה וההסתדרות הוא מתעלם מהאינטרסים של הסוחרים.

הנגב למילחמת תרמית

מועצת נבחרת הנגב הקימה צוות ייעוץ, שירדף אותה כמאבק למען האינטרסים של הנגב ולשיפור תרמית. בראש הצוות יעמוד צבי חזן, יו"ר מועצת הנבחרים, וישתתפו בו עורכי הדין אהרון מלצר, הכלכלן שלום יעקובסון ואישי חסידי הציבור צבי וילדר.

מוכרים קוסמטיקה לצרפתים

חברת הקוסמטיקה של האחים סיטון הצליחה לחדור לצרפת, ומכרה שם לאחרונה 300 אלף פריטים. הטאקטיקה של האחים הישראלים: הם התעלמו לחלוטין מפאריס, ומיקרו את המאמץ השיווקי בדרום. באיזור מרסיי.

גיל בן גל לומד פסיכולוגיה

גיל בן גל, שהורשע ברצח הברוקר יעקב אלטרוביץ, לומד בבוא פסיכולוגיה, לקראת תואר אקדמי. הוא השלים כבר את לימודי השנה השנייה, וקיבל רשות להכניס לתאו מחשב אישי, לצורכי הלימודים. העירעור שלו על ההרשעה יישמע בבית המישפט העליון בחודש הבא.

יחצ"נות קיבוצית?

שני קיבוצים במרכז הארץ התחילו לבדוק בדיסקרטיות את המחירים שגובים יחצ"נים תמורת שרותיהם. עד כה אין ולא קיבוץ אחד המעסיק יחצ"ן, אולם פורסם כי ביוטבתה שבערבה שוקלים אפשרות כזו ברצינות.

לבטל סימן ההשכרה

החברות להשכרת רכב ורשות מהמכס לבטל את הסימן המיוחד סביב מיספרי המכוניות שלהן. הסימן, כך הן טוענות, מושך גנבים.

אורי אבנרי:

חזרה למיבצע סיני, 1956

רוב הקוראים את המילים האלה לא היו עדיין בחיים באוקטובר 1956, או שהיו צעירים מכדי לזכור את המאורעות, או שחיו בחו"ל. לכן, ההיסטוריה של מיבצע סיני נראית להם, בוודאי, כמעשה עתיקה ומשעממת. מסופקני אם רבים מהם התפתו לחזות בסרט הבריטי המרתק על המיבצע, שהוקרן בשבוע שעבר על מירקע הטלוויזיה הישראלית.

אם לא, חבל. **כי תוצאות מיבצע סיני — המלחמה היוזמה הראשונה של מדינת ישראל, 26 שנה לפני מלחמת ההלכה — משפיעות כיום על כל חיינו.** מיבצע סיני היה תפנית בחייה ובמעמדה של ישראל. הוא הכניס את ישראל רשמית וסופית למחנה המערבי הקולוניאלי, וכרה תהום בינה ובין התנועה הלאומית הערבית. כל המציאות של היום — המשך המילי חמה עם העולם הערבי, כיבוש הגדה והרצועה, תקציב הביטחון הענקי האור כל כל חלקה טובה, עיסקתה הנשק עם איראן — נובעת מן המלחמה הזו.

החדש היתה לסלק מאדמת מצריים את שרידי השלטון הקולוניאלי הבריטי. על כך נחתם הסכם ב-1956. **ישראל ניסתה לפוצץ הסכם זה עלידי "העסקיני" פטולות-חבלה שבוצעו עלידי סוכני ישראל נגד מוסדות אמריקאים ובריטיים במצריים, ושנועדו לחרור ריב בין מצריים ובין שתי מדינות אלה.** באותה השנה כרת עבדאל-נאצר הסכם לרכישת נשק רב מן הגוש הסובייטי. לדבריו עשה זאת מפני שבסוף פברואר 1956 ערך בנגוריון התקפה גדולה על הצבא המצרי ברצועת-עזה, ללא כל סיבה סבירה. בפעולה זו, בפקודת אריאל שרון הצעיר, נהרגו עשרות חיילים מצריים, חלקם בשנתם.

ב-1956 הלאים עבדאל-נאצר את חברת-המניות האנגלית-צרפתית, שניהלה את תעלת-סואץ. **באוקטובר נפגשו נציגי צרפת, בריטניה וישראל בוויה לה מבורדת בקרבת פאריס, ושם הסכימו סופית על קנוניה — להתנפל על מצריים ולכ**

וכי איך נחשוב אחרת? האם נוכל לתאר לעצמנו כי המדינות מנהלות בידיו כסילים, המסוגלים לשלוח אותנו למלחמה ולמוות, לגזור על המונים שכול ונכות. מתוך טימטום גמור? הסרט הבריטי, שהיה מורכב כולו

היה להם מגע עם גולים מצריים, והם האמינו שדי במכה צבאית אחת, כדי שהעם המצרי יפיל את מנהיגו. **הצרפתים רצו להכריח את המצרים לחדול מתמיכתם במורדי אלג'יריה, שפתחו שנתיים לפני כן**

משה דיין במיצערה-הניצחון בשארם-אל-שייח' (1956)*
בנגוריון לא רצה כל-כך

מלחמת-השיחור האלג'ירית היתה התעוררות האונטיות של עם כבוש ומושפל, מהפכה לאומית אמיתית. המחשבה שמהפכה כזאת "פוברקה" בירושלים, המאמינים כי המלך חוסיין יוכל לקנות את העם הפלסטיני בכסף). **גם אילו נפל עבדאל-נאצר — וזה היה בלתי-אפשרי — לא היה הדבר משנה כהוא-זה את גורל המלחמה באלג'יריה. למעשה קרה, כמובן, ההיפך.**

מיבצע אינולות

על כמה היבטים, שהתגלו באותו סרט.

נגישה בוילה

נידחת

ידם כל, כמה עובדות היסטוריות, למי שאינו זוכר: ביולי 1952 חוללו "הקצינים החופשיים" מהפכה בלי שפיות-דמים במצריים, גירשו את המלך פארוק והקימו מישטר חדש. האיש הדומי נאנטי היה סגן-אלוף גמאל עבדאל-נאצר, גבר יפה-תואר ובעל קסם אישי רב, כפי שנראה היטב בסרט. המשימה הראשונה של המישטר

כיש את התעלה. הסרט נסוב בעיקר על מה שהתרחש בפגיו שות אלה.

ב-29 באוקטובר פלש צה"ל לחצייהא סיני, הבריטים והצרפתים הגישו אולטימטום, ואחרי עיכובי-מה נחתו כוחות בריטיים וצרפתיים בעורף הצבא המצרי בפורט-סעיד. **ראשי בריטניה-המועצות איימו על שלוש המדינות כנשק גרעיני, והנשיא דווייט אייזנהואר בעיצומים כלכליים. תחת לחץ כפול זה התמוטטו הבריטים, ואחרים גם צרפת וישראל. כל השטח שנכבש הוחזר, וגמאל עבדאל-נאצר הפך גיבור העולם הערבי כולו. אנשים נורמאליים נוטים לחשוב כי ראשי-מדינות הם יחידים-סגולה, חכמים ונבונים.**

מעדויות של בעלי-הקנוניה עצמם, עדייראיה של המשימה מתן ביניהם, אינו משאיר כל מקום לספק בעניין זה. **כמעט כל המעורבים היו טיפשיים גמורים.**

אוסף של מטומטמים

ל כל אחת משלוש הממשלות הייתה מטרה אחרת, וכל המטרות גם יחד היו אויליות בצורה שכמעט לא-תיאמן כיום.

הבריטים, בהנהגת סר אנתוני אידן, רצו להפיל את עבדאל-נאצר.

במלחמת-שיחור גדולה, הסוציאליסטים, ששלטו אז בצרפת, ושהיו לאומנים קיצוניים, האמינו כי המרד האלג'ירי כולו הוא המצאה של עבדאל-נאצר. **ראשי-ישראל טענו שהם רוצים להרוס את תשתית הפיראיון (להרוס את תשתית המחבלים, "בלשון מורנית יותר).** זה היה שקר. (שימעון פרס הוא האדם היחיד המשקר בסרט, גם אחרי 30 שנה. ואין זה מיקרה: הוא גם היחיד מכל השותפים לקנוניה של אז שנשאר בשלטון. כל השותפים הצרפתיים והבריטיים סולקו מן הבימה לצמיתות למחרת המיבצע).

המטרה המעשית של בנגוריון היתה לכבוש את שארם-אל-שייח' כדי לפתוח את מפרץ-אילת לשיט הישראלי. אך מעבר לזה, רצה גם הוא להפיל את עבדאל-נאצר, שנקרא — על פי פקודתו — בכל כליה-התיקשרות רת הישראליים בשם "הרודן המצרי". ואת היתה המטרה העיקרית.

כיום, אחרי 30 שנה, קל להבין שכל המטרות האלה היו אידיוטיות בעליל.

אידיוטיזם מכאן ומכאן

המטרה הבריטית היתה אידיוטית. שום עם אינו מפיל את המנהיג שלו, מפני שאויבים זרים רוצים בכך.

התגובה הטיבית של כל עם היא הפוכה: להתלכד במיקרה כזה סביב המנהיג, גם אם אינו פופולארי, ואילו עבדאל-נאצר כבר היה אז פופולארי מאוד-מאוד, מפני שהחזיר לעם המצרי אחרי מאות בשנים את כבודו האבוד. "הלאמת התעלה" היתה כישוי לגאווה לאומית חדשה זו. ואילו הגולים, שעליהם סמכו הבריטים, נראו למצרים כחבורה של בוגדים עלובים, שרידי המישטר הרקוב הישן.

המטרה הצרפתית היתה אידיוטית.

מנכ"ל פרס עם ראשי-הממשלה ושרי-הביטחון בנגוריון
כמו מעשה-קונדס שובב

איולת ישראלית

המטרה הישראלית היתה אידיוטית.

היתה דיספרופורציה נוראה בין ההישג המבוקש — פתיחת מיצרי טיראן — ובין הנזק הצפוי — הפיכת ישראל בעיני מאה מיליון ערבים לשותפה של שתי המדינות הקולור ניאליות העכורות, השנואות והכושיות.

בארבע השנים שבין המהפכה המצרית ובין מיבצע סיני, יום המנהיג המצרי כמה וכמה יוזמות-שלום חשי איות. ברבות מהן היו מעורבים ישראל לים וציונים — ירוחם כהן, שהיה ידידו האישי של עבדאל-נאצר; הר"ר נחום גולדמן ועוזרו ג'ז גולן; ועוד ועוד. כולן חובלו במתכוון עלידי בנגוריון, וחלקן גם עלידי משה שרת.

אילו היתה המטרה היחידה פתיחת המיצרים, ניתן היה להשיג זאת בדרכים פוליטיות, במיסגרת של הסדר מדיני כולל. בנגוריון לא רצה בכך, מסיבות משלו.

האידיוטיזם המלא של הגישה הישראלית מתגלה כאשר שואלים את השאלה המתבקשת: מה היה קורה אילו הצליחו הבריטים במזימתם להפיל את עבדאל-נאצר ולשים במקומו ממשלה של גולים. ידידי הבריטים?

התשובה המיובנת-מאליה: (המשך בעמוד 16)

מימין: אברהם יפה. מפקד חטיבה. משמאל: אסף שמחוני. אלוף פיקוד-הדרום.

היכן הכירה היצאנית את הח"כ, איך התחמק הפרקליט מההפתעה ואיך עושים ברווז ממרגרינה

איש

■ אחת לשנה מתקיימת תצוגת יאופנה מטעם "נשים ליכר" ליות למען הקשיש, כשאת הח"כ סות נותנת נגואה בסיוני בתצוגה של השנה שעברה אמרה חברת הכנסת שרה רורון לבסיר ניו: "אני מאחלת לך שבשנה הבאה תעלי בדירה, מאשת מיופה הכוח לאשת השגריר". באחרונה

מם, ולשם כך יש לשריי תקציב. כמועמד להנצחה הזכר שמו של יו"ר הכנסת לשעבר, קריש לזו.

■ מדוע השתתק אישיהי סקים יעקב נימרודי? מפי מקורביו של שימזעון פרס נודע כי אחרי הציטוטים בעיתור

אם איתי. הוא קבע: "בכלל, יגאל כהן הוא ממלא מקומי".

■ איתן הברמן, היועץ המישיפטי הטרי של סיעת הליכוד בכנסת, הגיע ביום השלישי אל המישיכן בפעם הראשונה כי מסגרת תפקידו. הברמן בילה שם שעות ארוכות, והתכוון בפליאה

ארוכות אחריכן מתלונותיה הרבות והעסיסיות כל-כך. ארבלי אלמוזלינו פשוט השתלטה על חלקים נכבדים מהדיון, ולא בחלה במילים חריפות.

■ מי שהעדיף שלא להכביר במילים, אך להביע בכל זאת את מורת דוחו מהצעת התקציב,

העיתונאי איתן מור, המסקר את איוור אשדור, נשלח לביתה של ויאולט טחן, אשתו של הנדיר למוות יוסף טחן, אחרי הודעה ברדיו על רחיק עירעור של טחן במצריים. מור הרגיש שלא בנוח כשהירפק על דלת ביתה של טחן. כשנפתחה הדלת הופתע לגלות אשה שלוה למדי, ולא — כפי שציפה — אשה שבורה ומיואשת. רק אז הסתבר לו שהיריעה ששורה ברדיו לא היתה מדויקת: לא ה' עירעור נדחה, אלא הדיון בעיר עור. הפתעתו של מור היתה גדולה יותר למחרת, כשקרא בעיתון נות יאוריס קורעילב של ויאולט השבורה והמתייפחת.

■ צער השתרר בבית החור לים שבו היה מאושפז חבר הכנסת יוסי שריד, ביום שהוא השתחרר וחזר לביתו. האחיות, שהתפעלו מורם המבקרים, אמרו לו: "הישאר עוד כמה ימים. כך נוכל לראות כולם..."

■ בין המבקרים הרבים ש' באו אל שריד, שלקה בהתקף לב קל, היה מנהל מחלקת הראמה של הטלוויזיה, ירון לונדון. המתנה שהביא עימו לונדון לש' ריד היתה כוס, ועליה כתוב: "אל תיקח הכל ללב..."

■ הכל כבר היה מוכן ומוזמן. הזמנה מיסעדה יוקרתית בתל אביב, נערכו בחשאי שיחות טלפון לכל היפים והיפות, החשובים והחשובות. הכל היה מוכן ומוזמן לכבוד מסיבת ההפתעה לעורך הדיון יגאל ארנון, שהתפרסם באחרונה בקשר לפרשת ח"כ שלמה עמר, שחגג את יום הולדתו. חבריו תכננו חגיגה שמחה במיוחד עבורו. אלא מה? הם שכחו לתאם את התיכנון לפרטיו עם חתך השימחה. ממש בדקה ה-90 הפתיע והסתלק ל' חר"ל. נערכו שיחות טלפון רחוקות לביטול ההזמנה במיטערה וביטול ההזמנות. ההפתעה נדחתה עד להודעה חדשה.

■ בישיבה האחרונה של "שרינו" דנו, כמובן, בהצעת התקציב של משה ניסים. הדיון התנהל באווירה של תלונות וביקורת. אולם את השיא שברה השרה הטריה שושנה ארי בלייאלמוזלינו. המשתתפים בדיון לא יכלו להירגע שעות

בקשר לפרשת עמר (בתצלום משמאל). העירה לבנה: "מיום ליום הוא נעשה דומה לאביו!" אביו המנוח של הח"כ הממושקף היה השר חיים לנדאו. בין הנוכחים הרבים מתנועת החרות בלט חבר הכנסת החיפאי מאיר כהן-אבידוב, שניצב בפתח בית ההלוויות וקיבל את פני הבאים. בתצלום למטה: הוא מקבל את פניו של השר לשעבר יעקב מרידור.

אחותו של המפקד הראשון של אצ"ל, דוד רזיאל, שהיא גם אמו של מזכיר הממשלה לשעבר אריה נאור (חובש כיפה, לידה) וחברת כנסת לשעבר, באה להלוויית איש-חרות אברהם שטרמן. גם הוא ח"כ בעבר. משנתקלו עיניה בחבר הכנסת עוזי לנדאו, שכיכב בכותרות

נפגשו השניים שוב בתצוגה ה' שנתית, ודורון אמרה לה: "אני שמחה שנבואתי התגשמה, ועכ' שיו אני מקווה שיחסי ישראלי מצריים יהיו חמים יותר. אומרים שהנבואה ניתנה לשוטים. אבל לא איכפת לי להיות שוטה אם גם הנבואה הזאת תתגשם."

■ יחזקאל שופם, היועץ של שרת-הבריות, לא התכוון להיות נוכח בארוחת-ערב חגיגית, שנערכה באחרונה בבית מלון ירושלמי לכבוד תישר ה' בריות האמריקאי, ולא הצטייר במיקטורן ובעניבה. אבל שושנה ארבליאלמוזלינו ביקשה שהוא יתלווה אליה, והציעה לו ללבוש את המעיל שלו במשך הערב. שופם היה יוצא-דופן בלבושו, והרגיש את עצמו בעונש במשך

נות הזרה בשמו, נפגש נימרודי עם פרס. בפגישה הביע פרס מורת-רוח על הפירסומים מפי נימרודי בעיתונות.

■ מי שביקר ביום השלישי למינוח הכנסת, ואי הופתע לפגוש שם במלונאי חיים שיר, כשהוא יושב עם חברי-כנסת מהמערך, כגון זאק אמיר, שיר, חבר תנועת החרות, אינו שוקל לעבור למפלגה אחרת. הוא פשוט עשה לובאינג בין חברי ועדת הכספים מכל המיפ' לגות, למען יתמכו במתן הלוואה בשווי 20 מיליון דולר לעסקיו. בסופו של דבר עזר הלוואינג רק במעט: הוועדה דחתה את בקשתו, אך החליטה לקיים דיון מקיף במצב של ענף המלוונות בארץ.

בריקנות ששררה במקום.

■ הברמן סיפר כי לעיתים קרובות, כשהוא מציג את עצמו, הוא נענה: "א...המאמר שכתבת על... שווה ל...". הטעות בזהויו נובעת מדמיון שמו לשמו של העיתונאי איתן הבר.

■ חבר הכנסת מרדכי וירי שובסקי התפעל מהברווז הע' שוי ממרגרינה, המקשט את מיד נודה"כים בכנסת. הוא כחן מק רוב את הברווז, שבו תקועים דיגלונים קרח, והופתע לגלות ש' מכנים אותו בכל יום מחדש.

■ השר משה שחל וישוב ראש הכנסת שלמה הילל גילגלו השבוע רעיון משותף: מדוע שינצחו רק ראשי-מש' לות ונשיאים? צריך להנציח גם את יו"ר הכנסת, שהולכו לעול'

השר לא קרא

● זמנים קשים עוברים על ראשי-עיריית ירושלים טדי קולק, ראש-העירייה, שהור' גל במנות גדושות של מופ' לאריות, נאלץ להתמודד עם השמועות וסימנייהשאלה סביב קרן-טדי קולק אף שקל להתפטר, ומצב-רוחו עכור למדי.

אולם את הסאה הגדיש לגביו שריהמיטרה חיים בר-לב, השר עלה לדוכן במליאת-הכנסת כדי להשיב על שאלתה בעניין. מתשו' בתו הובן — וצוטט בהרחבה — כי לא ניתן היה לחקור את רוב העדים. מסיבות אובייקטיביות. הרושם שהתקבל היה שהחקירה בעניין זה לא מוצתה.

תשובה זו הקפיצה את קולק, שטען: או שנסגרה החקירה או שלא. אבל לא יתכן שגם יפסיקו לחקור בעניין מסוים וגם ימשיכו להטיל בו דופי!

משהבאה תלונתו של קולק לידעת בר-לב, הודה השר שיש צדק בטענת קולק, "אבל לא עיינתי בתשובה לשאלתה בטרם קראתי אותה במליאה!"

בר-לב לא עיינתי

שאול אייזנברג המיליונר המיסתורי שאינו מופיע באירועים. נראה בשבוע שעבר בהלווייתו של הפרופסור הנרי נויפלד. לידו נראים נשיא-המדינה, חיים הרצוג, ורעייתו, אורה. בין אנשי הצמרת שנראו בהלוויה היה גם הפרופסור המפורסם מרווין גוטסמן (בתצלום למטה. ידו על הלב).

ברקת תעלה בסוף החודש על בימה יחד עם זמר ערביקול, **ניקי גרנץ**, שהיא רואה בו תגי לית פרטית שלה. גונן ישר

והחברה תחיה **אדר** מה היא יודעת על יחסיה של **ריטה** עם בעלה, **רמי קלינשטיין**, אדר אמרה שעד כמה שידוע לה, הכל

לא נעים...

• אחרי **זלמן שושני** סיפר על המחקר שהתנהל באח' רונה בקרב הזונות והקוסטנילים בתל-ברוך. כתגובה על הפירסומים בדבר האחוז הגבוה של הזונות הנושאות נגיף **פייאידס**, נזכר עיתונאי בסיוור שערך עם חברי-כנסת במקום. השניים היו אורחי מחלקת-המוסר. התלווה אליהם גם ניצב **גבי עמיר**, מפקד מחוז תל-אביב. משהגיעה הפמליה למקום, ניסו האורחים להסתיר את סקרנותם ולשוות לסיוור נימה עניינית, אפילו חינוכית. לפתע ניגשה אחת העובדות במקום, במאור-פנים, אל חברי-הכנסת וצהלה לעברו: "הי אתה, אתה מוכר לי מאיפה שהו! הח'כ הנכבד האדים והחוויר חליפות. לא עזרו לו הכחשותיו. ה' בחורה עמדה על שלה: היא מכירה אותו! רק בירור מעמיק יותר הרגיע את הרוחות. הסתבר שפניו של הח'כ, כשאר חלקי גופו, לא היו מוכרים לה מתחום עבודתה. אלא מצפייתה בטלוויזיה.

לחנים שלו למילים של ברקת, והיא תקרא שירים מסיפורה אשה אחת בחרוזים. את המי' מון הנדרש לערב השיגה, כרבי ריה, "מתרומות והלוואות של ידירים ואנשים טובים באמצע הרד".

■ זה היה השבוע של **שרה דווידוביץ**, אשת-החברה הירור שלמית, האשה כחולת-העיניים הופיעה עם בעלה, **מתי**, המכה כסמנכ"ל מרכז-השקעות. בשע' שוע הטלוויזיוני זוג או פרד. על אף העובדה שלא זכתה במישחק, הפכה למחרת למלכת-העיר. נה' גיימניות ויהו אותה והירמו שתי אצבעות כרמו לזוג או פרד. בכל אשר הלכה, החמיאו לה על הופעתה הספורטיבית ועל הכר' שר הספורטיבי של בעלה, שהפ' גיז 30 כפיפות-סמיכה.

בסדר. דותן הגיב בשאלה: "או למה הוא מסתובב כל הזמן כש' המצח שלו חבוש?"

■ דותן, אגב, עוסק עכשיו בהכנת ערביי-חיד, מחווה לשח' קיבררן היידיש **שימעון דזיגאן**, "גיליתי שאנחנו, הכר' רנים, רצים אחרי חומר מתורגם מאנגלית, בעוד שדו'גאן הש' איר אחריו אוצר". הוא אומר, כאשר סיפר דורו על תוכניתו לאלמנתו של השחקן. היא נדה' מה מעצם הרעיון שעדיין זוכרים אותו, והתרגשה מאוד.

■ **יפה ירקוני**, המתלוננת מזה שנים ששיריה מושמעים רק ביום-העצמאות, אומרת שהיא מתנחמת כיום בהשמעות רבות של תשרייר-הפירסומת שלה ע' בור דפיזאה לקשישים.

■ העיתונאית-סופרת **אלה**

תו, מסרם לנקוב בסכום ההש' קעה הכספית, ומוכן לומר רק שכדי לכסות את ההשקעה הוא חייב למלא את הסינרמה פע' מיים. לרבריו, הוא עושה זאת לצורך יוקרה בלבד, ועל רווחים אין מה לדבר.

■ המפיק **מיקי פלד** הוא חובב מיסטיקה, ומודע לכך של' נושא יש אוהדים רבים, העשויים להפוך מופע כזה להצלחה קופ' תית: לכן הוא מארגן את המופע מיסטיקה 87. לשם כך הוא מייבא כוחות מן החוץ, שירגימו וימחישו, כך ניתן לקוות, קשר עם עולם-האמת. בין ה"מדיום" הרבים שיגיעו — **אורסולה רוברטס** הבריטית, אחת המ' פורסמות בעולם בתחום זה. את המופע, שיתקיים בהחמאם ביפו, ינחה השחקן **עודד תאומי**, שהוא מיסטיקן ידוע.

■ בחגיגת ברית-המילה של **דניאל**, בנם של **שלומית אהרון ויובל דור** מהכל עובר חביבי, סיפרה שלומית שהפעם היא לא תניק את התינוק, מפני שהלהקה תהיה עסוקה בהופעות. **למליה** בת ה-5, אחותו הבכורה של דניאל, היה יותר מול — בחורשים שלאחר לידתה היתה הלהקה עסוקה בהקלטות בלבד, וזה איפשר לשלומית להניק אותה. "אין דבר", טוענת הזמרת, "התינוק יקבל די חום ואהבה גם בלי לניק".

■ כאשר **יוסף** ("טומי") ל' פיר משוחח ברדיו, הוא מבקש **מציפורה שפירא**, יוצעת-הל' שון של הרדיו התל-אביבי, לש' בת איתו באולפן, לעבור על הטקסט שלו, לנקד מילים בעיי' תיות ולתקן שגיאות. לא מזמן אמר לפיד בשידור חי "נמלה מ' צרויה" שחורה" תחת לדייק ולר' מר "נמלה מ' קמצה" שחורה". שפירא, המאזינה לקול ישראל במשך מרבית שעות היממה, שמעה לא מזמן את **אלכס טילמור** אומר, בתוכניתו לילה טוב, את המילה שמרשפת. היוע' צת הודרה לצלצל לאולפן, וביקשה למסור לו שאומרים שמרשפית. מספרים שכאשר היא יוצאת לחופשה, רואג בעלה שה' רדיו ישמיע את גלי צה"ל בלבד, כדי שהיא תוכל לנחם.

■ במשך שנים חלם **אבי קורן** לתרגם לעברית את המח' זמר מישחקי הפיזימה, האהוב עליו ביותר, השמועה על החלום הגיע למפיק **גורא קירשמן**, שבחר בהצגה זו כהצגה הראשו' נה שתועלה באולם היפואי הישן נוגה, שבשיפוץ הוא עסוק בימים אלה. המפיק הציע את עבודת התרגום לקורן, את ההג' הלה המוסיקאלית **לבני נגרי** ואת התפקיד הראשי (בגירסה הקולנועית היתה זו **דוריס דיי**) לשלומית אהרון.

■ בסרט חצי ירח, המצולם בימים אלה, הצטרף השחקן **יענקל'ה יעקובסון** לרכוב על קטנוע. השחקן היה מוראג, מ' כיוון שאינו יודע לעשות זאת. הנדנדנדים לבעל הקטנוע, העי' תונאייסופר **יגאל גלאי**, שעל' פי סיפור שלו מבוססת עלילת הסרט, לא עזרו. גלאי היה עסוק, ודחה את המשימה מיום ליום. ביום הצילומים היה יעקובסון מיואש, אבל תוך רבע שעה תפס את העניין, ואף הרכיב על המור שב האחורי את אחת המשתתפות בסרט, **רוגמנית רנית יפה**, שהיא חברתו של שחקן-ביתר תל-א' כיכ, **רמי נמרין**. כדי שלא להר' ציא אותה משלוותה, החליטו לא לספר לה עד כמה שולט או לא שולט השחקן בכלי-הרכב.

■ כעבר-דאיונות שאל **דודו דורן** את עיתונאית הבידור

חיים שיך כשהתקרב צלם העולם הזה לעברם של **חיים שיך**, המלונאי שהוא חבר חרות, ומזכ"ל-העבודה לשעבר לובה אליאב. הם סיימו בדיוק ללחוץ זה את ידי זה. הצלם הצטער בקול רם על כך שהחמיץ את לחיצת היד של החרותניק והשמאלן. כתגובה לדבריו עט שיך שנית על אליאב. הפעם זה הונח.

כל הארוחה, כשהמעיל הכבד עליו. ראשי חברות-התעופה הור' רות בארץ — 20 גברים ושתי נשים — שייכים למועדון סגור, ואחת לחודש הם נוהגים להיפגש לארוחת-צהריים בבית אחר הח' ברים. המארח הפופולארי ביותר הוא מנכ"ל סבנה, **פרדי לוי**, המתגורר בוויולה שכורה בהרצ' ליה-פיתוח: כולם מחכים שהס' בוב יגיע שוב אליו, בזכות כר'

כל הארוחה, כשהמעיל הכבד עליו.

■ ראשי חברות-התעופה הור' רות בארץ — 20 גברים ושתי נשים — שייכים למועדון סגור, ואחת לחודש הם נוהגים להיפגש לארוחת-צהריים בבית אחר הח' ברים. המארח הפופולארי ביותר הוא מנכ"ל סבנה, **פרדי לוי**, המתגורר בוויולה שכורה בהרצ' ליה-פיתוח: כולם מחכים שהס' בוב יגיע שוב אליו, בזכות כר'

גל לוי הגיע להצגה הדוד וניה בתיאטרון הקאמרי. בחברת אביו, הרמטכ"ל משה לוי, וחברתו, שאת שמה **סירב** לגלות. גל מתנוסס לגובה שאינו מבייש את המישפחה. בניגוד להתנהגותו ביחס לחברתו, הוא הקפיד לבקש לאיית את שמו כראוי.

סודי: דוח פנימי קטלני על שיטות הניהול בקונצרן הענק "כור"

"קרא לי

שייקה!"

מד ולחוקרה אצל המנכ"ל (גביש), ואילו המפסידן סובל מנידוי חברתי. או, כפי שאמר אחד המנהלים: "מנכ"ל כור (גביש) משחק רע בטיפול במנהלים". במבט שיטחי, זה נראה כמחמאה. מנכ"ל המקפיד על רווחים הוא, לכך אורה, מנכ"ל יעיל. אבל מתוכן הדוח מסתבר כי זה רחוק מאוד מן המציאות.

גביש:

הדוח הגנוז

כ אשר מנהל של מיפעל או קבוצת מיפעלים צריך ל-

קביעה שניה: "התחושה היא שלא נדרשים סטנדרטים גבוהים במיוחד". אמר אחד המנהלים: "מנהלים בכור מפחדים לדרוש רמות ביצוע גבוהות." (כל הציטוטים מדיברי המנהלים מופיעים בדו"ח עצמו). מסכם הסקר: "המרוויחן זוכה למע-

להצלחה, בלא התחשבות ב- נסיבות. התוצאה היא, מצד אחד, שאין מדיניות הנהלה לגבי איכות, ומאידך, "מנכ"ל מיפעל שאינו מרוויח, בסוף השנה יורדים לו לנשמה בלי לבדוק מה הן הנסיבות."

לוסקינוס - יועץ אירגוני
4, רמת גן 52415, טל: 03-738255
URY GLUSKINOS, Ph.D., MANAGEMENT CONSULTANT
4 HAGIBORIM ST. RAMAT-GAN, ISRAEL, 52415

- 11 -

דימוי ההנהלה:

א. גיבוי

על אי דרישות להתייעלות, קיימת התחושה שהנהלה לא חתן גיבוי למפעל כאשר המפעל יכנס למאבק עם האגוד המקצועי.
- "שייקה יגיד, אין בעיה לפטר עובדים אבל בסולתם לא יהיה מוכן למאבקים. הוא מתכוון לתת גיבוי אבל בסופו של דבר לא יתן".
פועל יוצא מכך הוא שחלק גדול מהמנהלים ישמור על סקט תעשייתי כמעט בכל מחיר.

ב. מטה כור

כללית, קיימת הערכה נמוכה כלפי מטה כור:

א) תחושה שזה לא גוף שניתן לפנות אליו ליעוץ וסיוע ולהיפך - שהמטה שמח לאיד לכשלון - כי אז צריך להתחנן לעזרה.

ב) העדר רמה מקצועית גבוהה.

קטע מן הדוח: עמוד 11

שייקה יגיד: אין בעיה לפטר!

ד"ר אורי גלוסקינוס - יועץ אירגוני
4, רמת גן 52415, טל: 03-738255
URY GLUSKINOS, Ph.D., MANAGEMENT CONSULTANT
4 HAGIBORIM ST. RAMAT-GAN, ISRAEL, 52415

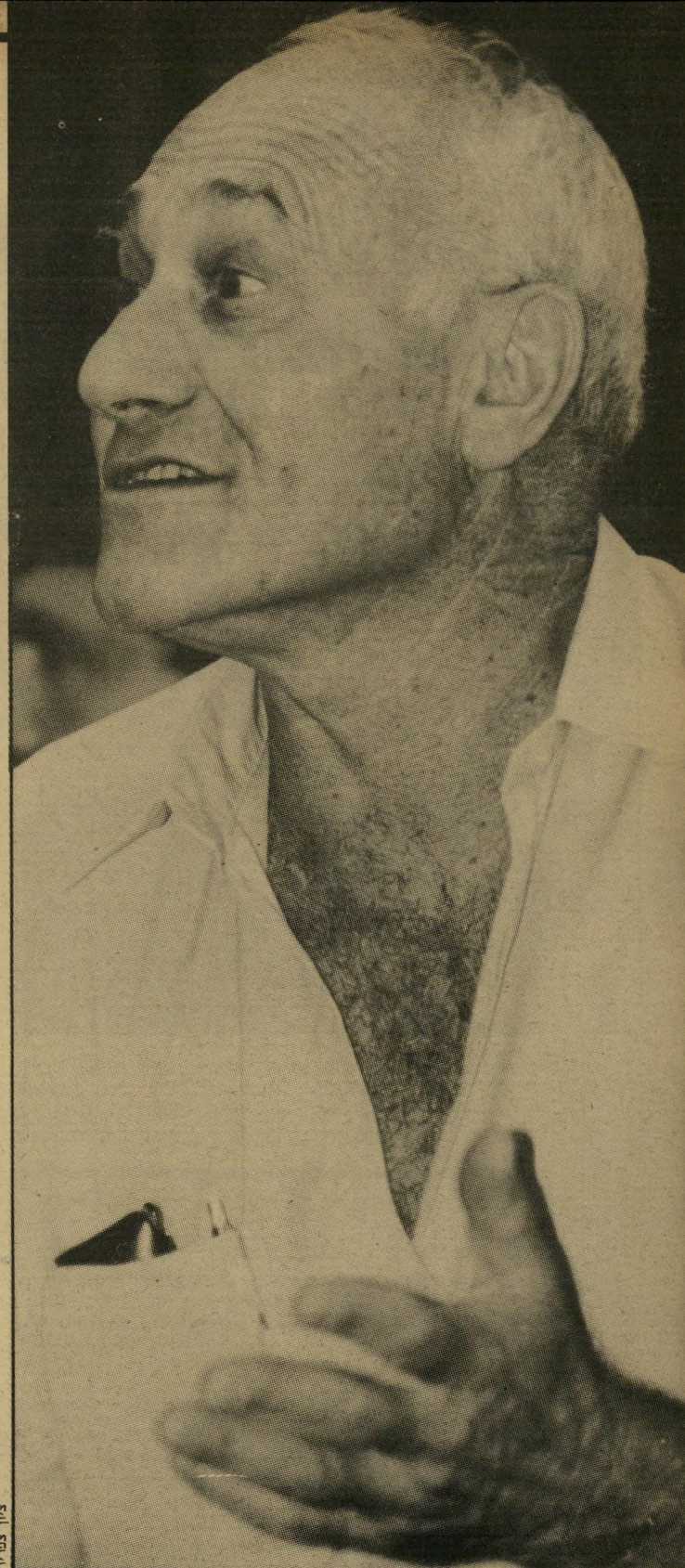
- 10 -

קידום מנהלים

* קיימת הסכמה כללית שקידום ומינוי מנהלים הוא אקראי למדי, על אי שיפור לעומת העבר.
- "מסנים מנהלים ללא אבחנה".
- "מנכ"ל כור משחק רע בטפול במנהלים".

קטע מן הדוח: עמוד 10

המנכ"ל משחק רע!

אין צורך

המיסמך הסנסציוני, שהגיע ליד העולם הזה. הושקף והועלם במשך חודשים.

הדוח הסודי

הו דוח של מומחה בינלאומי, הד"ר אורי גלוסקינוס, יועץ אירגוני. הוא הוזמן עליידי בית הספר לניהול של כור, שהוא מעין בית ספר של פיקודי-מטה לדרג הבכיר של כור. ספק אם מומיני המחקר ציפו לדוח כזה.

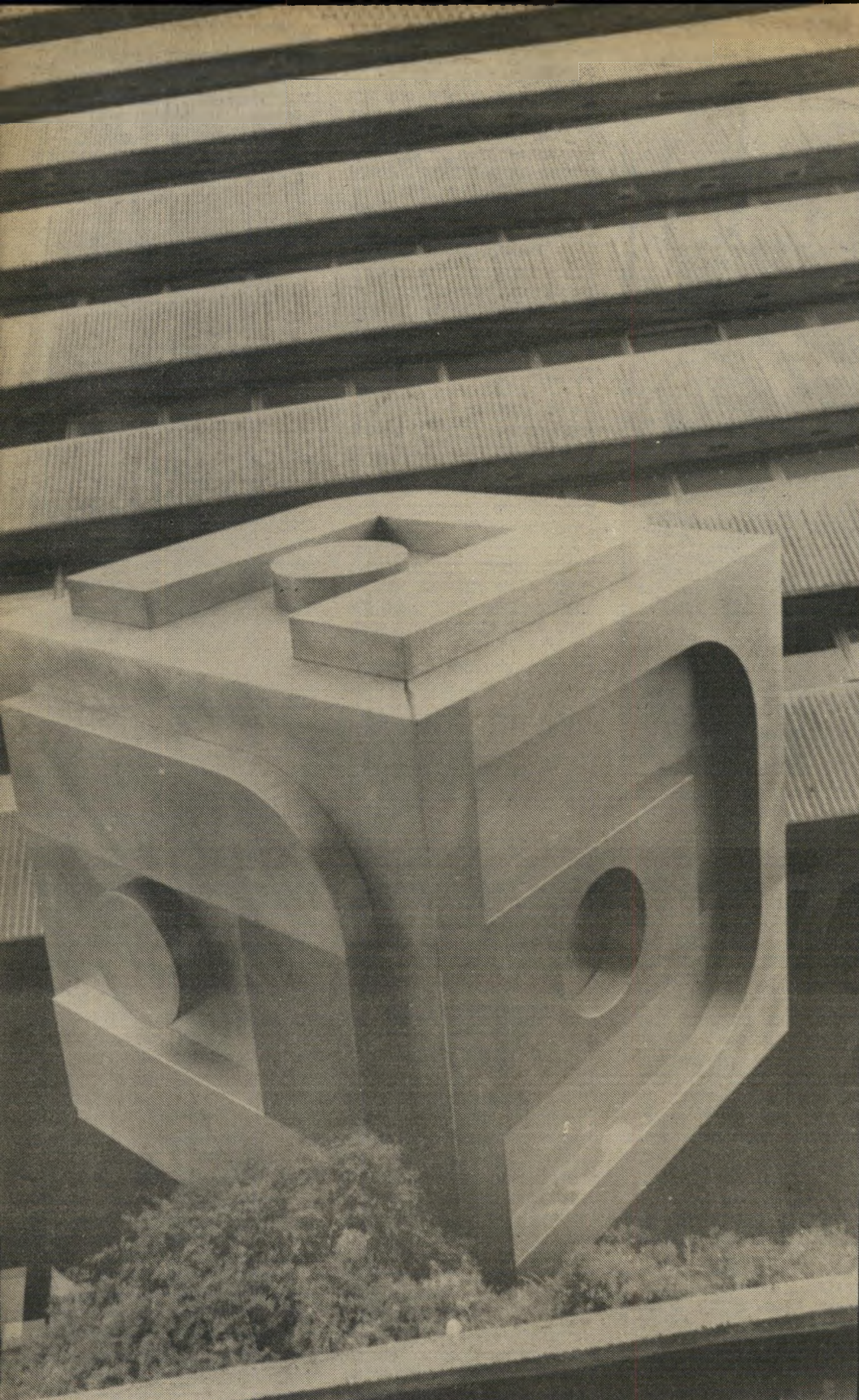
מתחילתו ועד סופו, זהו דוח קטלני. הוא מותח ביקורת במי עט בכל המישורים - אירגוני, ניהולי, אישי, כלכלי, חברתי, הסתדרותי ולאומי. הציון בכל השטחים האלה: שואף לאפס. עורכי-הסקר ריאינו כמעט את כל חברי ההנהלה, את המנכ"ל גביש, את ראשי האגפים, את ראשי הקבוצות, רבים מראשי החטיבות ומנהלי ה- מיפעלים: בסך-הכל כ-30 מנכ"רי כור. התוצאות עגומות מאוד.

קובע הסקר: רווח לטווח קצר נתפס בקריטריון בלעדי ויחיד

"ה בינוניות חוגגת. אם אתה גרוע ממש, יעיפו אותך. אם אתה בינוני, אתה יכול להחזיק מעמד שנים..."
המנכ"ל משחק רע בטיפול במנהלים.

מאבדים את ברכת אלוהים כשדוקים לה ביותר...
אין יעדים חברתיים, וליעדים לא-מיים יש מעט מאוד מישקל..."

כאשר מיפעל קטן זוכה בביר קורת כוזא, זה רע. כאשר זהו ביקורת מוסמכת על קונצרט ענק, שיש לו עשרות מיפעלים וחברות-בת, המעסיק רבבות עובדים ושיש לו מחזור של מיליארדי דולארים לשנה - זהו תמונה עגומה מאוד.
ביקורת זו נמתחה על "כור", אוניית-הדגל של "חברת-הד"ר עובדים". גדול הקונצרנים באי-רץ. הביקורת מתמקדת באיש העומד בראש: ישעיהו ("שוי-קה") גביש (61), פלמ"חניק לשעבר, אלוף פיקודי-הדרום במלחמת ששת-הימים, מזה 17 שנים איש-כור.

וכלל-לאומיים. הוא צריך לעשות כסף. וזהו.

אולם "בור" אינה חברה פרטית. היא חלק מחברת-העובדים, הזרוע הכלכלית האדירה של הסתדרות-העובדים הכללית. חברה זו הוקמה כדי לשרת את ציבורי-העובדים. משום כך יש חשיבות להיבטים החברתיים והלאומיים של פעולתה. לגבי המנכ"ל, כך מסתבר מן הדוח, יערים אלה אינם בערי פות גבוהה. חשבו הרווח בלבד, והרווח המידי על אחת כמה וכמה — כמו לגבי כל מנהל רגיל של חברה קפטליסטית פרטית.

מסכם הדוח, חד וחלק: "התוכנית החברתית של כור היא דבר מכני ושאלוני". כריכר אחד המנהלים, "אין יערים חברתיים".

או, מפיו של מנהל אחר: "אני לא מכיר מיקרה שמנהל הוערך על פי יכולתו לנהל לפי עקרונות חברתיים". ואחר, בפשטות: "היום אפשר לדר" חות קצת את המיצויות החברתיות והלאומיות".

על הצד הלאומי אומר הדוח: "יערים לאומיים נתפסים כמהווים מעט מאוד מישקל בעבודתם של המנהלים".

במילים פחות נמלצות, ויו-תר מעשיות: שיקול לאומי אינו ממלא תפקיד בשיקוליהם של ראשי "בור", הדואגים רק לרווח חים.

הדוח מוציא מן הכלל פרט אחד: "הקמת מפעלים חדשים באזורי-פיתוח".

ציניקן יכול לטעון כי גם חריג זה יש לו מטרה ריווחית מובהקת: ההטבות הניתנות למפעלים באזורי-פיתוח הופכים את המיצויה הלאומית הזאת לכראית מאור.

השאלה היא אם לגבי הנושא הלאומי והחברתי יש בכלל פיקוח כלשהו על הקונצרן הזה שהוא — לפחות לכאורה — חלק מ-חברת-העובדים ומכ"שיר בירי ההסתדרות.

ידוע כי לוועדה-הפועל של ההסתדרות — שהוא לכאורה גם המינהל העליונה של "חברת-העובדים" — אין שמין של השפעה על הנעשה באימפריה הכלכלית הזאת. ואיזו השפעה יש למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר? איזו השפעה יש למזכיר "חברת העובדים", דני רוזוליו? האם הם מסוגלים או רוצים להעביר הנחיות חברתיות ולאומיות? התשובה כלולה בדוח, בדרך השלילה: אין הם מוזכרים בו כלל.

● מטה של בחדנים

עייקה גביש הצליח בשנים ה-אחרונות לרכז בידיו את כל הכוח בכור. השיא של מיבצע זה היה האיגרוגן-מחדש, שהושלם לפני חודש. לצורך זה הריקס גביש את האיש החזק של הקונצרן, ראש חטיבת המתכת, תת-אלוף (מיל') יצחק בן-דוב, מי שהיה קצין-ההגנה הראשי של צה"ל. בן-דוב, שכנו של גביש ברמת-השרון, הוא כיום מועמד לתפקיד מנכ"ל סולל-בונה (אחרי שהיה, בעבר, בן סוללי הכביש הראשון לאילת כ"קצין הכבישים" של צה"ל).

גביש גם מנע את שיבתו של מוטה גור לקונצרן, שאותו עזב עם התמנותו כשר.

גישתו של גביש היא צבי אית. הוא ריכוז בחד-הכרעה, וחקים לידו "מטה". גם הניהול הפינאנסי ריכוז כולו בשליטתו.

מהן התוצאות? קובע הדוח: "בין המנהלים קיימת הערכה נמוכה לגבי המטרה. תחושה שזה לא גוף שאפשר לפנות אליו ליעוץ ולסיוע. להיפך, המטרה שמח

הראות רווח בכל מחיר, יש פיתוי מתמיד להקריב את הכל על מיובחה זה. למשל, לוותר על השקעות חיוניות, הדרושות לעתיד המיפעל ובלבד שבי ספרים יופיע רווח מידי.

אמר אחד המנהלים: "אין מדרים להערכה, מלבד המאזן". מנהל אחר: "מברכים על השקעה, אבל נוזפים אם אין רווח כעבור שלושה חודשים".

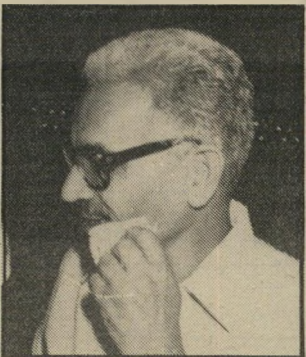
מסכם הסקר: "הרגש על ריווחיות קיצר-טווח גורם להרבה מנהלים לפחד מלקחת סיכונים".

ושוב, אחד המנהלים: "התוצאה היא, שרוב המנהלים הם אדמיניסטרטורים וטכנוקראטים. כי שייקה לא מעריך מספיק את תרומת המנהל הבורד ליוזמות".

כשהמנהלים גילו את ליבם, אמר

מנהל בן-דוב (1972) מודח

מוזכ"ל קיסר שותק

מוזכיר רוזוליו לא מוזכר

אחד מהם: "כור אינה נותנת די מישקל לטכנולוגיות חדשות".

במילים מתונות אלה מסת"ת תרת האשמה בכרה. קונצרן המזינה את ההתפתחות, את הטכנולוגיות החדשות והמת" רכו כולו בהישגים מיידיים, הורס את עתידו. מנכ"ל החולץ בדרך זו, והכופה אותה על פקודיו, מעוניין בהאדרת שמו, היום עליה שבון הישגיו המחר, כאשר איליו יהיה לקונצרן מני כ"ל אחר.

מנהל-המיפעל השוקד רק על הצורך להראות רווח. יכול לעשות הרבה דברים — כולם שליליים. זוהי, אגב, הטענה לגבי הרס המשק הסובייטי.

● אין יעדים חברתיים ולאומיים

מיפעל פרטי רגיל אינו מחויב להתחשב בהיבטים סוציאליים

הקוביה של "בור" על רקע בניין ההנהלה של הקונצרן במטה שמחים לאיד לכל כישלון

על חשבון ייעול, חידוש והת" פתחות טכנולוגיות.

אמר אחד המנהלים: "שייקה יגיד: אין בעיה לפטר עובדים. אבל בסולתם (מיפעל הנשק ביוקנעם) הוא (גביש) לא יהיה מוכן למאבקים. הוא מתכוון לתת גיבוי, אבל בסופו של דבר לא יתן".

הדוח, המשתרע על פני 12 עמודים, מצייר תמונה שבמעט כולה שלילית. במשק רגיל, זה היה מספיק כדי שמנכ"ל יתפטר מתפקידו. אך לא בישראל, קל כמובן, וב-חברת העובדים" קל וחומר.

אך יש נקודת-אור שמצא בעל-הדוח: "מערכת היחסים הבין-אישית היא בלתי-יפורמאלית. מנהלים בכל הרמות הניהוליות אינם שומרים דיס"טאנס ומרחק. אצל מרבית המנהלים קיימת מדיניות של דלת פתוחה. מנהלים, גם הבכירים ביותר, מכונים בשמותיהם הפרטיים. גינוני-ההתקס הם מעטים ביותר." וזהו המחמאה היחידה לשייקה.

כפי שאמר אחד המנהלים: "שייקה לא מעריך מספיק את תרומת המנהל הבורד".

מסכם הדוח: "חלק ניכר מן המ"נהלים חוששים לנצל את העצמאות ליוזמות, מפרד מפני כישלון". או, כריכר אחד המנהלים: "יש חבל, אבל לא לוקחים אותו".

● גביש אינו נוחו גיבוי

על שיטות-הניהול של גביש האיש אומר הדוח כמה דברים חריפים, המנוסחים במילים עדינות.

"בין המנהלים קיימת התחושה שהנהלה לא תיתן גיבוי למיפעל, כאשר המיפעל ייכנס למאבק עם האיגוד המיקצועי, והתוצאה היא שחלק גדול של המנהלים שומר על שקט תעשייתי כמעט בכל מחיר." הבוונה היא: שקט תעשייתי

לאיד לכישלון, כי אז צריך להת" חנן לעזרה".

גם לעורך הדוח אין ריעה טובה על המטה. או, כפי שהוא מעיר בהערה שלו: "אנשי-מטה כנראה חוששים לקבל אחריות קווית". הבוונה היא להבדל בין איש-מטה בצבא, היושב בעורף, ובין המפקדים הלוחמים בקר החזית. "כי אז הם מתחילים להימרד על ביצועים". נראה כי הביצוע אינו הצד החזק שלהם.

גם ריכוז הניהול הפינאנסי גרם, לדיברי הדוח, לכך ש"מנהלים התרגלו שנוילות זאת לא בעיה".

משמע מזה שמצד אחד לוחצים על המנהלים להרוויח בכל מחיר, אך מצד שני מעודדים חוסר-אחריות כלכלית. אם הנוילות אינה בעיה — משמע שהמנהל פטור מלקחת אותה בחשבון.

כל החידושים האלה — המי טה, הריכוז הפינאנסי, ריכוז העוצמה למעלה — הביאו את המנהלים לירי התחושה ש"בור" אינה דורשת יוזמות חדשניות.

(המשך מעמוד 11)

ממשלה בזאת של קוויזלינגים, שהעם המצרי היה רואה בהם בגדלים, היתה צריכה להוכיח את לאומיותה בדרך היחידה האפשרית: הגברת האיבה כלפי ישראל.

ישראל היתה עומדת אז מול קואליציה מצרית-בריטית עוינת.

● איך להגיע אל הצמרת

הגילוי העיקרי של הסרט הבריטי הוא שרודף בנגוריון לא רצה, בעצם, להצטרף לקנוניה. עד הרגע האחרון היסס, ורצה להתחמק. על כך יש עדויות.

אבל הוא נדחף קדימה על-ידי שני האנטיסמים הישראליים של המיבצע: שימרון פרס, אז מנהל משרד הביטחון, ומשה דיין, הרמטכ"ל.

שניים אלה פעלו בלי לאות כדי להגשים את הקנוניה. הם פעלו בשיתוף-פעולה עם אחד האידיוטים הגדולים של פרשה, שהיה אנטיאבות הרעיון: שר הביטחון הצרפתי, מוריס בורג'ה-מונרי, ידידו האישי הגדול של פרס.

בעל-הסרט מביע השערה לגבי הגורם שהכריע בסופו של דבר את הקו אצל בנגוריון — ואני מוכרח לומר שזוהי השערה מבריקה. היא שיכנעה אותי לגמרי.

בנגוריון, כך נאמר בסרט, מצא את עצמו בחדר אחד עם שריהטון הבריטי וראש-הממשלה הצרפתי, כשהוא מנהל עימם משא-ומתן ליר השולחן, כשווה עם שוויים.

בשביל בנגוריון, שמונה שנים בלבד אחרי הקמת המדינה היתה זאת הרגשה מושכת. רת. למען ההרגשה הנהדרת הזאת — להיות שווה-המעמד עם ראשי שתי אימפריות — הוא היה מוכן למכור את נישיו.

אבל, בכל זאת לא האמין בנגוריון לבריטים, ואלה לא האמינו לישראלים.

● אוצר של טריקים

כמו כל דבר שבו עסקו ועוסקים שימרון פרס וידידיו, היתה גם קנוניה זו מלאה בהתחמכויות, דרוש מוח מיוחד כדי להאמין שאפשר לעשות הסטוריה בי אמצעות טריקים והתחמכויות — כמו מיבצע-סיני, כמו עיסקת-הנשק עם איראן.

במיבצע-סיני תוכנן שישראל תבצע פעולה צבאית בקירבת התעלה (הצניחה המיוותרת במיתלה שלא היה

בה שום הגיון צבאי), וכי הבריטים והצרפתים יקראו אז "לשני הצדדים" לסגת מן התעלה, מיוזמה ומערכה. כלומר: שצה"ל ייסוג משטח שכלל לא כבש, ושמצריים תיסוג מארמתה שלה: היתה דרושה מידה גרושה של שחצנות ואטימות כדי להאמין שמישהו בעולם יאמין לקנוניה כה שקופה וילדותית — ואכן, איש לא האמין.

העסק כולו התמוטט כבר במיבחן הראשון, מול פני דעת-הקהל העולמית המאוחרת, שגרמה לפעולה משותפת של ושינגטון ומוסקווה. דבריו הנחרצים של איזונהאר בסרט עושים רושם רב. איזה הבדל כינו ובין רונלד רגן?

התחכמות אחרת היתה לנצל את המצב שנוצר על-ידי הפלישה הסובייטית להונגריה, שהתחוללה באותם הימים. מכיוון שהעולם אהר את הד מורדים ההונגריים ותיעב את ההתערבות הסובייטית, קיוו הקושרים שאיש לא ישים לב לפלישה שלהם למצריים.

קרה כמוכן ההיפך: העולם התמקד בפלישה שלנו, ושכח את הסובייטים. אלה התייצבו מיד בראש מחנה הצדק והחי רות.

הטריקים העלובים לא הועילו. הם השיגו את ההיפך.

● תעלולי ביח"ס

מי שחזה בסרט לא יכול היה שלא לשים לב להבעות-הפנים ולסיגנון-הדיבור של הקושרים, אחרי 30 שנה.

הם דיברו על מיבצע, שבו נהרגו אלפים (בעיקר מצריים, אך גם קרוב למאתיים חיילי צה"ל) באילו היה זה מעשה קונדס שובב, שנעים להיזכר בו בחיובים ובעליצות, כמו בתעי לולים בבית-הספר. אלהים ישמרו!

● גם חיזומות מכבי'אש

שאלה מעניינת (שלא עלתה בסרט) היא: מדוע הבינו הציבור הבריטי והציבור הצרפתי מיד שהי מיבצע הוא כישלון מבטי, והדיחו את המנהיגים האחראיים, ואילו בישראל נחשב מיבצע זה עד היום כהישג גדול? הסיבה נעוצה, לדעתי, בהרגשה שצה"ל השיג במלחמה זו ניצחון צבאי גדול. שיכרון-הניצחון, שטופח על-ידי כל כלית-התיקשורת, מטשטש את האי מת עד היום.

האמת היא שלא היה שום ניצחון צבאי. ברגע שהבין עבר-אל-נאצר כי הבריטים והצרפתים עומדים לנחות בעורף צבאו כסיני, פקד על כל הגייסות לסגת ולהמלט אל מערב

התעלה. זאת היתה החלטה נבונה. את מטוסי המעטים שלא לסודאן ולסי עזרה, יחד עם טייסיהם, כדי להציל אותם.

בתנאים כאלה יכולה גם תיזמורת של מכבי'אש לנצח במלחמה.

למרות זאת נמתחה אחרי המיבצע בחוגים מיקצועיים בארץ ובעולם ביקורת קטלנית על הביצועים הצבי איים של צה"ל.

משה דיין בירדק את צה"ל, והיו דרושות שנים רבות כדי שהצבא יגיע לרמה הגבוהה שגילה במלחמת ששת-הימים.

● המפסידה הגדולה: ישראל

הסרט הבריטי טיפל בכפפות משי בצד הישראלי של המיבצע. את עיקר זעמו ולעגו שפך על טימטוס המדינאים הבריטיים והצרפתיים.

לכן הגיע הסרט למסקנה ש-היו

חיילים צוהלים בתום מיבצע-סיני רק עבר-אל-נאצר הרוויח

במלחמת-סיני שני מרוויחים ושני מפסידים. המרוויחים היו מצריים וישראל, והמפסידים בריטניה וצרפת. זו טעות.

נכון שמצריים הרוויחה, אחרי שעבר-אל-נאצר גירש את הבריטים, הצרפתים והישראלים מארמת מצ' ריים. בלי לירות אף כדור אחד, הוא הפך אליל העולם הערבי במשך תשע השנים הבאות. מצריים הפכה מרכז בלתי-מעורר של העולם הערבי והלאומיות הערבית.

נכון גם שכריטניה וצרפת הפסידו. המיבצע הוריד אותם סופית לדרגת מדינות מסוג ב'. הן יצאו מן הליגה העולמית, שבה נותרו רק ארצות-הברית וברית-המועצות. האימפריות שלהן התפרקו סופית.

אך האם הרוויחה ישראל? אומנם, מציטטיראן נפתח לכמה שנים, אך כפי שטענתי לעיל, ניתן היה להשיג הישג מצומצם זה באמצעים אחרים. וזלים הרבה יותר.

לעומת זאת שילמה ישראל מחיר עצום. השלום עם מצ' ריים נדחה ב-19 שנים, שבהן היו שתי מלחמות גדולות ושתי מלחמות-התשה, שבהן

נפלו אלפי ישראלים ורובבות אחרים.

ישראל סווגה סופית — בעיני הערבים, המוסלמים וכל העולם השלישי — כמדינה קולוניאלית מערבית. גרל דור שלם החרור שינאה עזה למדינה. הדבר עיוות עד ללא-הכר את פניה של ישראל ואת דרכה מאז. כל זה בגלל התחכמות של שימרון פרס ומשה דיין, וכניעתו של בנגוריון לשאיפה להיות שווה-המעמד לסר אנתוני אידן (מי זוכר אותו?) ולחבר גי מולה (ומי זוכר אותו???)

מחירך לחשוב כי האדריכלים של מיבצע כושל ואוילי זה ממשיכים לשלוט בישראל גם אחרי 30 שנה — הם, שותפיהם, השקפותיהם ושיטת תיהם.

● טנק אחד טעה בלילה

כדי שלא ייאמר עליי שאני חכם אחריי-מעשה, יורשה לי לצטט כמה מילים שכתבתי לפני 30 שנה. הט הופיעו בהעולם הזה למחרת המיבצע: "הסיפור המוזר ביותר של מיבצע-סיני הוא סיפורו של הטנק המצרי, מתוצרת סובייטית, שטעה בלילה במדבר. בראותו שיתר-שריון ישראלי, שנעה בכביש לעבר מצריים, היו אנשי-הטנק בטוחים שזו שירה מצ' רית, והצטרפו אליה. רק כעבור כמה שעות גילו הטנקים הישראליים כי טנק אויב נמצא בקירבם, וירו בו.

המדיניות הישראלית מזכיר רה במקצת טנק אומלל זה. הוא נכנסה בטעות לשירה שהאיני טרסים שלה מנוגדים ניגוד מוחלט לאינטרסים של ישראל.

"לבריטים ולצרפתים אין מה להפ' סיד. עמדותיהם במרחב אבודות ממי לא. הם מבקשים להציל את אשר ניתן להציל, לחזק את הקץ. אולם אם יסולקו מעיראק ומאלג'יריה, לא יבוא הקץ על בריטניה וצרפת. יש להם ממה לסגת.

"לישראל אין ממה לסגת. עמדתה הראשונה היא גם עמדתה האחרונה. היא לא תוכל לנטוש את נוף המרחב, לעבור לגרות הסיינה או התמונה. היא תצטרך לחיות כאן, בין הפרת והיאור, בשכנות עם עמירערב. היא תצטרך, במקום או במאוחר, לפתור את בעיית יחסיה עם עמירערב. בצורה שתאפשר חיים משותפים.

"זהו ההבדל העקרוני, התהומי, בין ישראל לבין מעצמות-המערב. על כן היה זה מישגה היסטורי להצטרף לש' יורה זו. כי ההצטרפות תשאיר אחריה זרע של שינאה ואי-אמון, שלא יחוסל בנקל."

הרכבים פורסמו ביום ה-11 בספ' טמבר 1956, שבוע אחרי גמר מיבצע-סיני.

מקאו MACCAO

המסעדה הכי סינית בעיר

יש סינית ויש סיניות
אולם הכי סינית בעיר

היא הסינית היפה "מקאו"

בה אוכלים סינית ומבלים סינית.

ארוחות צהריים עיסקיות (5 מנות) החל מ-15 ש"ח.

משלוחים הביתה וקייטרינג

רח' ירמיהו 7 תל-אביב טלפון: 03-5464273, 5464311

חניה חנם לכל אורחי המסעדה.

"אורלי"

בית ספר לספרות גברים ונשים

רח' המלך ג'ורג' 89, תל-אביב

03-284919

טל' 03-295318

החלה ההרשמה לקורסים מוזרים
לחודש ימים, וגם קורסים רגילים

קבלת לקוחות במחירים עממיים:

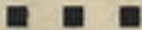
★ תסרוקת 2 ש"ח	★ תספורת 2 ש"ח
★ צבע 10 ש"ח	★ החלקה 15 ש"ח
★ סלסול 15 ש"ח	★ פסים 15 ש"ח

פדיקור ★ מניקור ★ והשתלת ציפורניים

לחשוף את הסוד!

המדינה. אמצעי זה הוא המכשיר המרכזי להגשמת המדיניות הממשלתית.

לכאורה, ניתן היה ללמוד מכאן על מעמדם של השטחים הנוחזקים ומקומם בתקציב המדינה. כיום, כל ניסיון להסתק מסקנות מספרי חוק התקציב סופו להיכשל.

תקציב המדינה ערוך, רובו ככולו, בשיטת הפריטים, שיטה שבה רב הסתום על הנגלה. שיטה מיושנת זו, המייצגת גישה פינקסנית מובהקת בניהול מישקי, מונעת על פי רוב ביקורת עניינית על יעדי התקציב, שכן המחוקק כמעט שאינו יכול להתייחס לסעיפי החוק עצמם.

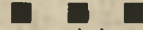
אין בכוונתי להציע, במסגרת רשימה זו, הצעות חלופיות. אין ספק שיש לבצע שינוי מהותי בתפיסות העומדות כיום ביסוד התקציב. בראש ובראשונה יש אלמנט חשוב, שניתן לשנות בהצעת התקציב באופן מיידי, והוא הפיזור הגיאוגרפי של ההוצאה.

אחד האמצעים לבדוק את מטרות התקציב הוא ניתוח ההוצאה על-פי המאפיין הגיאוגרפי, דהיינו — באילו מקומות בארץ ובח"ל מוציאה הממשלה את הכסף.

נתון זה ילמדנו כיצד מתחלקת העונה הלאומית כאמת בין תושבי הארץ באזורים שונים.

אלמנט הפיזור הגיאוגרפי נכלל, על פי רוב, בהצעות התקציב במדינות שבהן נהוגה שיטת בחירות אזוריות, שכן

הם בבחינת מיפלט נוח מתשלום מיסים. כמה פרצות בחוקר המיסוי בישראל מאפשרות לבעליהן מתחכמים לפעול במשק הישראלי כמעט בתנאי "אזור סחר חופשי". כתוצאה מכך נאלצת הממשלה לחוקק חוקי מס שונים, אשר כמוהם כסיפוח השטחים לישראל. על אף חקיקה זו, טרם נפתרה בעיית ההשתמטות ממס באמצעות השטחים.

למרות האינטרס הכלכלי הישראלי בשטחים, נמנעת ה"ממשלה מלהשקיע בפיתוח כלכלת השטחים, באופן שיועיל לאוכלוסיה הערבית.

ישראל, באמצעות המימשל, מקציבה מכספי המדינה בין 10 ל-15 מיליוני דולר בשנה להשקעות ציבוריות. רובן ככולן מיועדות לפיתוח שרותים ציבוריים ולא לפיתוח כלכלי. מאידך, השקעות הממשלה בהתנחלויות ובמתנחלים, בממוצע רבי-שנתי מ-1986, הן פי שמונה לערך מאשר במגזר הערבי!

בשנים 1980-82 הורחב פער זה עוד יותר, כאשר

יהודה שלב

בכל שנה הושקע בפיתוח ההתנחלויות סכום השווה לכל ההשקעה במיגזר הערבי במשך 17 שנה!

שאלת מעמדם הכלכלי של השטחים, והיקף ההשקעה בהתנחלויות, היא מרכזית ביותר בדיון על עתידם המדיני של השטחים. די אם נזכיר בהקשר זה ריעה שהושמעה עליידי ד"ר מירון כנבנישתי, החוקר את נושא הגדרת והצבעה, כי ייתכן

מהו הסכום המדויק בתקציב המדינה המושקע בתושבים היהודיים בשטחים? זהו סוד כמס!

שהיקף ההשקעות ויחסיהן מעורבות הכלכליים והחברתיים, הקיימים כבר היום בין ישראל לשטחים, דיים לקבוע כי מצנם המדיני של השטחים הינו כנראה, בלתי-הפך. פירושו של דבר שהסיפוח הווזל דהפאקטו כבר קיבל מימד המונע את ניתוק השטחים מישראל, וסופו שיקבל גם את הלגיטימציה הציבורית, מדינית ומשפטית לכך.

לבר מרכז הצבאי, שבאמצעותו שולטת המדינה בשטחים, יש בירי הממשלה זרוע אורחית, רבת-עוצמה לא פחות: תקציב

שרים שנות כיבוש ישראלי בגדה המערבית וברצועת עזה לא הותירו "סודות" רבים לגבי הנעשה בשטחים כתחום הלא-ביטחוני, שטרם התגלו.

"סוד" אחד עדיין לא נחשף לציבור, והוא הנתונים והעובדות כתחום הכלכלי-חברתי הנוגעים לשטחים ולתושביהם, הפלסטיים והישראליים.

הוויכוח הציבורי בשאלת עתיד השטחים מתמקד בדרך כלל בדילמות המדיניות והמוסריות הכבדות, שמעורר הכיבוש. בוויכוח עקרוני זה, נותרים ההיבטים הכלכליים בשוליים.

מן קצר אחרי כיבוש השטחים הוסרו המחיצות המדיניות בין ישראל והשטחים, ושתי היחידות הפכו ליחידה כלכלית אחת — יצור-כילאים מור.

לכאורה, היה בביטול הגבול משום פוטנציאל ליצירת זהות בין המערכות. זהות כזו לא התהוותה.

ההסבר פשוט: מדיניות-כיבוש, קלאסית, שבה מייטיב הכובש את מצבו על חשבון הנכבש.

בעור שהתושבים הערביים בשטחים ממשיכים לחיות בסביבה נחשלת, שפיתוחה נעצר עם הכיבוש, משקיעים הכובשים בפיתוח, שהנהנים היחידים ממנו הם התושבים הישראליים והמתנחלים שהתיישבו באזור הכבוש.

קשה להתעלם מהתופעה, והעובדות בשטח מדברות בעד עצמן: ישובי מתנחלים עולים ופורחים; רמת-החיים ואיכות החיים — גבוהים; דרכי-גישה ותשתית תחבורתית, אמצעי

על שרי-האוצר להגיש לכנסת שוני סיפריי תקציב: אחד המתייחס למדינה והשני המפרט את התקציב לשטחים

קומוניקציה מפותחים ביותר (לדוגמה: כרוב ההתנחלויות יש טלפון לכל דורש, ועדיין יש עודף קווים ניכר. בחברון, שאוכלוסייתה כ-70 אלף נפש, היו כ-1984 קווי טלפון חיצוניים בלבד).

ההיבט הכלכלי משרת בצורה שאין טובה ממנה את מטרותיהם של מצדדי הכיבוש, אשר ארץ-ישראל מבחינתם מאור משתלמת.

הנתון שלפיו מספקים השטחים כוח-עבודה זול למשק הישראלי ידוע ומוכר. בישראל מועסקים כ-100 אלף עובדים מהשטחים, המהווים יותר מ-40% מכוח-העבודה בשטחים — מחציתם באופן לא-חוקי. שכרם הנמוך ותנאי-העסקתם הירודים משפיעים באופן מיידי על כל המשק, ובעיקר על כוח-האדם הלא-מיקצועי בישראל. לכך יש קשר ישיר למצבן של ערי הפיתוח והשכונות.

נתון פחות מפורסם — אך מרכזי בחשיבותו — הוא העובדה של-ישראל יש עודף של כ-300 מיליון דולר במאזנה המיסחרי עם השטחים. הייצוא הישראלי לשטחים מהווה כ-10% מהייצוא הישראלי בכלל!

בכך אין דין ממשלת-ישראל מרוויחה רווח ממשי כתוצאה ממיסים שונים, המשולמים במישרין ובעקיפין על-ידי תושבי השטחים. חלק מהמיסים נגבים על-ידי המימשל הצבאי, ושימושם הוא אך ורק להוצאה בשטחים. אך נוסף על מיסים אלה גובה ממשלת-ישראל מיסים עקיפים כסך של כ-35 מיליון נטו לשנה מתושבי השטחים.

לדוגמה: מחירו של הדלק, גם בשעה שהוא נמכר בגדה וברצועה, כולל שיעורי-מס גבוהים, הנכנסים במישרין לקופת האוצר.

בגבייה זו מרחיבה הממשלה, הלכה למעשה, את תחולתם הטריטוריאלית של מיסים ישראליים, וזאת לעיתים שלא בקנה אחד עם הוראותיו של המימשל הבינלאומי הפומבי, שעניינו מיסוי טריטוריה נכבשת, ושימוש בכספי המס הנגבה.

שיעור גביית-המיסים העקיפים הוא כ-35 מיליון דולר. גם אם ננכה מסכום זה את ההוצאה התקציבית בסך של כ-15 מיליון דולר בשנה, שעליה נעמדת בהמשך, עדיין יש לממשלה רווח פוטנציאלי בסך כ-20 מיליון דולר נטו, כתוצאה מהחזקת השטחים!

מנגד מצאו אנשי-עסקים ישראליים ממולחים כי אותם שטחים עצמם, שתושביהם משלמים מיסים לשלטונות-המדינה,

ראשי הליכוד חוששים מפני תגובת בוחריהם בערי הפיתוח אם תיוודע מלוא ההעדפה של ההתנחלויות

הנבחרים נדרשים להציג לפני בוחריהם את הישגיהם ביחס לאיזור שהם מייצגים.

לנתון ההתפלגות הגיאוגרפית של התקציב חשיבות יתר בישראל, וזאת גם ללא שאלת ההתנחלויות. שכן, בהיות ישראל מדינה מתפתחת, הקולטת הגירה ונוהגת (לפחות במוצהר) במדיניות פיזור-אוכלוסיו, יש חשיבות מכרעת לשאלת אופן ביצוע המדיניות.

לדאבוננו, מצבן של ערי-הפיתוח מעיד כאלף מונים על המישגים שנעשו בעניין זה. וריתכן שמתן מידע נכון בשעתו עשוי היה למנוע מקצת הטעויות, שהיום אנו נאלצים לשלם בעבורן מחיר יקר.

כל האמור לעיל נכון שבעתיים לגבי מדינת-ישראל בתוספת הגדה והרצועה. פיתוחן המואץ של ההתנחלויות העדיף לטובה מיעוט קטן מהציבור, המונה כ-60 אלף אזרחים, אשר האיזור שבו בחרו להתגורר נהנה מתנפוט-פיתוח מואצת.

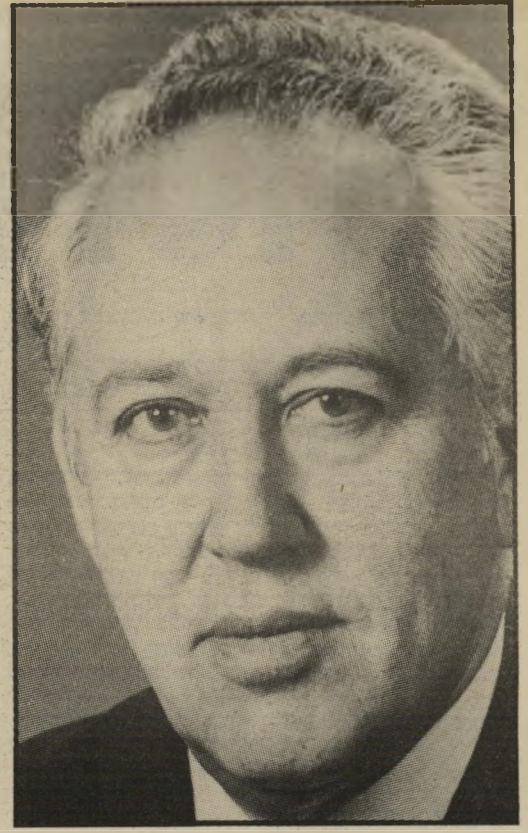

הקצבות שמונה נהנים יהודים תושבי-השטחים מצויות ברובן בתקציביהן של שני מישדרים ממשלתיים: הבינוי והשיכון והתעשייה-המיסחר. עיקר תקציבם של מישדרים אלה הוא תקציבי-פיתוח, אשר משמש להשקעות-תשתית-רחבות-היקף, לכך יש להוסיף את תקציב-הביטחון, המהווה גורם משמעותי בשטחים, וכן תקציבי כמה מישדרים נוספים, ובהם מישדר-החינוך ומישדר-העבודה-והרווחה.

כדוגמה להטבה תקציבית נביא את תמריצי-הפיתוח: הגדה המערבית מסווגת כאזור-פיתוח א+ ו — א', לצורך השקעה במפעלי תעשייה ותיירות. בהתאם לכך זוכים מופעלים, הממוקמים באיזור זה, במענק בשיעור של כ-40% מההשקעה. המשקיע זוכה גם בהטבות רבות נוספות, בחלקן סמויות (הטבות מס).

בהתחשב בכך שחלקים ניכרים מהגדה נמצאים במרחק 30-45 דקות-נסיעה מתל-אביב, נקל להבין עדי כמה מופלים לרעה ישובי-פיתוח כבתי-שאן, מעלות, מצפה-הרמון וירוחם, המסווגים בסיווג זה.

כל הנסיונות לברר מהו הסכום המדויק המושקע בתקציב המדינה בתושבי השטחים עלו על שירותן, והסכום נשאר בבחינת סוד כמס. (המשך בעמוד 32)

ראובן ריבלין:

רות שיטריט:

גד יעקובי:

„ההתפרצויות האלימות
עדיין לא הגיעו לשיאן!“

„מאיד הישעה עצמו מהדין
על חיים שיף — בגללי!“

„לנערים שבחרו בי
יש טעם טוב!“

בימים אלה, בירת ישראל סוערת מתמיד. חרדים חוזרים לצבוע תחנות אוטובוסים, ולעיתים גם לשרוף. ערבים דוקרים יהודים בסימטות העיר העתיקה ובדרכם לכותל המערבי. מנגד מתארגנות קבוצות של יהודים למרוע בערבים. המיטרה עובדת שעות נוספות. שוטרים רכובים על סוסים מסתובבים ברחובות ירושלים. יהודים מדירים רגלם מן העיר העתיקה וערבים מפחדים להגיע למרכז העיר. יש תחושה שהאירועים האחרונים בירושלים הגיעו לשיא שהעיר לא ידעה כמותו מאז מלחמת ששת הימים.

ביקשתי לברר עם ראובן (ריבלין) דור תשיעי בירושלים ויושב־ראש תנועת־החרות בעיר. אם כך הוא ראה את ירושלים. שכל־כך רצה באיחודה.

לא. אבל מי שלא ציפה שאלה יהיו האירועים בירושלים. פשוט לא קרא נכון את המפה.

לי אין הפתעות במה שקרה בירושלים בשבועות האחרונים. העיר כולה היא על חבית של חומרי־נפץ. שלא קשה להדליק אותה. על ירושלים עובר תהליך היסטורי. שהוא בחיובי המציאות. תהליך שצריך עוד להימשך דורות. ירושלים. מיום שיחרורה. היא נקודת־המיפגש הבלתי־אמצעית בין הציונות לארץ־ישראל. לפני 20 שנה קיוותי ירושלים תמשיך להיות

רות שיטריט. אשתו הנמרצת של חברי־הכנסת מאיר שיטריט. וידימינו של המלונאי חיים שיף. מצאה את עצמה. בשבוע שעבר. בכותרות.

התרועמות על הדיון בוועדת־הכספים בעניינו של שיף. המבקש הלוואה. התנקזה לעברה של שיטריט. יש שניסו

סקר שהתפרסם ביום הרביעי הפתיע ביותר בתוצאותיו. הוא נערך בקרב בני־נוער בגיל 14-18 ברחבי הארץ. וגילה כי איש־הציבור הפופולארי ביותר בקרב בני־הנוער הוא השר גד יעקובי. שזכה ב־20% מופולאריות. ממלא־מקום ראש־הממשלה. שנהנה באחרונה ממופולאריות בסקרים שנערכו בקרב גילאים בוגרים יותר, זכה רק ב־11%. ואילו ראש־הממשלה. יצחק שמיר. זכה ב־4% בלבד. שרים מופולאריים אחרים. כיצחק רבין. זכו אף בפחות אחוזי מופולאריות בקרב הצעירים.

שאלתי את הזוכה המאושר להרגשותיו.

אם אפשר להגיב כהומור, אז הם פשוט נערים נבונים. יש להם טעם טוב!

עכשיו ברצינות: אני חושב שמה שמפתיע בתוצאות הסקר הזה שנוהגים לטעון שהנוער הישראלי נוטה ימינה. אפילו לימין הקיצוני. ופיתאום. במי הם חרזו? באיש־ציבור שאולי אינו מזוהה עם השמאל הקיצוני. אבל בוודאי עם השמאל המתון. עם מיפלגת העבודה.

● השתמשות במונח „מפתיע“. הופתעת מתוצי אות הסקר?

ירושלים

כנסת

מיפלגות

בירת ישראל המאוחדת. ותיקויותי זו לא נתבררה.

● מה ערבים נגד המהומות? כשליטי העיר והארץ אהנו צריכים לדעת להבליג על פרובוקציות מכל הסוגים. למדנו לחיות עם אנטי־ציונים כמו אנשי נטורי־קרתא. ועלינו ללמוד לחיות גם עם הערבים. בעניין זה אני תלמידו המובהק של זאב ז'בוטינסקי. יש לתת לערבים שיוויון־זכויות מלא בעיר. ואז אולי הם ירגישו ויתנהגו בעיר אחרת. „כאן ירוו בשפע ואושר ברעב. בן־צורת ובני.“

● ובכל זאת אתה לא מודאג? אותי מדאיגה יותר הפרובוקציה היהודית מאשר הפרובוקציה הערבית. אנשים כמו כהנא הם היכולים. לדעתי. להביא לסוף שילטוננו בירושלים. יותר מכל פת"ח או אש"ף. אנשים כמו כהנא יכולים להחזיק את הסיכוי לסיפוח יהודה ושומרון. הפרובוקציה הגיוענית. הגובלת בטרור הדעת. היא שתביא עלינו את זעם העולם. וזה באמת מה שמדאיג אותי.

● מה יש לעשות? אי־אפשר לעשות. צריך להסתדר לנקוט בפעולות־מנע. צריכים יד יותר קשה של המיטרה וכוחות־הביטחון. במקום שבו קיימת סכנה של ליברליזציה. גם כלפי ערבים וגם כלפי יהודים. בהתפרצויות האחרונות אני לא רואה אלא אות־אזהרה. הי התפרצויות לא היו עדיין בכל חומרתן. אני צופה אירועים כאלה בעתיד. קברניטי־המדינה צריכים לראות את האות. (רונית אנטלר)

לקשור את תפקידה ברשת־המלוות של שיף בעובדה שמתקיים דיון חריג בעסקיו של שיף בוועדת־הכספים. שבה מכהן בעלה.

שאלתי את שיטריט לתגובתה.

נו. אילו היתה אמת בכל הפירוסמים שהיו באחרונה על שיף — זה היה גרוע ביותר. בקשתנו לדיון בוועדת־הכספים לא רק שלא זכתה ביחס מיוחד. אלא נמחצה במשך שלוש שנים. מה פיתאום פרוטקציה? להיפך! מה ההתנפלות הזאת? מה הירידה לפרטי־פרטים?

● את מוצאת איזה טעם לפגם בחלק של בעלך ושולך בעניין?

איזה טעם לפגם? בעלי הוא חבר בוועדת־הכספים מאז שהוא חבר־כנסת. ואילו אני עובדת אצל חיים שיף עוד מלפני זה. מה הקשר? לא הפעלנו שום שתרלנות דרך מאיר! תנכון הוא ששיף. בגלל היותו חבר תנועת־החרות. הפעיל שתרלנות דרך חברי־כנסת מחרות. אבל לא דרך בעלי. חוץ מזה. בעלי הישעה את עצמו מהדיון המסויים הזה בגללי. כך שזאת התפרצות לרלת פתוחה. אני לא מכינה מה רוצים מאיתנו.

● בכל זאת, מה רוצים מככם?

התיקשות עלתה על זה. כי זה סקופי. זה יפה. זה מקשט את העיתונות. הגם שאין למה שפורסם וגרמו שום אחיזה במציאות. ככה זה במדינה. (דפנה ברק)

בוודאי לא הופתעתי כצורה דרמאטית. פרט לאי־הנטיה של הנוער ימינה. אישית? הופתעתי במידה מוגבלת. זה כמוכרן מאוד מחמיא לי.

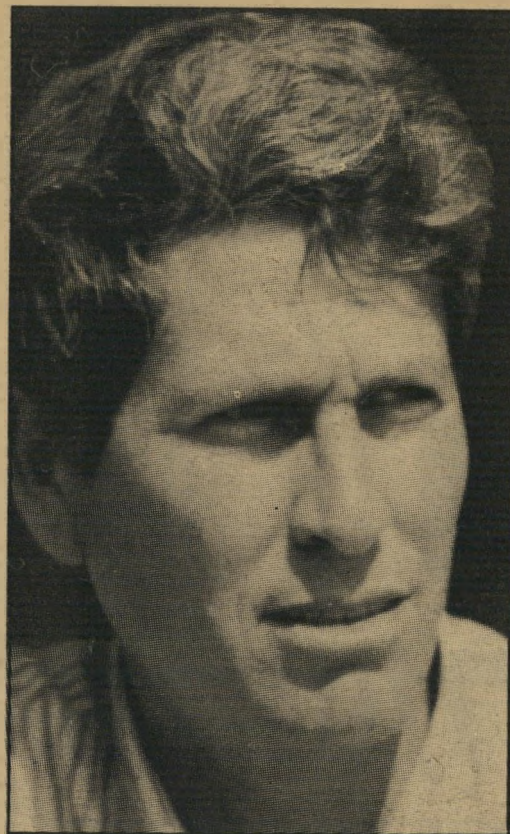
● איך אתה מסביר את הצלחתך בקרב הצעירים?

אני חושב שזה מפני שהם מזהים אותי עם הדור השני של ההנהגה. אולי גם תרמה העובדה שאיני מזוהה עם כישולים ותככים פוליטיים. כי תוצאה נוספת של הסקר היא הסתייגותם של בני־הנוער מהפוליטיקה הישירה. תרמה גם העובדה שאני מצטייר כאדם רב־גווני. שיש לו תחומי־העניינות החורגים מהפוליטיקה — ספורט, אמנות, כתיבה. ביחוד על רקע הסתייגותם מהפוליטיקה.

צורת החיצונית? יכול להיות שגם זה עוזר. בוודאי גם גילי עוזר. וגם העובדה שאני נראה צעיר יחסית.

● הצהרת שבסיטואציה מסוימת תתמודד על ראשות־הממשלה. תוצאות הסקר הזה מהוות זרי־קת־מרץ עבורך?

אני יודע אם זו זריקת־מרץ, אך בוודאי זהו מקור־עידוד. אני סבור גם שמפלגת־העבודה אמורה להתייחס לתוצאות הסקר הזה, מכיוון שחלק מהנשאלים יצביעו כבר בבחירות הקרובות. לי הסקר מאוד־מאוד מחמיא, ואני מתכוון לטפח את תוצאותיו: להופיע יותר בבתי־הספר, ולהעמיק את הקשר עם בני־הנוער. (דפנה ברק)

גידעון רון:

„אכילת המזון הנכון עוזרת למנוע נזלת!“

„אין משהו שימנע הצטננות או שיעול“, נאמר במדור זה לפני שבועות אחדים עליידי אחד המומחים. הצהרה מייאשת. אבל – למרבה המזל – לא מדוייקת. לדיברי מומחה אחר. טיבעונים מעידים שאפשר גם אחרת – אפשר לעבור חורפים שלמים בלי נזלת. אנגינה ויתר צרות. או – במיקרה הגרוע – ללקות בנזלת קלה. שחולפת לה תוך יום-יומיים. לעיתים רחוקות בלבד. לצורך קבלת דיברי הסבר מיקצועיים פניתי לד"ר גידעון רון. דוקטור לרפואת המחטים הסינית ונטורולוג.

● האם אפשר למנוע נזלת?

כאופן תיאורטי כן. אבל כיום זוהי משימה קשה. בגלל תנאי החיים: זיהום האוויר, חומריידיסוס בפירות ובירקות וכלור במים.

● איך אפשר לנסות למנוע, בכל זאת?

צריך להקפיד על תזונה נכונה במשך כל השנה, בבחינת „הכן גופך לחורף“. בחורף הגוף חלש יותר ומועד יותר ללקות בנזלת. מכיוון שהגוף חייב לשמור על טמפרטורה של 37 מעלות. כאשר בחוץ קר יותר, הגוף מוציא יותר אנרגיה כדי לשמור על חומו.

רפואה

כאשר אוכלים כל השנה אוכל בריא ונכון. כמות הרעלים בגוף קטנה יותר. ואז אין לגוף סיבה להפעיל את „שסתום הביטחון שלו“ – הריקמה הרירית של האף – ולהוציא רעלים בצורת נזלת. אפשר להשוות אדם המקפיד על תזונה נכונה לאדם הדואג למלא את מיכלי-הדלק של מכוניתו באקסן המתאים לריכבו ועליידי כך מונע קילקולים בקרבורטור.

● האם הנזלת היא מחלה?

לא. זהו תהליך של התנקות הגוף. אפשר לקרוא לה מחלה בריאה, כי ללא ההתנקות הזאת. הטוקסינים (הרעלים) יישארו בגוף. והם עלולים לגרום למחלות קשות יותר.

● איך אדם מנוזל יכול להיפטר מהצטננות הזאת?

מומלץ להימנע מאוכל עימלני וחלבוני. ולאכול ירקות ופירות בלבד. כי אלה מתעכלים בקלות. ואז התמודדות הגוף עם ההשפעה השלילית של הווירוסים היא קלה יותר. ממוצרי-חלב יש להימנע באופן מוחלט. כי הם מגבירים את תהליך היווצרות הנזלת. כדי להשיג הקלה. אפשר לשתוף את דרכי-האף במים פושרים. עם רבע כפית מלח. אפשר גם לאכול בצל חי. שלם – זה פותח את דרכי-הנשימה.

● מה בקשר לתה חם?

אני לא ממליץ על תה רגיל. המכיל קפאין. אלא על תהיפרחים. עם דבש.

(נעמי רון)

אמירה שגב:

„אני אומרת לכולם: לך קיביני מאט!“

מי יודע מיהי אמירה שגב? תחשבו רגע. זה שם שצריך להיות מוכר לכולם. נזכרתם? לא! אמירה שגב תירגמה הרבה מאוד סירטי-קולנוע (חלקם הוצגו לאחר מכן בטלוויזיה) ב-12 השנים האחרונות: „עברית: אמירה שגב. נזכרתם?!

פגשתי אותה השבוע. רגוזה ועצבנית וכועסת מאוד. מה מציק לך. אמירה. שאלתי אותה.

המילים הגסות מציקות לי?

● את נגד מילים גסות בסרטים?

חס וחלילה! אני בהחלט בעד. אבל זה לא תמיד פשוט לתרגם אותן. צריך לדעת להעביר זוהמה משפה לשפה.

● אבל אני מתארת לעצמי שאחרי 12 שנים של תרגום סרטים. בוודאי יש לך כבר לקסיקון משלך לענייני.

כן. לקסיקון בסיסי יש. אבל על כל מילה גסה חדשה שאני צריכה להכניס. אני צריכה לריב בכל הכוח עם הבוס שלי, אמנון מטלון. שפשוט מתעב מילים גסות באופן כללי.

קולנוע

● על מה רבת איתו עכשיו?

עכשיו אני עוברת על הסרט החדש של וופי גולדברג וזאת מהצבע ארגמן. השפה בסרט הזה היא מרכיב חשוב מאוד. ואם לא אצליח להעביר את העסיסיות שבסלנג ובגסויות. הציבור יפסיד חצי מההנאה. וכל מישפט שני בסרט הזה כולל „פאק יי“ ו„מאד פאק“ ו„גו פאק יורסלף“ ועוד הרבה מאוד פאקים. שלכל אחד מהם צריך למצוא משהו בעברית.

● ואיפה היתה הבעיה?

הבעיה היתה בגו פאק יורסלף. היו הצעות לתרגם את זה כ„לך לעזאזל“. אבל זה נראה לי חלש מדי. היו הצעות של „לך להודיין“. ולי זה נראה חזק מדי. החלטתי שהאיריאלי במיקרה זה יהיה „לך קיביני מאט“. אבל אמנון מטלון התחלחל. ואחר כך התחיל לחפש נימוקים למה לא. הנימוק העיקרי שלו הוא שאף אחד לא שמע על הביטוי הזה במשך שנים. ואף אחד לא משתמש בו.

● נו, ויתרת?

לא! אני במלחמה: בגלל הסרט המיוחד הזה החלטתי לא לוותר. כבר שבועיים אני אומרת לכל אחד שאני פוגשת „לך קיביני מאט“. ומחכה לראות איך יגיבו. במישר של אמנון מטלון עשיתי עבודה יסודית וכולם. מהשליח ועד המדפיסה הדתית. שולחים אחד את השני קיביני מאט כל חמש דקות. כך שאמנון לאטילאט יתרגל.

שמואל הספרי:

„הייתי אומר לאנשים האלה שיקפצו לי!“

בשום אופן אי-אפשר להגיד שהעיתונות לא פירגנה לשמואל הספרי. בקשר עם מחזהו החילוני האחרון. פירגנה. ועוד איך! כל העיתונות. עכשיו כשהמחזה. פחות קטע אחד. מוצג לפני הקהל הרחב. הנוהר לראות על מה קם כל הרעש. הרגשתי נוח לשאול את שמואל הספרי כמה שאלות עדינות. כאלה שבדרך כלל שואלים מאחורי הגב.

● אף מיישרד פירסום ויחסי-ציבור אחר לא היה מצליח לעשות להצגה שלך את מה שעשתה לה הצנזורה. יש אנשים האומרים כי כל העסק, עם הקטע הזה, היה תרגיל מבריק ביחסי-ציבור מצידך. בעצם. הייתי רוצה להגיד לאנשים האלה שיקפצו לי. אבל אני ככל זאת אענה ברצינות. לא עשיתי שום תרגיל. אני גם חשבת שלא תהיה בעיה עם הצנזורה, כי הגשנו לצנזורה עותק מצנזורה כלומר הגשנו להם טקסט בלי הוראות בימיו.

● ומה ההבדל?

בטקסט כתוב. למשל, שהברון עולה לבימה. בקטע עם התקיעות. עם שופר. הסיפור של ההשתנה על הקיר מופיע בדפי הטקסט כ„לצייר על הקיר“.

● אם זה בלי-כך עדיין בדפי הטקסט, איך זה שהצנזורה בכל זאת לא אישרה?

תיאטרון

לאחת החזרות. שבהן אני לא השתתפתי בגלל הלידה של בני. הגיע העיתונאי חזי לסקלי. הראו לו את כל הקטעים. והוא מייד כתב בעיתון שלו מין „רוקא לצנזורה“. משהו כמו „אילו ידעתם מה הולך שם. לא הייתם מאשרים.“ בזמן הזה כולנו חשבנו שהצנזורה כבר אישרה, וזה לא היה נכון. אנשי הצנזורה שלא תמיד. קוראים את כל המחזות. קוראים כנראה את כל העיתונים, ואחרי שהם קראו את לסקלי קמה כל המהומה.

● עכשיו – היד על הלב – אי-אפשר היה בלי הקטע הזה?

תסלחי לי על ההשוואה. אבל האם אפשר אותלו בלי החניקה? האם אפשר מקבט בלי הרצח?

● כלומר, לפי דעתך זה הקטע החשוב במחזה?

בפירוש כן! בלי הקטע הזה. כל המחזה אינו מה שרציתי שיהיה. הקהל בא בהמוניו. נהנה וצוחק. ואני בוכה.

● לכן גם מחקת את שמך במחבר המחזה?

כן.

● האם גם ויתרת על ההכנסות?

בוודאי.

● לטובת מי?

עוד לא ברור מה יעשו בכסף. נראה שנקים קרו נגד הצנזורה. והכסף יילך לשם.

מאת גד בירון

צבי וגנר. "זו הפעם הראשונה שלחוסכים יש כזה כוח"

יצחק צפורי, סמנכ"ל בנק המזרחי. "תוספת ריווחיות"

הקופות שירוויחו יותר

קופות גמל. רגע לפני ה-31 בדצמבר

מי שמצטרף היום לקופת גמל – רגע לפני ה-31 בדצמבר – מחפש את השורה התחתונה: יותר רווחים. בהחלטה יוצאת דופן של מועצת המנהלים של בנק המזרחי, נבחרה בימים אלה הנהלה חדשה לקופות הגמל של הבנק, המורכבת מעתה גם מנציגי ציבור מקצועיים. מטרה עיקרית: ניהול יותר ענייני ומקצועי שישגי ריווחיות משופרת. זאת השורה התחתונה. 14 קופות גמל יש לבנק המזרחי – מרביתן כבר הספיקו להתבלט בריווחיותן הגבוהה. 290 אלף החברים בהן יקבלו, החל בשנת המס הקרובה, גם עדכון יומי דרך מסופי הבנק, בכל סניף. מה אתה מרוויח מזה?

"ליאור" וכן האטרקציה – השיאנית "הדר", המשותפת לבנק המזרחי ולמשקיעים פרטיים מומחים: 6.25 אחוז תשואה ריאלית – הרחק מכל מתחרותיה. בקרנות ההשתלמות התבלטה קרן "אספה" של המזרחי לכל אורך שנות פעילותה.

■ ■ ■

אין ספק כי "בנק המזרחי", בהחלטה הקריה שלו, ימשיך אליה, מפקידים רבים – גם כאלה שאינם מנהלים בו פעילות פיננסית שוטפת. גם כאשר מגיעים לבנק הזה, יש מיגון, יש בחירה. אפשר לבחור בין 14 קופות גמל של בנק המזרחי: ותיקות, חדשות, קופות לעצמאים, קופות לשכירים – עם ביטוח חיים או בלעדיו – קופות פיצויים למעבידים וקרנות השתלמות לשכירים. רגש על החוסך הבודד.

מאפיין בולט לכולן: ניהול מקצועי, עלייה אנשי מקצוע בתחום ניירות-הערך, תוך הקפדה של ניהול תקין ועמידה בדרישות האוצר. כל אלה משכו לקופות הגמל של בנק המזרחי עמיתים רבים מכל חלקי הציבור: עובדי מדינה, מפעלי אלקטרוניקה מהגדולים בארץ, תעשייה כבדה, קיבוצים מכל שכבות הציבור, פקידים ממפעלי המזון הגדולים וממוסדות ענק. כל אחד בחר באחת מ-14 הקופות.

ההצטרפות הגדולה לקופות הגמל המצליחות של המזרחי – לאורך השנים – מתבטאת בנפח גידול-הון מרשים גם בשנה האחרונה: "הדר" מראה גידול הון של 46 אחוז. "יסודות" – שימו לב – 61 אחוז: ביתר הקופות, הוותיקות יותר, קצב הגידול, כמובן מתון יותר: 6-5 אחוזים לערך.

■ ■ ■

היום סופרים בבנק 290 אלף עמיתים, בסכום השקעה כולל של כ-500 מיליון דולר. אלה נהנים משרותי מחשב מתקדמים. חידוש בלעדי: החל בשנת 1987 יקבלו העמיתים של בנק המזרחי עדכון יומי של חשבונותיהם דרך מסופי הבנק.

גם בתחום זה, ראוי לציין, היה המזרחי הראשון שמימש את קופות הגמל בצורה ישירות כל-כך, המאפשרת לו להציע שירות של אקס-קוויט באף בנק אחר: כל לקוח יוכל לפנות לכל סניף של בנק המזרחי ולקבל את יתרתו בקופות מעודכנות לבורק אותו יום.

הכניסה לקופות הגמל נחשבת גם היום לאטרקטיבית במיוחד ולבטוחה. למרות כל תהפוכות הכלכלה בארץ, למרות הפיחות שהיו, השקעות והשנינויים במערך שוק ההון לאורך השנים – נותרו קופות הגמל יציבות והבטיחו לעמיתים לא רק שמירת ערך הכסף, אלא גם רווחים ריאליים נוספים. יש לזכור: קופות הגמל לא עסקו ואינן עוסקות בספקולציות. עיקר השקעתן באג"ח צמודים. זה לבדו מבטיח יציבות.

היום, לפני ש"סוגרים" את שנת המס, מומלץ לעשות מהר את השיקולים ולבחור אחת מקופות הגמל של בנק המזרחי, שהוכיח כוסר טיפול מצויין בקופות שלו. זה יקרה מן הסתם, גם בעתיד. הפעם עם פיקוח-מקצועי צמוד.

תדמית

לזה. ניהול מקצועי יותר שיתבטא בריווחיות. זהו מוסף: "המסר שלנו ללקוחות: מהיום לא תקבלו רק ר"ח על מה שנעשה בקופות – אתם גם תקבעו מה נעשה".

דבר אחד אסור לשכוח: הקופות של המזרחי לא מתחילות מאפס. עד היום הן היו אלה שהתנאו והתבלטו – לאורך שנים – בריווחיות עדיפה עליהן מרבית קופות הגמל המתחרות. בכל מקרה – יותר מהממוצע. קבלות על קצה המזלג: בין קופות הגמל הוותיקות בשוק, השיגה "יסודות" של בנק המזרחי את התשואה הריאלית הגבוהה ביותר לשנת 1985: 6.1 אחוז. בין הצעירות בולטות

יצחק צפורי, סמנכ"ל בנק המזרחי ומנהל אגף בקופות הגמל של הבנק, אמר על כך: "אנחנו משוכנעים כי הרכב הנהלה החדשה יתבטא בניהול ובתפעול השוטף של הקופות, ויותר מזה – אנחנו מקווים שהדברים ישתקפו בתוספת ריווחיות".

צריך לזכור: כל המהלך הזה נועד למטרה עיקרית אחת: ריווחיות משופרת. המהפך שבמהלך, במלים קצרות: הנהלה החדשה תהיה אקטיבית, לא יצוגית. ואולי זה הביטוח שלה. כל מה שיעשה בקופות הגמל של בנק המזרחי, מכון לאינטרס העמיתים-החברים בקופות. לא לשום אינטרס אחר. צפורי קרא

עם יציאת שנת המס הנוכחית ל-9 חודשים, בעוד ציבור העצמאים בארץ מעכל את משמעות התאריך הקובע החדש – 31 בדצמבר – לניצול הסבות המס והזיכויים הכרוכים בהפקדות לקופות הגמל, התכנסה מועצת המנהלים של "בנק המזרחי", ובצער יוצא דופן בחרה הנהלה חדשה לקופות הגמל שלה. כהנהלה החדשה יש מעתה רוב לנציגי הציבור.

משמעות ההחלטה הזו אינה קשורה בתחום הארמיניסטרציה – נטו. הרכב נציגי הציבור בהנהלה החדשה, הכולל אנשי כלכלה, כספים ורואי-חשבון, נועד להבטיח היום ניהול יותר ענייני ויותר מקצועי לקופות הגמל של הבנק, שיתבטאו, מן הסתם, גם בתשואות משופרות. מדובר, למעשה, בהחלטה מהפכנית. למי שבק במתכונות הניהול של קופות הגמל, המקובלות כבנקאות ישראליות, קל להבין אם עד היום נוהלו קופות הגמל השונות על-ידי מקצוענים מתוך הבנק – הן מומחי קופות הגמל והן מומחי ניירות-הערך – נפקדה עינו הצמודה של הציבור מהניהול הזה. נכון יותר – עינו המקצועית של הציבור.

את המשבצת החסרה הזו משלימה ההחלטה החדשה. "בנק המזרחי" הוכיח גם הפעם שהוא יודע להיות חלוץ לפני המחנה הבנקאי. מול העניינים – תמיד הלקוחות. במקום שאין יתרון לגורל – תעבור המקצוענות. וכמו תמיד: ריווחיות היא עניין של מקצועיות.

■ ■ ■

מהיום יש רוב לנציגים מקצוענים של ציבור המשקיעים בהנהלת קופות הגמל. כשאנחנו אומרים רוב, בדובר כ-4 נציגי ציבור מול 3 נציגים של הבנק. לכל הארבעה רקע מובהק בתחום הכספים במסגרות ציבוריים בולטים (ראה מסגרת).

בעוד כשבוע תכנס ישיבה ראשונה של הנהלה החדשה, בה ייקבעו חברי הנהלה בוועדת ההשקעות. ולאוותם אלה שייבחרו יהיה, למעשה, תפקיד אקטיבי. שיקבע לאן יפנו השקעות קופות הגמל של בנק המזרחי.

החוסך יקבע מה כדאי

צבי וגנר, עשרים שנה עוסק בכספים. מרביתן כגונר קרן הקיבוץ הרתי, חלקו כחבר הנהלת קופות הגמל של בנק המזרחי. נושא קופות הגמל מוכר לו מקרוב. בעצמו חוסך בקופות הגמל האלה. נבחר לאחרונה כאחד מארבעה נציגי-ציבור בהנהלה החדשה של קופות הגמל של בנק המזרחי. יחד איתו נבחרו הפרופ' דן יהודה, מהחוג לכלכלה של אוניברסיטת בראליל. שלמה סירקיס, ר"ח ומשנה למנכ"ל ביה"ח "שערי צדק" ויצחק בהן, ר"ח וסמנכ"ל לכספים באוניברסיטת בראליל. נציגי הבנק בהנהלה החדשה: משה מן, מנכ"ל בנק המזרחי, אלי אונגאר, משנה למנכ"ל ויצחק צפורי, סמנכ"ל.

וגנר: "למעשה, אין הקופות שייכות לבנק, אלא לחוסכים. בהחלטה החדשה של הבנק תתחלק האחריות גם על נציגי הציבור ויהיה מי שיראה, בשם הציבור, מה באמת קורה בכסף שלו". את המשמעותיות היותר-אופרטיביות הוא מסביר כך: "אנחנו צריכים לדאוג ולקבוע את מדיניות ההשקעות של קופות הגמל. אם לדוגמה, הבנק מעוניין להשקיע באמריקה בסווייט, אנחנו נקבע מה יותר כדאי, היכן נוכל לקבל ריווחיות גבוהה יותר. זאת הפעם הראשונה שיש לחוסכים כח כזה בקופות הגמל".

עד 45 אחוז רווח מידי

תזכורת לעצמאים: הפקדת הסכומים המותרים לקופות הגמל – עד 31 בדצמבר הקרוב – מאפשרת לקבל הטבת מס נדיבה. כל עצמאי המפקיד את מלוא תקרת ההפקדה המזכה בניכוי ובזיכוי, עשוי להגיע לרווח מידי של עד 45 אחוז! ולרווח הגדול הזה יש לצרף את התשואה הסנתית המבולקת לעמיתים (חברים) בקופה.

רוב העצמאים מבינים את היתרון כבהפקדות לקופות הגמל למיניהן. העומס ותזרים הכספים הגדול לקופות הגמל, דווקא לקראת סוף שנת המאזן, מסבירים הכל. אחרי הכל קשה למצוא כלי שמאפשר ליהנות מזיכוי ומניכוי מס – תוך הקטנת התשלומים לשלטונות המס. פטנט ברור מדי מכדי לוותר עליו.

כדור נעלי צבאי

סוחריו נשק ישראלים) מכרו לאיראן טילים פגזים, שהוחזרו על-ידי ישראל בזעם. זה מזכיר לי סיפור ששמעתי פעם מפי שר גרמני. הוא סיפר לי שממשלת גרמניה ערכה בשעתו קבלת-פנים מפוארת למישר לחת מיסחרית רומנית, והזמין אליה את נציגי כל המדינות הקומוניסטיות. היחס המיוחד לרומנים הרגיש את הנציג הצ'כי, וזה אמר לשר הגרמני: "אתה יודע מה ההבדל בין רומנים והונגרים? אלה וגם אלה ימכרו לך את האמא שלהם. אבל הרומנים יקחו את הכסף ובסוף גם לא ישלחו את האמא!"

לשקשק בנבטיה

בפעם האחרונה עברתי בנבטיה בדרך חזרה מצידון. אחרי שניסיתי להכין כתבה אחרונה על מחנה-הפליטים עין אל-ח'לווה, ענת סרגוסטי נלוותה אליי. נהגתי במכונית הפרטית שלי, וכפי שהיה מקובל אז, נדרשתי לקחת אתי חייל שהיה אמור להגן עלינו. היה זה בחור אמריקאי נחמד בשם אייבי.

ניתן לי שכפ"ץ, אבל היה חם מאוד, ולא לבשתי את הבגד המגושם הזה. גם ענת שמה את השכפ"ץ שלה בצד. אבל אייבי היה משוכפץ כראוי, וגם חבש את הקסדה שלו. נסענו בשיירה, כשמהמשאיות עמוסות חיילים — מכוניות הספארי המפורסמות — נסעו לפנינו ואחרינו. בדרך מצידון לנבטיה היתה לנו תקרית קטנה, שעליה ריווחתי בשעתו. לפתע עצרה השיירה, שמעתי מטר של יריות, החיילים קפצו מן המשאיות, שכבו על הארץ וירו כאחוזידיבוק. חיפשתי את המטרה, וראיתי נער משקשק מפחד עומד באמצע השרה, מנפנף בחולצתו הלבנה. החיילים רצו אליו, ואז התברר שהיה זה נער מביירות שמצא מיקלט אצל מישפחתו בכפר. הוא לקח את רובה-הציד של המישפחה ויצא לירות בציפורים. כדרכם של הלבנונים, החיילים ראו רמות המחזיקה ברובה, וכך התחילה התקרית. למרות מאות הכדורים שנורו לעברו, לא נפגע הנער. הוא ניצל בנס ממש.

אחרי תקרית זו, היה אייבי שלנו עצבני עוד יותר. ככל ש"התקרנו לנבטיה, גדלה עצבי נותו. הכביש הראשי עבר בשוק המרכזי של העיירה. המוניטארס מילאו את הרחוב. השיירה שלנו הורחלה לה באיטיות ופילסה לה דרך בקרב ההמון. התמונה הציב עוינת הזאת ריתקה אותי. עד שנתקל מבטי באייבי. הוא רעד ממש. הוא היה אחוז פחד, חיוור ומוזע. ריחמתי עליו. ואכן, נבי טיה היתה אז שסידר. בנבטיה קרו דברים, נהרגו חיילים. ההתנגדות השעיית החמושה כבר היתה בעיצומה, ובנבטיה היתה אחד ממרכזיה.

אני נזכר בסצנה זו בכל פעם כשאני קורא בעיתון עוד גילוי על חבריהכנסת שלמה עמר. נראה שהאיש הזה שמייס וארץ כרי שלא להגיע לנבטיה. הוא נעזר (כך נטען) בחבריהכנסת עוזי לנדאל ואחריה כל מיני אנשים אחרים. נראה שהיה מוכן לכל, ובלבד שלא להגיע לאותו מקום.

ליבי, ליבי לחבריהכנסת עמר. הוא לא ביצע פשע. הוא פחד. והפחד אינו פשע. זוהי מחלה.

כל אדם פחד קצת. הפחד הוא תגובה אנושית טבעית, ואולי אף בריאה. במצבילחץ קיצוניים, נרמה לי שאין חייל שאינו פחד לפני הקרב הראשון, וגם לאחר מכן. אלא שאדם נורמאלי לומד להשתלט על הפחד שלו. להיות עמו ולקיים עימו רדישה פורה. אומרים שהגיבורים הגדולים ביותר אינם אנשים שאינם יודעים פחד מהו (דבר המעיד, אולי, על חוסר משווע של דימיון) אלא אנשים שכבשו את פחדם.

יש שאינם מסוגלים לכך. ראיתי כאלה במצבים קרביים. אין להם שליטה על הפחד שלהם. הפחד אינו מחדד את חושיהם, אלא משתק אותם.

מעולם לא הבנתי מדוע מתעקש הצבא להחזיק אנשים כאלה ביחידות קרביות. חברים שמחם להיפטר מהם. וכי מי רוצה להיות במצבילחץ בחברת פחדנים משקשקים, שאינם יכולים לעזור, ושישאיורו אותך מוטל פצוע בשדה?

לכן, אם היה חשוב כל-כך לשלמה עמר שלא להגיע לנבטיה, מוטב היה להשליח אותו בקרית-למנוחה, ואם מישוה עוד לו כוח מתוך רחמים — ולא תמורת שוחד — נהג בשכל.

כומתות סגולות

אני איש גיבעתי. אינני לוקה בנוסטלגיה של חיילים משוחררים מיקצועיים. אבל השם גיבעתי מעורר בי גם כיום רגשות, לכן שמחתי כאשר הקימו מחדש את חטיבת גיבעתי בצבא הסדיר.

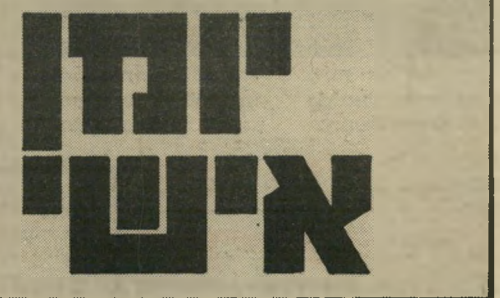
ולכן אני רותח מזעם כאשר אני רואה את הכומתות הסגולות של גיבעתי. על ראשיהם של חיילים המסיירים בחוצות עזה. גיבעתי היתה חטיבה קרבית. חטיבה קרבית מפוארת. מי שולח את החיילים הצעירים של החטיבה הזאת לעשות את העבודה המלוכלכת של צבא קולוניאלי, כאילו היו שכירי-חרב כנכר? איך מעזים לקשור את השם המפואר הזה, האהוב על מאות רבות של ותיקים, בתפקיד המלווה כמעט בהכרח בהתעללות וימיומית באזרחים, בהשפלת גברים ונשים, בטיפוח התכונות המכוערות ביותר של כוכשים מול נכבשים?

מסעוריה, שהיא האויבת של ישראל ושל איראן גם יחד. עד כאן ההסבר של אחד הנרי אלן בווינגטון פוסט.

אבל אין זו התמונה השלמה, ווטסון יקירי. שר-הביטחון יצחק רבין הודיע כי ישראל התבקשה בשעתו על-ידי האמריקאים שלא לפעול נגד אנשי חיזבאללה ("מיפלגת-השם") בלבנון מפני שאלה מחזיקים בבני-ערובה אמריקאיים וכפופים לאיראן, שונאת ישראל. ישראל נעתה לבקשה זו והפציצה במקום זה את אנשי אש"ף המשתתפים פעולה עם חיזבאללה נגד כוחות אמל. חיזבאללה ואש"ף הם בעלי-הכרית של הפלנגות, שהוקמו ושצוידו על-ידי ישראל, ושהן אויבות של סוריה, התומכת בכוחות אמל נגד החיזבאללה, הפועלת כחסות איראן, בעלת-בריתה של סוריה, אויבת ישראל.

זה אלמטרי, ווטסון, לא כן? אבל זה לא הכל, ווטסון יקירי. הקונטרס בניקראגואה קיבלו כסף ששילמה סעודיה

אורי אבנרי

תמורת מטוסי-איוואקס אמריקאיים, שסופקו לסעודיה חרף התנגדותה הנמרצת של ישראל. הכסף הסעודי עבר לקונ טראס באמצעות חשבונות-בנק שווייצים שבהם הופקדו גם כספים ששולמו על-ידי איראן עבור נשק שקיבלה מישראל, ושנעדרו לקונטרס. סוחריונשק הסעודי ערנאן האשוקקי, שותפם-לעסקים של שליטי סעודיה, שיתף פעולה עם סוחריו הנשק הישראליים יעקוב נימרודי ואל שוימר, ידידיו של שימיעון פרס. פרס נפגש עם חשוקקי, בשעה שסעודיה מימנה את עסקות-הנשק עם איראן, אויבתה בנפש. באותה שעה מחתה ישראל סיפקה נשק לאיראן, אויבתה בנפש. באותה שעה מחתה ישראל אצל האמריקאים בתוקף על מיקום חיליהאווירי הסעודי בטאבוק, לא הרחק מאילת, ארצות-הברית, מצידה, מסרה לעיראק צילומי-ליוויין שאפשרו לה להפציץ ביתר יעילות את היעדים האיראניים, המוגנים על-ידי טילינ"מ שנשלחו לה על-ידי ישראל. אחרל, בכסף אמריקאי, אחרי שישראל הפציצה את הכור האטומי העיראקי, באמצעות מטוסים שטסו מעל לשטח סעודי.

אלמנטרי לגמרי, ווטסון ידידי.

למכור את אמא

בניוירק טיימס פורסם מאמר של אחד ג'ון סטוקוול. מה שהיה קצין בחיל-הנחתים של ארצות-הברית וממחה מטעם המועצה-לבטיחון לאומי בענייני קונגו, וייטנאם ואנגולה. בין השאר הוא היה "ראש כוחהמשימה לאנגולה", תפקידו היה לספק באופן בלתי-חוקי נשק לשכירי-החרב השחורים הפועלים למען רוסיהאפריקה וארצות-הברית נגד ממשלת אנגולה.

במאמרו גילה סטוקוול סוד שידענו מזמן: שישאל סיפקה נשק גם לשכירי-החרב אלה. השיטה היתה בדיוק כמו בעיסקה האיראנית: ישראל סיפקה את הנשק, הכסף עבר דרך חשבונות-בנק שווייצים, "ניהלת" מערכת כיווה (דיסאינפורמציה), שכתרי שכירי-החרב והעסקתי טרוריסטים" הורה הקצין.

עד כאן, עסקים כרגיל. בשיחה עם כתב גרוסלס פוסט הוסיף סטוקוול פרטים חדשים ומעניינים לסיפור ישן זה. הוא שלח לישראל טילינ"מ מדגם רד-איי ("עין אדומה"), שהיו אז חדשים לגמרי. תמורתם שלח ישראל לשכירי-החרב באנגולה טילים סובייטיים מדגם ס-א-7 ("גרייל"), שנתפסו על-ידי צה"ל במלחמת יום הכיפורים. הם נועדו להפיל מטוסים ומטוסים של קובה, שנשלחו לעזרת צבא-אנגולה. בשביל ישראל זה היה עסק טוב: טילים חדשים לגמרי מיושנים לטילים לגמרי.

אבל סטוקוול נזהר. הוא שלח שניים מקציניו, כדי שיבדקו את הסחורה הישראלית לפני המישלוח לאפריקה. אלה פתחו את התיבות ומצאו שהנשק שנשלח על-ידי ישראל היה פגום בצורה בולטת. האמריקאים סיבכו לבקב אתו.

ישראל נדרשה להמציא סחורה אחרת, ואכן עשתה כן. הסחורה החדשה נראתה טובה יותר, אך אחרי-כך התברר שאף כלי אחד לא פעל כראוי, ואף מטוס או מסוק אחד לא הופל.

מסתבר כי אין חידוש בפרשה שהתגלתה עכשיו, שישראל (או

השבוש בא אליי חייל (מילואים), וביקש לשוחח עימי ביחידות. הוא היה גרליממרי, לבוש-מדים, והיה לו זקן מגורל. אחרי היסוס קל הכנסתי לחדרי.

כשסגרתי את הדלת, הוציא מכיסו כדור של רובה-צלפים גרמני, והניח אותו על שולחני. "כדור זה נועד לך", אמר.

ואחרי-כך הציג את עצמו כבן קיבוץ של השומר הצעיר, אי"שם בדרום, וצלף בצה"ל. הוא לא הורה.

וכך סיפר: הוא היה על מישמרתו בבירות, ב-3 ביולי 1982, וחיפש מטרה לצליפה מעבר לקו. הוא הסתכל בעד המישקפת של רובהו, ולפתע ראה אותי. זה היה אחרי שיחתי עם יאסר ערפאת, כאשר התכוננתי לחצות את הקוים ולחזור הביתה.

החייל התקשר במכשיר-הקשר עם מפקדיו. הודיע מה שהוא רואה וביקש הוראה: לירות או לא לירות?

ההוראה לא באה מייד. נראה שהיתה התייעצות. אחרי-כך הודיע לו המפקד: עזוב אותו.

"כך ניצלת", אמר לי האיש, "מתוך 186 צליפות, פגעתי 186 פעמים".

ומדוע בא לספר לי זאת עכשיו? ובכן, היתה סיבה. לפני שבועיים דיברתי במדור זה על הקצין בעל הכומתה האדומה, שרואין בטלוויזיה מייד אחרי הריגת שני הסטודנטים בכירות. כתבתי כי על פני הרברים הקצין לא אמר אמת.

"זהו הקצין שהורה לי אז שלא לירות כן", אמר החייל. אני יודע אם הסיפור אמיתי, או שזהו פרי הדמיון, לך תדע. השאיר לי את הכדור כמתנה.

אולי אשמור עליו במקום כדור-המיקלע החדר-שריון שהוצא מכיסני לפני 38 שנים בדיוק. הרופא נתן לי אותו במתנה. אבל איברתי אותו.

יאללה, התעשרו!

איני יודע מה רוצים ממשלה ניסים, הוא בסך-הכל בנו של רב, מישפטן זוטרי וספקן מיפלגת. עד לפני כמה חודשים לא ידע דבר וחצי-דבר בענייני כלכלה. עכשיו הוא, לכל היותר, טירון חרוץ. הוא לא הכין שום תוכנית כלכלית, הוא רק הביא לממשלה תוכנית שבנושלה על-ידי הכלכלנים של מישדרו.

מי הם הכלכלנים האלה? לא אנשייהליכוד. רובם התחנכו באסכולה של המערך. כמו נגיד בנק ישראל, שהוא איש-שמאל ושוחרי-שלום.

דווקא משום-כך מחריד כל-כך התבטל הזה.

אילו היה זה באמת מעשה ידי ניסים, זה לא היה כל-כך מדהים. ניסים הוא איש ימני די קיצוני, והוא מייצג מיפלגה ימנית. סביר שביא תוכנית מאלה. אבל את התוכנית הזאת הכינו כלכלנים האמורים להיות מיקצועיים, וש-רבים מהם בטוחים שהם בעלי חוש סוציאלי ועמדה שמאלית. התבטל הזה אינו תוכנית כלכלית גרועה. אין היא תוכנית כלכלית כלל, מבחינה כלכלית, היא מגוחכת בעליל. זוהי תוכנית אידיאולוגית, היא באה למסור מסר חברתי, העומד מעל לשיקולים כלכליים.

משה ניסים עצמו טען בראיון אומלל בתוכנית מוקד, שצריכים להעשיר את העשירים, כדי שיהיה להם כסף להשקיע. אין צורך ללמוד כלכלה כדי לדעת כי זוהי שטות גמורה. העשירים הישראליים, שהוא מדבר עליהם, לא ישקיעו את הכסף הנוסף, שידרום לכיסיהם, הם יקנו עוד מכוניות, וילות ויאכטות, ואת השאר יעבירו לשווייץ, כפי שעשו עד כה.

בחורצ"ק צעיר, שהוצג כיועצו הכלכלי של השר ניסים, השמע בטלוויזיה טענה מדהימה עוד יותר. כצידוק יחידי לרעיון זה של העשרת העשירים אמר: יהודי העולם הם עשירים. הציונות מחייבת ליצור בארץ תנאים, שיאפשרו לעשירים לבוא אליה.

משמע: איננו מעוניינים בעניים, באנשי-עבודה, בשביל זה יש לנו ערבים. העשירים יבואו רק אלה שהיה גן-עדן לעשירים. אם זוהי הציונות של 1986, בפי הדובר המוסמך של ממשלת ישראל, אני מציע לרחוף אותה למקום מסוים.

הוגה-הרעיון הבריוני אמר שהפטריוטיזם הוא המיפלט האחרון של כל נוכל. אצלנו זה נכון לגבי הציונות. תחת דגל הציונות נפשיים עכשיו וילאם נקש ומשנה ניסים.

אומרים כי האב הרוחני של התוכנית הזאת הוא מילטון פרידמן, הפרופסור היהודי-אמריקאי שאמר כי "אין ארוחת צהריים בחינם" (לעניים, זאת אומרת).

אך לי נדמה כי האב הרוחני האמיתי הוא גיום גיוו, נביא המין הצרפתי בימי שלטונו של "המלך-הבורגני" לואי פיליפ, שקרא לאנשיו בנאום מפורסם: "לכו להתעשר!"

נדמה לי שאיש מאבות הציונות לא חשב על לואי פיליפ, כאשר תיכנן את מדינת-היהודים. וגם לא על משה ניסים.

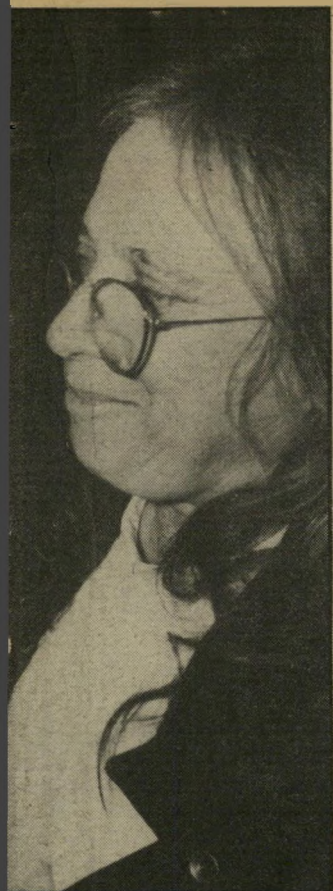
זה אלמנטרי, ווטסון!

האמריקאים מכרו נשק לאיראן, כך שהקונטרס בניקראגואה יקבלו כסף מישראל באמצעות בנק שווייצ, מתוך תיקווה שבני-ערובה בלבנון, שנלכדו בידי קבוצות הפועלות בחסות לוב, ישוחררו למרות שארצות-הברית נוטה לצד עיראק, הלוחמת באיראן. בעוד שזו קונה נשק באמצעות סוחריונשק

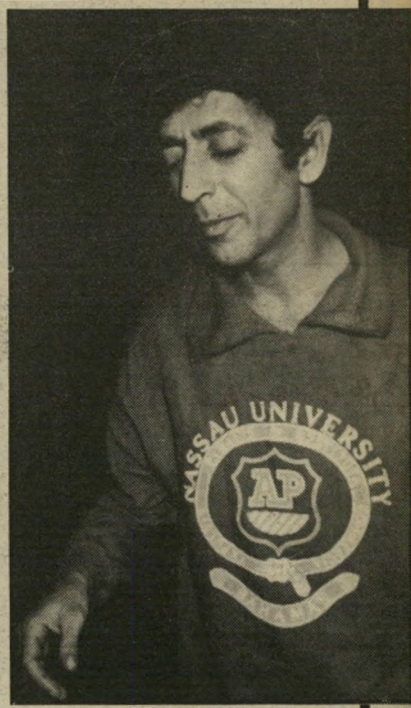

לואי פיליפ

היהודים שתו אייריש קרים, לכבוד מילחמות הקתולים בפרוטסטנטים ★ "מרים גבריאלי לא מתה!" ★ סיפורים מסונדלים בבית

זהררה חריפאי מברכה מאוחרת בתיאטרון הקאמרי.

מנחם עיני אחד האמנים הרבים שבאו לברך את מרים גבריאלי.

שנות שש, שעה רקובה. בכיכובה של מרים גבריאלי. גבריאלי מתחה את הערב בריקוד-ואלס עם שמן. ובהמשך הופיעה בקטעים מהצגות שבהן השתתפה.

עדי לב שחקנית הבימה. עלתה לרחבת הריי קודים עם יוסף כרמון לריקוד טנגו. לקול מחיאות-הכפיים של הקהל. במסיבה לשלוש

אסטרונו

איך להיות צעירה בשנות השלושים וסבתא בעת ובעונה אחת? הזמרת היפה **נירה גל** יודעת: נכרותיו של **יעקב בן-הרצל**. בעלה, הן אשר בחרו לה את השר סבתלה. שאותו תשיר בפסטיבל שיר-לי. מופע חנוכה העולה השנה לראשונה בנתניה.

250 ילדים העמידו עצמם כי מועמדים לשיר לצד "הגדולים", ומ' תוכם נבחרו 17. שישיירו עם המיקצור ענים המבוגרים. כל אלה, הקשישים,

טנגו עם גבריאלי

מספרים על חנוך לוין, שהוא צופה ערבי-ערב ככל אחת מהצגותיו. אם זה אכן כך, הרי שהוא בדרכים כבר שלוש שנים. נוסע אחרי **מרים גבריאלי**, לצפות בשש, שעה רקובה. ההצגה חגגה לאחרונה שלוש שנים על הקדש. מה שהיווה סיבה נהדרת למסיבה לשחקנית הוותיקה. הרבה מחבריה השחקנים התאספו

מסונדלים את הבימה

ועדה טל "רק" 45 שנה. שניהם משתתפים יחדיו בביבוי. בארוחה שי-התקיימה באביבית, הושיבה טל את השחקן הצעיר **אוהד שחר**. המגלם את בנה בהצגה, וכמו אמא אמיתית הקפידה שיאכל טוב. טל סיפרה שבוכמן הוא שחקן כליכך יסודי. עד שפעם, בסצינת חניקה, כמעט שחנק אותה למוות — עד שעלו הסדרנים לבימה והפסיקו אותו.

"אבל רוב הסיפורים, התלונן ניצן. מסונדלים אצל שלימלה."

"מתנכלים להבימה! עוד לא שמעתי על סינרול בהקאמרי! כך פתח בחיך **עומרי ניצן** את ארוחת-הלילה של ותיקי-הבימה. אחרי **ששלמה ברי-שביט** הוריע כי מכוניתו סוגר דלה, וכי לא יוכל להגיע למסיבה. 50 שנות מישיחק חגג **נחום בוכמן**.

נחום בוכמן 50 שנה בהבימה. עדה טל, 45, ואוהד שחר. אחרי כבורת ביבוי. בתיאטרון הלאומי. בתצלום למטה: מיכה לבינסון. הבימאי, ועומרי ניצן, המנהל האמנותי, שבעים ומרוצים.

ורדינה כהן עם הזמר יהודה אליאס (קום) והתהלך בארץ. בתצלום מי שמאל: מנחה שיר-לי, דליק וולניץ, ודלית כהנא.

בכורת אהבה מאוחרת. עירית אדומת השיער היא שחקנית. המעלה יחד עם בעלה הצגות ילדים במר סיאון תל-אביב ובכל הארץ. המוסיקה היתה אירית.

עירית לביאדגן אשתו השניה של השחקן והפנטומי-מאי עזרא דגן. עם אמה. שושנה לוי. במסיבה לאחר

זרקורים בלי צנזורה

חנה מרון ויוסי ידין אינם זקוקים לצנזורה. כדי למשוך לעברם את אור-הזרקורים. שני אריות ותיקים כאלה על בימה אחת. זה מספיק בהחלט.

הזוג הבימתי, בעבר גם זוג נשוי, היו המחזתנים הראשיים במסיבה אחרי בכורת אהבה מאוחרת. בתיאטרון הקאמרי. המסיבה היתה בסימן אירי — עלילת המחזה מתרחשת באירלנד. ועוסקת באהבה בין מיתרס-השינאה שבין הקתולים לפרוטסטנטים. הירודים שהיו בקאמרי נראו כולם מכסוטים. חילקו מחמאות, שתו אייריש קרים ובין הביסים האזינו ללהקת קטיפה שחורה, המנגנת מוסיקה אירית מקורית.

הנשיא, חיים הרצוג, אירי במקורו. נערך, אך הרמטכ"ל **משה לוי**, עיראקי במקורו, הקפיד לבוא וגם החמיא נרגשות למרון וידין.

בימאית ההצגה השאירה מתנה לשחקנים: בקבוק ליקר אירי, שבו אחזה חנה מרון וממנו חילקה לכולם. שתי השחקניות הצעירות **סנדרה שדה** ו**רבקה נוימן** תפסו פינה ושוחחו בניהוּתה, כשהן יודעות את מקומן כאשר לידן מסתובבים כוכבים ותיקים.

דורית מהצמד שוקי ודורית רית עם אמיר פרוויי ליד. דורית היא גרושה טריה.

בטוח, אומרים. דליק וולניץ, המנחה, יהיה אסטרונאוט המגלה את השירים על הכוכב שירליל. רק שיגלה שירים יפים בלבד.

ליקר אירי, שהושאר לשחקנים על-ידי בימאית-ההצגה. למחמאות נוספות זכתה מרון מכל הנוכחים, וביחוד מהרמטכ"ל משה לוי. חיים הרצוג, יליד אירלנד, לא בא.

חנה מרון על אחרי בכורת אוהזת בבקבוק

אוט במרכז נתניה

השבוע לסעודת-גיבוש" במיסערה שבתצע ישראלה קריבןשה. להיט ית, לקראת המופע הקרב. אילנה

אוליפ כלבו המפורסם של דליק, זכה בליטוף מידה של הזמרת ישראלה קריבןשה. ישראלה תשיר בפסטיבל הנתנייתי שיר שחובר על-ידי ילנה אביטל, שכבר אומרים כי יהיה להיט בטוח. שיצטרף לשירה אל הים.

אילנה בנקי בת 18, לפני גיוסה לצה"ל. מלצרית צעירה ויפה משכה ביופיה את תשומת-לבם של האורחים. הנוכחים במסיבה נהנו לחטוף סנדוויצים ומטעמים שונים ממגשה.

**סיכורה האישי של השחקנית זמרת
רקדנית אביבה כז על חייה ואהבותיה**

16
שנה

עם רינשי

אשמה

צ'כיה באתלטיקה. את העיניים קיי בלתי מאבי.
עד גיל 12 גרנו, הוריי, אני ואחי, בדירת-חדר קטנה, אבל זה היה בית ששמעו בו קונצרטים, היו הולכים לקטיף פיטריות של שבת ביערות-הכרמל, ואני הייתי ילדה מוקפת בבובות ובשמלות-תחרה, ביישנית מאוד, שנרחפה עליידי אמא שלה לרקוד.
שמי האמיתי הוא איה איכשן. יום אחד החלטתי לבדו ששמי אביבה. התחלתי לרקוד בגיל 4, והייתי כוכבת מקומית ידועה. בגיל 13 לקח אותי אבי לגרטרוד קראוס. הפכתי בת-

ל אביבה סז יש עיניים מדהימות כיופיון. עם צבע שלא בכל יום רואים — כחול אפור ירוק. אבל בדרך-כלל העיניים של אביבה הן גם עיניים עצובות. את כל הסבל שעברה אפשר לראות בעיניים הענקיות האלה.
סיפורה אביבה סז השבוע:
אני חיה 16 שנה עם ריגשי-אשמה. כדי לצאת מהרגשות האלה עברתי טיפולים, בין השאר בכית-הספר להור רים של מכון-אדלר. רק עכשיו אני מרגישה שאני מתחילה להשתחרר. לפני 45 שנה, על חוף-הים של חיפה, נפגשו שני גופים יפהפיים. אבי, מתאגרף שברח מגרמניה, ואמי, אלופת

אביבה בתקופת "העין השלישית"
"פיתאום היו כולם מסביבי עירומים ומסוממים..."

בת 25: דוגמנית

בת 24: ביקור בארץ

בת 23: סצנה בשפת-הים

בת 22: כוכבת של גרטרוד קראוס

עד גיל 12 גרנו - הוריי, אני ואחי - בדירת-חדר קטנה... אך שמעו בה קונצרטים!

עם שוקי לוי

"הצטלמנו ביום כזוג אידיאלי, ובבית זה היה בדיוק להיפך..."

עם משה אפרתי

"משה לא נגע בי, אבל הוא שבר ופוצץ את כל הבית..."

עם המפיק דדי בג'איו (1985)

"מצאתי את עצמי ישנה על הארץ..."

חסותה, ובכל יום שישי, כשהיתה מגיעה לביתה בעין-הוד, היא היתה מקדישה לי חמש-שש שעות פרטיות, כדי לאמן אותי בריקוד. היא גם ראגה שאקבל מילגה כדי ללמוד באחד מבר תייהספר המפורסמים ביותר בעולם ל- ריקוד — גורג' בלנשין בניו-יורק.

נסעתי לאמריקה, ילדה בגרביים לבנות ושימלה אפורה. הייתי מפותחת לגילי, אבל הייתי ילדה. המעבר היה קשה, כי שם הייתי אחת ממאות. עברתי 10⁸ שעות ביום, עד שסיימתי את בית-הספר אחרי שנתיים.

חזרתי לארץ, ובאחד הטיוולים הראשונים שלי הגעתי לבית-הרטר שילד. היתה שם חורה של להקת פיקוד-המרכז. כשראו אותי, שאלו אם אני מוכנה להצטרף ללהקה. הסכמתי.

גוייסתי לצבא בגיל 17, בלי טירור נות ובלי כלום, על סמך אישור של ההורים, והייתי הבתולה היחידה בלהקת פיקוד-המרכז. היו לי הרבה מחזר, למשל דן בירון, מנגן אקורדיון. הייתי חופשיה, אבל שטיפות-המוח שעשתה לי אמי, כשאמרה לי שבחורה צריכה להגיע לחתונה בתולה, השפיעו. פחדתי מאמי.

אחרי שהשתחררתי מהצבא עברתי לגור עם צדי צרפתי, שהיה איתי בלהקה. אהבנו נורא אחד את השני, אבל כמוכן לא היה בינינו כלום.

מהר מאוד גילה אותי יונתן כרמון, ולקח אותי למסע-הופעות. אחרי ששיכנע אותי לעבור ניתוח פלאסטי באף ושילם את חצי המחיר. כשחזרתי לארץ, הכירה לי מיקי בן-קיקי בכסית את משה אפרתי. הייתי בת 22 ובתולה.

עברנו לגור יחד: צדי, משה ואני. אחרי שנה עברנו, משה ואני, לדירה לחוד. הוריי לא ריברו אותי במשך

עם צדי צרפתי בהצגה "ההיסטוריה חוזרת" (1960)

עברנו לגור ביחד — צדי, משה ואני..."

(המשך מעמוד 25)
שנתיים. הם לא סלחו לי שאני יוצאת עם פרנק.

אליל יווני

מישה היה בשבילי כמו אליל יווני. זאת היתה אהבת-חיי. משהו מושלם. הוא היה מבוגר ממני ב-10 שנים, גרוש, לבוש תמיד בבגדים הרוקים וסכסיים. זה היה אחרי שחור מאמריקה, שם היה כוכב של מרתה גרהאם.

הייתי מאוד מאושרת. היינו זוג משגע, ואחרי ארבע שנים רציתי להתחתן. לבסוף נערכה החתונה ברכנות, בתליאביב, כשבת-שבע רחוקה וסכסיים. היתה השושבינית של החתן. חוץ ממנה היו רק ההורים והאחות של משה.

אני לא אשכח את היום שבו איבד משה את העשתונות וצרח צרחות-איי

בת, והציעו לי להיכנס לתפקיד שלה. תוך כמה ימים הייתי על הבימה. זאת היתה מהפכה בחיי. מעולם לא שרתי על הבימה. כולם הסתובבו עירומים מסביבי. אני הייתי היחידה שלא התפשטה. הכל היה מלא התלהבות, כולם עישנו סמים, והמעבר בין החברה של ניסים עזיקרי וסיאנסים בלילות עם זהרירה חריפא ללהקה עירומה ומשתוללת על הבימה היה אדיר.

התחיל רומאן ביני לבין שוקי לוי. שוקי לוי היה חבר להקת שוקולדה. שהיה מאוהב בי עד מעל לראש. הוא היה מלא התלהבות, ודיבר דיבורי אהבה וחלומות עד אור הבוקר.

סקס מטורף

ההתחיל עם סקס מטורף. הייתי שיכורה מהעולם החדש שאליו נקלעתי. שוקי, שכתב שירים, החליט

פריס. שהצטלם ביום כחוג האדיאלי על הבימה ובבית זה היה בדיוק ההיפך. אבל כמה שהייתי יותר אומללה בחיים הפרטיים. כך הצלחנו יותר. לא היתה שום תרבות בינינו, וההבדל בין העולמות של שנינו הלך ובלט יותר ויותר. שוקי היה קנאי לי עד טירוף, והוא הודיע לי שהוא פשוט רוצה אותי אם ימצא אותי עם מישהו אחר. פעמיים חטפתי מכות-רצח, כשרק היה נדמה לשוקי שאני מסתכרת על מישור.

משה ניתק את היחסים. הילד גדל ואני ניסיתי לפצות את הילד בכל דרך. הפכתי את אביו לאליל. קראתי באוזניו "מיכתבים" שהגיעו, כביכול, מאבא. אחרי שלוש שנים הגיעה גלויה שנשלחה מהארץ, ובה כתב משה שהוא מבקש גירושין. רק אחרי שנים נודע לי שמה מעולם לא שלח לי גלויה. הגלויה פוברקה על-ידי שוקי לוי, שרצה מאוד להתחתן איתי.

כתבתי מיכתב שאני מוכנה לגט ולהתחיל התהליך של הגירושין. כך קרה שבתקופה הכי יפה של חיי לא הייתי מאושרת.

גבר החלומות

בשנת 1973, אחרי ששוקי כתב מוסיקה ללהיט שהגיע לראש מיצע-הפיזמונים באנגליה ונמכר ב-1 מיליון עותקים, נסענו ליפאן, כשאני נחננו מייצגים את אנגליה בפסטיבל ימאהה, וזכינו במקום הראשון. אחרי הפסטיבל הוצאנו תקליט ביפאנית. שוקי טיפל בענייני הכספים, ואני הייתי יושבת בבית ביום ומופיעה בלילות. כתב מוזל מאזניים אהבתי את הבית לצד הקריירה.

משה ניצל מאוד את ריגשי-האשמה שלי ואת ההצלחה שלי, ובמשך עשר שנים הוא לא שילם גרוש לילד וניתק את הקשרים איתנו.

באותה מהופעות-הטלוויזיה שלנו באנגליה פגשנו את מייק בראנט. הוא היה בעל חברת-תקליטים בפאריס. הוא העביר אותנו לפאריס ודחף אותנו קדימה. הגענו למצב שמכרנו ארבעה מיליון תקליטים. לא יכולתי לעבור את הרחוב, כולם הכירו אותנו. הופענו באולימפיה, הופעתנו כזמרת בלה-סקאלה במילאנו בערב של יוניצף. אירגון של האו"ם, מוקפת ב-20 ילדים.

בין שוקי לוי ומייק בראנט מאחורי-הקלעים של "אולימפיה" אפרתי מתנקם בי כי אביו עזב את אמו המשותקת...

צילום-אופנה בפאריס "פחדתי מהבדל הגילים..."

כמוני, עם נדוניה של ילד בן 5, כריסטופר.

הם הגיעו לפאריס. בני נדהם לראות ילד בן גילו שקורא כבר לשוקי "דדי" (אבא). למרות שהקריירה המוצלחת שלנו יכלה להימשך עד היום, היינו חייבים להיפרד. כי רבי הודיעה שהוא חייב להפסיק, ולנסוע איתה לארצות-הברית.

שוקי נסע לאמריקה ומהר מאוד התברר לי שנסע עם הכסף שלנו. הוא התחתן עם רבי, שהיום היא אחת הכר כבות המבוקשות ביותר בלוס-אנג'לס, ומופיעה בתפקיד המאהבת של ג'ייאר בסדרת-הטלוויזיה דאלאס.

כשנודע למשה שנפרדנו, הוא הגיע לפאריס לדירה ברובע ה-16, בה התגוררתי, החלטנו לנסות ולהתפייס. יומיים אחריכן נפרדנו. זה היה מאוד עצוב. זה פשוט לא הלך, למרות שזה היה כמו חלום ביום הראשון. זה לא עמד במבחן המציאות. משה חזר לארץ ואני מצאתי מהר אהבה. הוא היה מוסיקאי, צעיר ממני ב-12 שנה, איב מרטן. וכמו טיפשה, כשיכולתי לקבל את ההצעות של הגורולים ביותר, החלטתי שאני אבנה את מרטן. בינינו היה הכל חוץ מהצלחה.

איב היה הגבר היחיד שהיה לי איתו ראש אמיתי. היינו חברים. היום הוא חי עם שילה, הכוכבת הגדולה של פאריס. ב-1980 החלטתי לחגוג את יום-הולדתו של בני בארץ. הגעתי לארץ, והבן הודיע בצורה שלא משתמעת לשתי פנים שהוא לא חוזר לפאריס. בארץ לא היה לי כדום. מצאתי את עצמי ישנה על מיוון שהיה מונח על הריצפה בדירתה של גירה עדי, השחי קנית שחורה אחריכן בתשובה. היא היתה חברה שלי, ונתנה לי מקום לגור. לא הייתי מוכנה להופיע במועדון נובמבר ביפו, אחרי שהופעתי באור-לימפיה בפאריס.

איב מרטן הגיע לארץ. הוא ביקש שאחזור. רצה להתחתן. פחדתי, בגלל הבדל הגילים, התחננתי לפניו שישלח לי לפחות את הבגדים. והוא, מתוך כעס, גם את זה לא היה מוכן לעשות. יש לי שני שאני טיפוס אופטימי, ואני מתה על השמש ועל הים. כמה ירדים עזרו לי. התחלתי לעבוד. שכרתי דירה והשתדלתי לטפל בכני. כתבתי שירים והוצאתי תקליט.

אחד השירים: "אהבה שלי/קח את כל מה שיש לי/אני לא חוזרת שוב/טעיתי בדרך/שוב טבעתי בעשב/שורם לתוך הלב/שוב הזמן מהר/שוב צריכה לשבור הביטחון/לברוח מחור/מת/כל הלילה ירד הגשם/לא יודעת מה קרה לי/אליך... אליך... אליך..."

בני שהוא עשה בן 16, התגלה כילד מחונן, בעל הגוף המשגע של משה והעניינים שלי. ואילו משה, שעזר לו לחירשים, ונמצא חמש דקות מהבית שלנו, לא מוכן לבוא ולראות אותנו. זה כל-יך רחוק בשבילו. אולי הוא מתנקם בי, כי אביו עזב את אמו כשהיתה משותקת, והוא לא ישכח לי את זה שעזבתי אותו.

כוכבת ב"דקאמרון" (1981) "אליך... אליך... אליך..."

מים כשגילה שבישלתני עוף, וגשאריו עליי כמה נוצות. לאטל לאט למדתי לבשל. גרנו בדירת-גג יפה שקנינו. אני עבדתי בקאמרי. והוא היה הכוכב של להקת בת-שבע.

עם השנים התחיל להיווצר ניתוק. אני מאוד ספונטאנית, ופיתאום הכל הפך לשיגרה. בלי שום התרגשויות. הוא היה עסוק מאוד בקריירה שלו, והיכרנו לנסוע. מה שפגע בי היה שתאטרו הקאמרי נסע עם ההצגה שלמה המלך ושלמי הסנדלר למונטריאול בקנדה, ובמופע השתתפו כוכבי להקת בת-שבע. משה הודיע שהוא לא מוכן להצטרף כי "סטאר לא רוקד בהצגות".

אך הייתי האדם המאושר בעולם כשהייתי. בעיקר משום שעשיתי כבר לפני זה כמה הפלות. החלטנו שאנחנו רוצים את הילד.

רקדתי עד החודש הרביעי בתפקיד החתול בהרפתקאה בקירקס בקא-מרי. עד שהתחילו פיתאום דימומים, והרופא אמר שאני חייבת להיכנס למי-טה. כמיטה ישבתי ותיכננתי את התלי-בושות לריקודים של משה בשניים מהתפקידים המפורסמים ביותר בקר-יירה שלו בלהקת בת-שבע.

בני נולד. הכל היה טוב ויפה, עד שדן היה בן שלושה חודשים. יום אחד צילצלו אליי מלהקת שיי-ער והודיעו לי שמרגלית אנקורי עזר

מרים
בניחני

מזל החודש:

גדי

מה צפוי

לת"שים

הצעירים

בשנה הקרובה?

להניח את האצבע ולהצביע על בטיה מסוימת. כוכב סטורן. שיימצא בבית ה-12 עד שנת 88. עושה לגדים משהו מוזר. אם עד עכשיו הם האמינו שהעשיה, החריצות ועצם השקעת כל האנרגיה בעבודה זהו

כוכב שבתאי מסמל את היסוד, את השלד והמיסגרת. שום דבר אינו יכול להתקיים בלעדיו. החיים בלעדיו זה כמו בית ללא יסודות. או אדם ללא עצמות. אם כך, אין מה לעשות אלא לקבל אותו ולהבין

הפתרון לכל דבר. הם רואים שזה לא כך. קודם לכן הם יכלו להשיג הכל. וגם אם לא הצליחו בכך, לפחות האמינו שאין דבר העומד בפני הרצון והעבודה הקשה. כל שאיפה שהיתה להם היתה מטופלת באותה דרך. עובדים קשה ללא-לאות. סובלים. מקריבים. חורקים שיניים. נלחמים – איך בסוף מגיעים. בבית ה-12 הדברים אינם מתרחשים בפשטות כזו. זהו בית חסר מעשיות. המתייחס אל התת-מודע. שנת 1987 העמידה את הגדיים לפני שאלות שקודם לכן לא שאלו את עצמם. אם עד

מה קורה כשהוא נמצא במקום זה או אחר. ולדעת איך לנהוג באותה תקופה. כל ההקדמה הזו נכתבת כדי להבהיר לבני מזל גדי מה בעצם קורה להם בימים אלה. אם היינו עוסקים במזל אחר, אולי היה אפשר להתייחס גם לכוכבים אחרים. אבל לסטורן השפעה כליכך חזקה וקובעת כשמדובר על הגדיים. שאין ברירה אלא להתייחס אליו כנקודת-מוצא. מזה כשנה ששבתאי שוהה במזל קשת. ובגלל-המזלות זהו הבית ה-12 של מזל גדי. מיקום כזה אינו קל, בעיקר משום שקשה

להיות במזל גדי זה לא קל. לעיתים רחוקות אפשר למצוא בן מזל גדי שחיו קלים ופשוטים. לרוב בני המזל, החיים הם מאבק אינ-סופי. דבר אינו ניתן להם בקלות. עליהם להשקיע מאמצים רבים כדי להשיג את מה שמישהו אחר מקבל כדבר המובן מאליה.

לכוכב השולט במזל גדי, שבתאי (סטורן), השפעה חזקה מאוד. אם רוצים לחפש את מקור הבעיות של אדם מסוים בתקופה כלשהי, כדאי קודם כל להסתכל היכן ממוקם אותו כוכב. לרוב הוא המכביד, מלחיץ, מעכב, מגביל או מכה ללא רחמים. שהרי ידוע שהוא מסמל את מידת-הדין. ואלמלא שכנו, כוכב יופיטר המיטיב עימנו. לא היינו מכירים את מידת-החוסר והחיים היו בלתי-נסבלים.

עכשיו הסתפקו בעבודה וטיפוס עקשני לקראת מטרה כלשהי. עכשיו הם אינם בטוחים שיש טעם בכך. ולמרבית הצער, אותם המסרבים להכיר בשינויים העוברים עליהם. נפגעים קודם כל מבחוץ. ורק לאחר מכן הם מבינים שגישתם היתה אולי מוטעית. והמטרה שאלה שאפו להגיע לא היתה כליכך חשובה או קובעת. לרוב הגדיים. שנת 1986 לא היתה סתם כך כמו עוד תקופה שיגרנית בחיים – בשנה זו הם עברו שינויים דראסטיים. לפעמים זה פשוט קרה להם. ופעמים אחרות הם עצמם החליטו שהגיעו לסוף הדרך. ועליהם לנסות ולמצוא את דרכם בכיוון שונה וחדש. שנת 1987 דומה לקודמתה במובן זה, אם כי ב-1986 השינויים כמעט נכפו עליהם. ובשנת 1987 הם יצטרכו להוכיח קודם לעצמם ואחר כך לאחרים, שהחלטתם היתה נכונה והשינוי היה רצוי.

בשלב זה הם נתונים לחששות ואולי אף לחרדות באשר לעתידם. זה מתבטא בת-חומים שונים. לכל אחד הנקודה החשובה בחייו, וסביב נקודה זו התחולל השינוי. וכאמור, לא תמיד מרצון – לפעמים זה נכפה עליהם. חשוב לדעת ששינויים רבים נגרמו בגלל אנשים אחרים. המנסים לחתור, לשים רגל, לעכב, ולהכשיל. לא פשוט לדעת מי הוא האויב הסמוי ומיהן הסיבות להתנכלויותיו.

כדאי להזכיר עוד את כוכב אוראנוס, שנמצא גם הוא בבית ה-12 מאז 1981. אופיו של אוראנוס לגמרי אחר. הוא מביא את השינויים בהפתעה וגורם לזעזועים ותה-פוכות-גורל. לאחר שכוכב בבית ה-12 והצליח לזעזע ולטלטל את הגדיים, בא סטורן ועושה סדר בדברים.

בשנת 1987. בחודש הראשון, כבר יחוו הגדיים בשינוי לטובה. נכון שההתלבטויות, החששות וחוסר-הביטחון באשר לעתיד ימשיכו להטריד, אך ההרגשה תהיה טובה יותר. ריבוי כוכבים בגדי בחודש ינואר הקרוב מלמד על כך שהמרץ, החיוניות ושימחת-החיים שבים לפקוד את הגדיים. אם כך, איך תיראה שנת 1987 למזלי גדי?

עבודה וקריירה

שנה זו, כקודמתה, תהיה מגוונת ומלאת (המשך בעמוד 32)

אותם שנולדו בתחילת המזל מתחילים לראות כבר את תחילת האור. מצב הרוח הקשה מתחיל לחלוף וכמו כן שפע המחלות. אפשר לבשר לגדיים, שנולדו מאוחר יותר, אלה בינתיים ממשיכים לסבול מאכזבות. חול"ש ודיכאון, ובאשר ל-כספים, זהו מצב רגיש אך יותר טוב ממה ש-היה בחודש האחרון.

היכריות חדשות יהיו חשובות וקובעות. אנשים חדשים עומדים להיכנס אל חייכם. בשורה משמחת תגיע ב-24 או ב-25 בחודש, נכון שזה מאוד מלהיב, אך יש לבדוק זאת היטב וכדאי מאוד ל-התייעץ עם אדם שמבין ומכיר את התחום ש-ממנו אתם כליכך מת-להבים. נסיעה לחו"ל צפויה לפתע, אך לא כדאי לבצע זאת בחו"ש הקרוב. שכן עכשיו אתם עייפים ונוטים לחלות. בחודש הקרוב כדאי שתשמרו על ה-כוחות. זהו החודש שלפני יום ההולדת. ה-28 בחודש יהיה יום רגיש ביחסי עבודה.

הקריירה עדיין תופסת מקום חשוב בחיכם בתקופה זו. קישורי ידידות חשובים וקובעים מהרגיל. יתכן שהשאיפות עדיין אינן נראות בטווח הגשמה, ואולי נדמה לכם שלעולם לא תשיגו את מבוקשכם, אך בקרוב מאוד תופ-תעו ממה שיש לידידים להציע. ה-24 וה-25 יהיו קצת קשים ומאכזבים, בעיקר בגלל עיניי ברי-אות של אחרים. ועוד יותר בגלל בעיות כספיות. קשיים שגייגו ב-29 וב-30 בחודש. יחלפו כלעומת שבאו.

החפץ לעשות דברים בניגוד למקובל יכול לעלות ביוקר בתקופה זו. בעיות כספיות עלולות לגרום לכך ל-דאגות לא מעטות. זהו שבוע רב סכנות בכל הנוגע לתחום הכספי. אם היה אפשר לשים את הידיים בכיס ולא לתת לפרוטה לצאת מהארנק, לא היה יכול להיות מצב אידיאלי. נסו לדחות קניות גדולות או הוצאות כס-פיות שאינן הכרחיות. שכן אי-אפשר לראות את הבעיה המסתתרת מאחורי עסקות

מצב הרוח מתחיל להשתפר. יתכן שהדברים עדיין לא מסתדרים לפי רצונכם, אך בשלב זה – כדאי לוותר מעט לבן הזוג, לשותף או לעמית בעבודה. הווי-תור באופן זמני יביא להרבה יותר הישגים מאשר התעקשות ומא-בק על עניין שאינכם בטוחים ביכולתכם ל-הצליח בו. בעבודה כ-דאי שתהיו מוכנים לק-ראת כמה מוזרויות לא רגילות. בעיקר בגלל השפעתם של אנשים חדשים שיצטרפו אליכם או יהיו בקשר חזק.

חודש עמוס עבודה ומאמץ עומד לפניכם, מעכשיו תצטרכו לעבוד בקצב משוגע. ה-ארויות וזיונים וחרוצים מטיבעם – אך עכשיו תצטרכו להוכיח את עצמכם בעבודה. וה-עניין הוא שהמהירות, שבה אתם מוכיחים לסביבה שהצלחתם ל-בצע שינויים או להשיג הישגים משמעותיים, היא הקובעת. שימו לב לבריאות. יחד עם הש-קעת המאמץ הגוף נחלש וההתנגדות אינה כתמיד. בענייני כספים היו זהירים יותר.

לא יאמן. גם לבני בתולה מותר לפעמים לחגוג החודש הקרוב בזמן לכם הנאות. ובעיקר הרפתקות רור מאוטיות. אבל כדאי ככם. אינכם מרשים ל-עצמכם לשכוח את עצ-מכם או את ההתחיי-בויות הרבות שמוטלות עליכם או שהתנדבתם לבצע. הפתעה בתחום הכספי יכולה לגרום למצב-ירוד די משופר. כדאי לנסות את מזלכם במשחקי-הגרלה. בחודש הקרוב יש לכם סיכויים טובים. בעיקר ב-24 וב-25 בחודש.

ה-25 וה-26 רומאנטיים במיוחד. יתכן ש-התקופה אינה נוחה. משום שההתרחשויות בתקופה זו באות במפ-תיע וממקום לא צפוי. רוב העניינים הקובעים קורים כאילו מתחת לפני השטח או מאחורי הגב. ועד שאתם תופ-סים את העניין אתם נפגעים. היו זהירים ה-שבוע בקשר לענייני כספים. כדאי להימנע מלעבור על החוק. זה עלול להיות יקר מדי. ב-29 וב-30, גמישה בעת נסיעה תביא לקשר מפתיע ומיוחד.

מתחיל להיות טוב יותר. עכשיו תתחילו לצאת להיפוש עם אנשים. ובעיקר להרבות בנסיעות. נסיעה לארץ אחרת עולה על הפרק, אך יתכן שהמדובר דור-קא בקרוב מישפחה או חבר. כי שורים אינם ממהרים כשמדובר בנ-סיעה. לטעמי בתחום חדש או השתלמות קצ-רה יוצעו בקרוב. ה-26 עד ה-28 יהיו כליכך מגנטיים. מחשמלים ו-מפתיעים. שאדם – המיושבים – תתבלבלו. יתכן צעד מפתיע עם בן זוג. חדש או ישן.

מצב הרוח קצת כבד. ענייני כספים גורמים למעוקה. בני מישפחה באים בתביעות. והתוכניות שתיכננתם אינן יכולות להתבצע. אין ברירה אלא לתת עדיפות לבעיותיהם. ש-כן כאן מדובר באנשים שאינם יכולים לעזור לעצמם או להיעזר ב-מישהו אחר. הבריאות שלכם אינה טובה. אתם רגישים מתמיד וזק-קים ליותר שינה. עודף מאמץ יכול לגרום להתמטות אומנית. בשטח רומאנטי צפויה הרפתקה מרגשת.

גדי
21 בדצמבר - 19 בינואר

דלי
20 בינואר - 18 בפברואר

דגים
19 בפברואר - 20 במרץ

אדניים
23 בפברואר - 22 באוקטובר

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

קשת
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

סרטן
21 ביוני - 20 ביולי

שור
21 באפריל - 20 במאי

בתולה
22 באוגוסט - 22 בספטמבר

טלה
21 במרץ - 20 באפריל

מאזניים
21 במאי - 20 ביוני

מאזניים
21 במאי - 20 ביוני

לכתוב מחדש משהו שקולקל עם ספר שיריה של חבצלת חבשוש

עם השנים הולך וחסר מספר סיפרי השירה הגורמים לך התרגשות אמיתית: אותה צמרמורת נודעת בעמודי-השירה, שעליה ריבירו משוררים ואשר אותה מביאים חוקרי סיפורת כראיה לתגובה סובייקטיבית, לא-אמנה, אולי אפילו נלעגת. אני זוכר את המיפגש הראשון עם שירי דליה רביקוביץ: אני זוכר קריאה ראשונה בשירי יעקב שטיינברג, דודי פוגל ויהודה קרני: אני זוכר את שירו של דוד אבידן על שני הליטאים המשותחים ביניהם ואת שירו האחר שנכתב בעיקבות גירושיו (הרי את מותרת לכל אדם" או כדומה). אני זוכר את הפליאה למיקרא הקול מבעד לענף של שלמה זמיר, את הפעם הראשונה שבה החזקתי ביד קובץ משירי לגסקי, את תחושת האירוע החד פעמי בשלקחתי ביד את כתביהד של "אוטוביוגרפיה בשנת 1952" של יהודה עמיחי, בביתם שלו ושל תמר ברחוב בנימין מטורלה בירושלים, כדי לפרסם אותו בחוברת של לקראת.

כל זה היה מזמן, יותר מרי מזמן — ועוד לא מניתי מיפגשים רבים אחרים שצירי הייתי, שחייב הייתי למנות. כך לא הזכרתי את המשוררים — לא-עבריים רובם ככולם — שאותם קראתי בילדותי ובנעוריי, כמותם כרכים יפים להפליא ומעוטרים בעיטורי יוגנדרשטיל גרמני, או בספרים הלא-הודרים המורפסיים על ניר-צנע (מכיל עץ) של משוררים אנגליים קולוניאליים בימי מלחמת העולם השנייה ובשנים שמיד לאחריה, את הפגישה המאוחרת עם פסנתרי הכחול של אלוה לאסקר-שילה, עם שירי דילן תומאס וקאמינגס האמריקאי, ואת המיפגש עם ייטס ואליוט בשנות הסטודנט הירושלמי.

אני זוכר את כולם אך אניני מוזכר את כולם, ולא מתוך רישעות או שיקולים נפסדים אחרים, אני מקווה, אלא בכוונה

חבצלת חבשוש: 1950–1984

שלא לחטוא כאן בעריכת אינוונטאר, אולי, בעצם, גם זה: כדי להרגיש לא-דיוקאן את המיקרי ואת המפריד, את מה שאהבת בגיל צעיר ומה שאליו התקרבת רק בשנים מאוחרות הרבה יותר (וכן, למשל, אני חייב להודות שמעולם לא דיברו לילי מרבית שירי של אורן הצעיר, פראסט נרקסי שמאלני ואמן-מילים וירטואוזי — צירוף כזה אפשרי היה רק באנגליה של זמנו — ולעומת זאת למדתי לאהוב באהבה רבה את אורן שהשתנה ער-לכלי-הכר כמעט בשנותיו המאוחרות, אורן הרושיתלמי החיים שמגילת-היוחסין היחידה שנתתה לו הייתה הקלף המעורר להפליא של פניו, זה והיותו משורר גדול, כמוכן). או את המשורר שמטעם זה או אחר רחקת ממנו במהלך השנים (ורילקה: יותר מדי מלאכים ומעט מדי בנאי-אדם, ועל-אחת-כמה-וכמה, ואלרי ואפילו רמבו, ובעצם כל הרקאדנס ושירת האוריס-והתומים הצרפתיים). וכן, שמות רבים שיכולתי למנות לא מניתי, לעולם ייתר אדם משהו למבקריי. וגם זה, שמן המפורסמות היא שצדיקים ופחות צדיקים מלאכתם נעשית בידי אחרים — בוודאי בתחום זה של ביקורת הסיפורת ומחבריה.

מה רציתי לומר בדיברי הקדמה ארכניים אלה: שמאחורי כל זה, כל מה שהזכרתי וכל מה שלא הזכרתי, הסתתר אושר גדול, אם לומר זאת במילותיו של משורר, אבל, "אושר" אין לו לשון רבים, וגם זה שלי לא נתרבה עם השנים, אדרבה, לפעמים דומה עליי שהוא הולך ופוחת, והחזון שלא היה נפרץ מעולם הולך ונעשה נפרץ פחות ופחות. אפשר באמת שנתמעטו המי-שוררים שכתבו להעניק לנו את האושר הגדול ביותר — נתמעטו גם כמה שמכונה "העולם הגדול", לא רק אצלנו — ואפשר שהאשמה, או לפחות מקצתה, גם כך עצמך, שכבר סגרת כך הרבה פתחים שהיו פתוחים (ולפעמים גם פרוצים) בעבר ולמי דת לשים מיכשולים בדרך של ההנאה המיידית מרי, שאי-כך,

בסיגנונו של יונתן רוטו הוזכר-לטובה, נתפסה לך פיתאום גם קלה מדי, ומה שלא עשית אתה לעצמך במורידך, בא הזמן — המכה מתחת לחגורה", בלשונו של ידידי איצ'ה לבית מבוש — ועשה לך, כמו לא היה די במכה ההיא, הראשונה.

והאושר הגדול נתדלדל לחגים בודדים ומרוחקים זה מזה. והחגים היו למועדים (צאת סיפרו של ידיד או צאת ספר משלך) והמועדים הולכים בודדים כמועד. והשימחה ממך והלאה, שימחת המעשים ושימחת המילים, ופחות אנשים שועים אליך, לראות אם שמח אתה ואם לאו.

והנה אתה כבר מספיד את עצמך, משל כל חוכמת שלמה נחלתך, שהרי זה טיבעו זה כוחו של צרק פיזי: שכשאתה אין אונוך כרויה לשירו של הוולט, גם לשירך שלך אין ליבך פתוח. וכששירי הוולט חסרים, גם שירך שלך חסרים. הא כהא תליא, אם על כל הדברים שבעולם נאמר כי כאו לעולם אחוזים ומרובקים זה בזה, שירה על אחת שיבעים-ושבע.

ואו, לעת חורב וכצורת, ביום קיצי בהיר או מעונן וחורפי, בא לו, כך בפתע-פיתאום, ספר שירים ובכתאחת מפשיר את הצנינה.

ושוב אתה שומע קול אדם חי דובר אליך מן השורות המנוקדות, ומיליו אהובות זו לזו, והכתובים מתרוננים באותה חדרוה ראי שונת שרק שירה שרה יודעת אותה בראשית הדרך, לפני ההרסות וההתקשחות.

אם אדם עשוי מילים, משורר עשוי מילים כאלה שבכוחן לעשות בנאי-אדם, לא מחומר חלומות קורצנו.

וכמעט שאתה שוב מתעורר — גם לכתוביך שלך, אבל זה עוד לא, לא צריך להגנים, עוד עשרים מלאכות מוטלות עליך לעשותן. מיקצתן מעשי סיפורות ורובן מעשי פרנסה — וכולם מן הדברים שמעבירים את האדם מן העולם, או לפחות מקצרים את חייו בכמחצית מטחווי הקשת והכינור. אבל על כך לא כאן ולא עכשיו, ככר הארכתי דיי כמה שבי ובחסרונני. מכאן רק על חבצלת חבשוש.

○

ברגשות מעורבים, כמו שנוהגים לומר, נטלתי לידי את כינוס שיריה של חבצלת בת חיים חבשוש, ושמו שירת חבצלת. ברגשות מעורבים — ולא קשה לנחש מדוע. אומנם לא הייתי בארץ בזמן שבו פרצה לאור "פרשת חבצלת", כפי שנקראה בעיקבות פירסום ספר מיכתביה לפנחס שדה על-ידי הנמען, אך שמע הדברים הגיע לאוזניי גם בלונדון, והשמע היה רע, והיה רצון להתרחק מכל העניין הרע הזה, כמו מכל יתר הדברים הרעים שבארץ, ולזכור רק את הטובים. שערוריות דיווחות יש בחלם הסיפורות שלנו, ודווקא זו לא חסרה לי למניין.

אני מניח שאילו ידעתי אותו זמן מה שידוע לי כיום, והוא שאותה חבצלת בת חיים חבשוש גם נפגעה, נפגעה פגיעה של ממש מצורת פירסומם של מיכתביה האינטימיים המיועדים לאדם אחד — היתה רתיעתי רבה עוד יותר, אבל דבר זה לא ידעתי בשעתה. והוא נודע לי רק עתה למיקרא, "סיפור החיים" שאותו מביא בפתח הקובץ דודה של חבצלת, יחיאל חבשוש, אחי אביה חיים, שהוא גם העורך והמוציא לאור של הספר שלפניי. וזה לשון דבריו בסוגיה זו:

...ילדה יצאה לאוויר העולם ומביעה רגשותיה בכנות ובגילוי-לב ללא גינונים ומסווה על-פני הדברים, המתקת לשון והעמדת פנים — הכל נעשה אצלה בלב טהור ונפש חפצה. בחינת דברים, שבינו לבניה, ויש להבינם כפשוטם באמת הצרופה שבהם ויש לקבלם כלשונם בלי הסברים, כי הם מאותם הדברים שהנביא ירמיהו אמר עליהם: "ונלאיתי כלכל" חבצלת לא יכלה לשומרם בתוכה, לנוצרם ב"נישמתה. ואילו שמרה אותם רק לה לעצמה ייתכן שהיינו מאבדים את אחד הגילויים הנפלאים של דיברי חבצלת על רגשות נעלים באדם, אך מה קרה במיקרה זה? מקבל המיכתבים — מתוך שיקולים משלו — החליט להוציא המיכתבים ש-בינו לבניה" בעריכתו לרשות הציבור, והוא בחר שם לספר המכתבים: "התמסרות" על כיוון אחד. כלומר, עם הנשים ובראשן חבצלת מתמסרים לאליל ששמו פנחס שדה. והוא בחסדיו המרובים מסכים להיות הקורבן. האנוס.

פירסום סיפרה... ותמונת המחשוף שבשער, בצורה שנעשה, חשף את רגשותיה הטמניים ביותר לעין כל. יצר בקיעים בנישמתה וציער אותה מאוד. הדבר גרם לה תהייה בחיים כי אנשים הצביעו עליה ברחוב וזה חרה לה מאוד. חלק מהביקורת הגדילה עשה, הפירסומים ברבים שנעשו בעיתונות מצאו דרך לאותה הכוונה של שם הספר והמחשוף שבשער. נדמה שניתנה להם הזדמנות פז לחרח במבושיו של הגבר, ולהתבשם מתחתוני אשה. זה מה שרצו להסתאב חזק חזק!

ייתכן שלא ידעו העורך והמבקרים תאבי הפירסום למה הם מובילים, היה נמנע פירסום הספר, וחבצלת היתה איננו כיום ומבועי יצירותיה היו מפכים... חבצלת נמנית עם יצורים ריגשיים עדיני נפש, ורק היודע אצילות נפשה וחיץ ערכה יכול היה להבין מה עבר עליה מאז הפירסומים" ומה גודל המשבר שפקדה.

אביה והמשפחה היינו עדים למה שהתחולל בקירבה ולייסורי הנפש שפקדוה. חרב עליה עולמה. היתה שרויה בליקוי מאורות. עננה ירדה עליה כאילו משמיים.

○

חבצלת בת חיים חבשוש שמה קץ לחייה ב-18 בנובמבר 1984, והיא בת 34 שנים. את הקובץ שהופיע עתה כרפוס מסרה לרודה בעזרה בחיים, כדי שזה יוציא לאור. בשליחותו זו, כפי שהוא מעיד על עצמו בלשונו הנמלצת, שבה אין תפארת המליצה מעיבה על אמת ההרגשה, הוא "השיל את נעליו מעל רגליו, וטיפול ביראת כבוד" מי יבוא אליו בטענות אם בכאבו הניכר כמעט בכל שורה מדבריו, החמיר אולי יתר-על-המידה וביטל את מידת-החנינה מלפני מידת-הריון.

כל אלה הדברים כבר שייכים כיום — לטוב ולרע ולגורא — לעבר, מה שאינו שייך לעבר הם שיריה, וכמה רחוקים הם, שיריה, מן "הריחוח במבושיו של גבר ומן ההתבשמות מתחתוני אשה" עליהם כותב הרוד בשאט-נפש. וכמה יפה ראתה לליבו של רודה זה, המסתיר כאן את מצוקתו שלו בין השיטין, במסרה לו — ודווקא לו — את עזובנה הפיזי, לפרסמו כבוא מועד, מועד ולא חג.

וכך הגיע לידנו ספר שירת חבצלת — הפעם בלי מרכאות. סיפרה של נערה-אשה המבקשת, "לכתוב מחדש" את הספר שלא כתבה ושאותו כבר לא תחיה, כדי לתקן את הספר ההוא, האחר, המשובש, זה שאותו חיתה — ואפשר גם זה שכתבה, מכל מקום זה שהופיע בשמה.

לכתב מחדש את הספר שלא כתבתי ולא אחיה, לחיות עוד כל כך הרבה, אחרי למרות.

חיים בסימן מפה ומפלת, אישיות מתפוררת,

מעשה של הרס עצמי, שכל כך היטב חברו לו אחרים.

לכתב מחדש משהו שקלקל, אמא ראי מה נעשה בשירי,

כששירי אותו בלבד אני חיבת.

חייה החד פעמיים של חבצלת.

אני לא שונאת.

ושיר נפלא רודף שיר נפלה, ואם בשיר המצוטט עדיין קירבה רבה, וידיית לחומרי החיים ממש, כאן כבר האמנות היודעת לגלגל צורה בצורה, דמות בדמות, גם את הקרוב כרחוק ממנו:

עובר ושב

מרילין מונרו מציאה את אשרה כגננת,

היא מספרת ספור ומלמדת ריתמיקה,

מחלפותיה החיומות.

פנחס שדה החליט ללמד מקצוע,

הוא עובד בתור לוטש יהלומים,

אלברט אינשטין מוכר מיץ פרי

בארץ חמה ויפה,

הוא משמיע מטיפ קטן,

בעקר שירים מטורקיה.

ואני אומר נפוליאון לא שנה דעתי,

מה שהשתנה זו האסטרטגיה.

כרגע, הוא עסוק בתזה שלו על תפקודי המח,

ובערב בפסטי שלו באילת,

ישו נוטל ידים מכרך המוציא,

את האכל שלו הוא אוהב מעשה ידיו,

מחנה לשפינוזה.

אשה קטנה ומוסרת יושבת בחרר ומבקשת לסגור את החלון

— כי קר לה? — לא! — כדי שהמלאכים יוכלו להיכנס.

סגר בבקשה את החלון,

החדר חם משמש,

בחדר ריח פרות כבדים,

זכים עסיס מתוק,

כמותם פאשר הכבד.

החם כבד, פריזון

כבד מנשא.

מפתחי החדר עוד יבואו.

סגר בבקשה את החלון,

אולי אהיה שקטה יותר,

לחשב שמלאכים מבצע חרקים,

באים קלים, קלים,

להצן את בשרנו.

ויש הרבה שירי חדר, שירי דירה, שירי מחסה ובקשת מחסה כאו. אבל אין להסיק מזה מסקנות נמהרות כי אכן ניתן לה מבוקשה:

מים יש פה?

דירה ממש!

דלת ועוד דלת!

המון המון לקרא!

הצלה ממש! מקום ללון!

ללמד שאין פה דבר באמת,

שאין פה מה ללמד.

שהרי התריס פרוץ, המנורות עיוורות, הריצפה מקומטת והירח נשקף אל עולם פגום.

והרי כתבתי תריס פרוץ מצפון,

עורות שתיים מנורות נברשת,

שטיח מצחצח על רצפה מקמטת,

ירח נשקף לעולם פגום לעולם שותת.

אם תבואי יהיה בסדר,

יהיה בסדר, או שלא.

לא באת היום, זה עצוב!

אתנחם בעז שהיה לי לקרא.

הערב אני מברישה שער,

סקה עורי,

מביטה בראי,

מעריצה עור שווף.

יושבת זקופה,

פחות או יותר,

מאזינה לראוול.

בראשית היתה האשה. זו שמן הצלע. שכליכולה כטין הרך. ורק הגבר הוא הלש בו צורה, משפיע עליו חום:

בראשית הייתי טין רך וריחן,

ואתה יוצר סביב חוט מתעגל, צורה לי.

מבקר עד ערב היינו שנינו,

כפותיך.

רזיתי חמך.

הסיעו אותי מוצקת על כן.

גופי המבדיק לעולם לא להניד עפעף,

או להזיז אישון.

זקופה ושקף חרות עלי.

רק נשחתי סודקת עורי נימים נימים.

אבל לאטילאט, מתוך ייסוריה, כוונסו מתוך קצף הגלים, נולדת האשה האחרת. זו שכבר שריר אין בה לטף רך שלא היה לפצע, או לחומרים קשים כקשי העולם. והיא, טין רך לשעבר, מקבלת החלטות, גזרת על חייה, מסכימה לשלם את מחירם. אחרי ככלות הכל, מה זה משנה לה אם הגנח"ה היה מזויף ואם את החום קנתה במחיר חצאי אמיתות ובמחיר כל מה שהיה (אייפס) יופי ואמת.

הם היו, היה להם סופם. אין מי זוכר.

היה היתה אשה קטנה.

מה יבלע לה, אם את הנצח המזיף,

קנתה במחיר של חצאי אמת.

ומה שהיה יפי ואמת.

אבל הפצע, הפצע. מה נעשה ואין לו ארוכה. והיא, החבצלת, משכנעת את עצמה לקבל את הרין, לא למרור. כרחל בשעתה:

אלו הלילה,

אלי מקור החסידה שלי מאית אותך

לבדי הלילה.

לא למרד אני אומרת,

אך בשעה העמקה לבדי,

את כל הפצועה אשטח.

כוכבים רבים הלילה בירושלים.

הטל מכריק בשחר שם,

מלחמה אני בתוכם.

אתה את פצועתך רפא,

אלי, רפא את פצועתך עוד הלילה.

אז בין רבים תעביר המון ידידים,

המון קרובים ידידיך,

כוכבים זורחים בשלום

ואו היא הולכת לאיציך, שיקרא לה בקפה ויגיד לה מה יהיה:

איציך קורא בקפה

את מרגישה סגורה (כמו) בתוך כלוב,

יש לך הרבה מחזרים.

היתה לך פעם אהבה גדולה,

נדחית אותה לפני הרבה שנים.

את תתחתני, אחרי שתחלמי

שחיה רעה כמו אריה רודפת אחרך,

או שנחש מכיש אותך (לא בעוד הרבה שנים).

יש לך חיים ארסיים,

יש לך לב נקי לבן.

לפעמים את מתחרטת על מעשיך.

את מתפללת לאלהים (אם זה לא בהיה זה בעתיד),

בקוץ יכנס תור הביתה,

וזה יהיה סימן לחיים יותר טובים.

אבל בחוכמתה היא יודעת כי החלומות שווא ידברו, והיא שואלת את העולם — באחת השורות הנפלאות שכתבה נערת הפלאים הזאת — „ומי רפאל ומי גבריאל ומי מנחמי?”

ומי רפאל ומי גבריאל ומי מנחמי.

מי מים שלי, דברו אלי את האמת.

מי הרוח החיה מראשית,

כמוני לפני שנגע בו דבר,

לבד מרוח אפו.

האם קראה את דבר השאלה שהעלה ברוח דומה משורר יהודי אחר. לא בן דורה אך קרוב לה במצוקתו, בהפנתו אותה לזולת ויטמן הגדול: „האם אתה מלאכיי?”

לא. קרוב לוודאי שלא קראה. וככל זאת כתבה, עברית

שכמותה, „ומי רפאל ומי גבריאל ומי מנחמי?”

מה באמת יש בה בשירה חד פעמית, שירה לא־מלומדה מעין

זו שלה, שירת חבצלת, לא שירת משוררים או אנשי ספר, שירה

הנובעת כביכול הישר מתוך הנפש ולא מתוך המסורת או

המידרשה הסיפרותית, מה יש בה שאין בשירה „מיקצועית”,

מבוקרת. זו היוצרת מניין היא באה ולאן היא הולכת, מה אסור ומה

מותר, את מה יכלולו המילים ואת מה תקלקלנה?

היש בכלל „שירה נאיבית” על מישקל „ציור נאיבי”, שירה

ללא הורים ומדריכים, כוז העולה וצומחת כביכול מליבו של

עולם כמו לא קדם לה כלום ולא יהיה אחריה דבר?

ולא שאין בה משהו, ואולי יותר ממהו, משל פנחס שדה

(ובעיקר: אייחשש לכתוב במילים נכבדות. כלשון ארגמנית,

בארגמן). ואפילו את לאה גולדברג ושורה אחת משל יהודה

עמיחי היא מצטטת.

מצטטת כאילו לא קראה, קראה כמו לא לציטוט, כותבת כמו

מבשרה שלה בלבד. כמו, רק כמו. אבל הכמו הזה חשוב.

כך או כך, כל השנים שבהן היא כותבת, כנראה עד הסוף ממש,

וזרמים המים משיבירי הנפש מן המעיין הנסתר, מוסיפים שושני

הארגמן לבלבל בשבילה, „למענה ורק למענה” — לשון חיים

לנשק. באין רואה ובאין מבקר ובאין מעורר ובאין חבורה

סיפרותית ומילגות וכתב־ייעת ורצונות ומאבק־יכוח ועורכים

סיפורתיים.

כמעט נכשלנו בלשוננו ואמרנו: כמו הטובים והאמיתיים

שבהם.

ויש גרעין קשים, קשים ביותר, ובהם התפילה הלא־מלומדה,

לא מצוות אנשים באין איש, היא דווקא לרע שיבוא, רע ולא

מתגברת, וחבצלת „חולה את הנפש.” היש לנפש החולה זכויות כדרך שיש לאשה זכות לאורגזמה (האם קראה כבר את יונה וולך??)

אדם הולך לבוש חם ויפה,

לשמע את הקונצרט החגיגי.

זכותו, הוא אומר:

זכותו של הפועל לשבת,

זכותה של האשה לאורגזמה,

זכותה של הנפש החולה.

ורע הדבר הזה, שחלתה את הנפש. רע ומר. וגם בבית שאמור היה להיות בית לנפש להינפש בו, והוא אף נקרא בית חולי הנפש, אין מרפא.

מאד טוב לדעת, שאלמלי

שמאד חליתי בנפש,

הייתי עלולה לחשב

שהתקדמנו.

מאד מאד חליתי בנפש,

מאד מאד רע זה היה,

מאד שנאתי מה שראיתי,

בבית שאמור היה להיות בית לנפש,

והוא בית לחלי.

מאד מאד רע, אם כן עדין בעולם.

מאד מאד טוב לדעת שכזאת האמת.

ואו, בהגיגה הנורא של המחלה, שמכערת היא גם את הנפש. נכתבים גם שירים גרועים, ואף גרועים מאוד, כאלה שאותם מוטב היה אילו הניחה לאחרים, שהרי בשבילם לא נחוצה לנו חבצלת: שירי „יאללה, הולכים ישר/לאשפה.”/בצדק” ברוח ה„יאללה” הישראלי האופנתי. או שירי נעמי שאצלה „זה לא אקטואלי עם כל העניינים שם.”

אבל גם כאן, אפילו כאן, היא יודעת כמדומה כי לא רק „ראי חרש, עגיל חרש, מערכת של תמרקים ומלה חדשה” הולכים כאן „ישר לאשפה.” וכי המהלך צודק. אכזרי, נורא — אבל צודק.

האם אז, 24.7.82, כבר דנה את עצמה למוות?

רואה אני אותה,

היתה יחידה,

כהנת או משוררת,

היתה אכזרית,

אמרה לי תבואי.

אינני יכולה,

מעודי לא נכלתי שאת,

תהיי לאחד

מותה של החבצלת.

של החבצלת.

ויש עוד שיר אחד מוקדש לג'וזף שעברו „כמו אלפיים שנה עד שהיגעתי.” ועל מישקל החיים כמשל היא מכנה את עצמה „זונה כמשל.” ובא תמוז והלילה לא נרגע, ויוסף והלא הוא הג'וזף שלנו, העברי) „שט צוחק אלי”, החבצלת התימניה, ועל מצחו „קסדה רומית.” והיא מתלוננת, „מתלוננת לליבה.” ש„תספר הכל למטפלת.” אבל במקום שהיא הולכת אליו כבר אין לב ואין מספלת.

ולנו היא מבטיחה, ש„אכתוב הכל.” וגם זה ש„אני הולכת למות שקטה מאוד וקלה.” וזה ש„ניקמתי על ידכן. מלים.” / שמעולם לא הונח לי מכן.”

ועמדה בדיבורה. וכתבה את הכל. אפילו בידיש כתבה, על „ינגאלע” מהשוואה. את זה לבטח לא למדה מפנחס שדה.

אבל „הייסורים אין להם קץ”, וכבר השיר לאה אף הוא, „מושר כחצי מוות.”

ואחר־כך יבוא החצי השני.

אכן לוהטת כזו ידעתי את עצמי.

וגופה קטנה נבוכה.

מתי לאחרונה כתבו שירים כאלה בעברית?

אכן, היטבת, עשה, יחיאל אחיחיים דוד לחבצלת חבשוש,

שהישל את נעליך מעל רגליך, כדברך.

עכשיו נעשה זאת אנחנו.

מה יותר,

מה ישאר לתת.

מה ארצה לקחת, מהיכן.

מה עד כה אני לוקחת ממי.

מה אני לוקחת, שאינו נלקח עוד.

מישפט

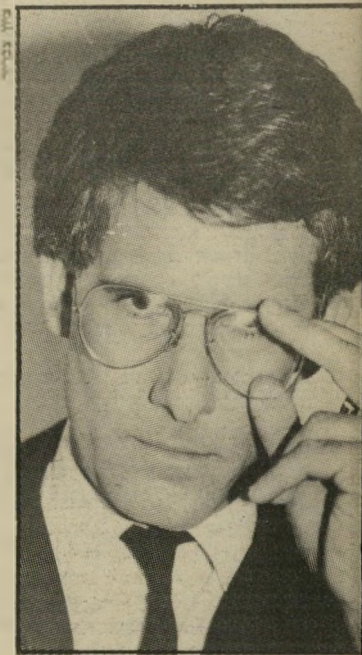
לפסול שופט

סניגוריו של שלמה חליוה ביקשו לפסול את השופטים בעיקר בגלל מעורבות השופט קדמי בחקירת רצח ליאונור בן-לולו

לא בלב קל מבקשים סניגורים לפסול שופטים. ואכן, כאשר החליטו עורכי-הדין שמואל סף ושימעון שובר

סניגור סף טראומה קשה

סניגור שובר לחץ ואלימות של שופטים

לבקש את פסילתם של שופטי שלמה חליוה, היו בפיהם טענות חמורות. הסניגורים עושים עבודה יסודית מאוד בתיק שבו נאשם חליוה ברצח החיילת אורלי דובי. הם טוענים כי הם מרגישים מההלך כל המישפט כי השופטים מתייחסים אליהם בצורה עוינת, בעוד שאל התובעת, נורית שניט, יש יחס של כבוד והערכה.

עיקר טענותיהם של הסניגורים הופנו כלפי השופט יעקב קדמי, שהיה בעבר ראש אגף-חקירות במשטרת תל-אביב. באותן שנים, 1967/77,

נחקר רצח צעירה טברנית, ליאונור בן-לולו. היא נרצחה כאשר היתה בדרכה לתל-אביב. היא נאנסה, ועל צווארה היתה כרוכה כתפיית חיותה. חליוה נחשד אז ברצח הצעירה ונחקר על כך. צוות-החקירה הצליח להשיג מפיו של חליוה הודאה ברצח, ואפילו שיחזור של הרצח.

בצוות-החקירה זה השתתף איש-מישטרה גבי דויטש, חוקר צעיר, שהוא גם מישפטן ואשר היה סמוך לאותה תקופה מתמחה אצל יעקב קדמי. יש לשער כי כאשר היה דויטש חוזר מחקירת הרצח, היה משוחח על כך עם הבוס שלו. מה גם שקדמי היה אז ראש אגף-החקירות במישטרה, חשבו הסניגורים.

חשומל באשכים. למרות שצוותי החקירה של ליאונור בן-לולו הצליח להשיג הודאה ברצח, לא הוגש מעולם כתבי-אישום נגד חליוה על רצח זה. מי שגרם לכך היה אותו גבי דויטש, שחשב כי בחקירה נעשו דברים בלתי-חוקיים והופעלו על חליוה לחץ ואלימות.

חליוה עצמו סיפר כי בעת החקירה ההיא העבירו זרם חשמלי באשכיו, כדי שידה באשמה. דויטש פנה אז אל מי שהיתה פרקליטת מחוז-המרכז, שרה סירוטה (היום שופטת מחוזית), ושיכנע אותה כי אין להודאה זו סיכוי לשכנע את בית-המשפט. רצח ליאונור בן-לולו לא פוענח עד היום.

סניגוריו של חליוה רצו להביא את גבי דויטש כעד-הגנה במישפט אורלי דובי, כדי להסביר לשופטים מדוע התנהג חליוה בעת חקירת רצח החיילת כפי שהתנהג. הם רצו להסביר כי היה תחת הטרומה הקשה שעבר בעת חקירת רצח ליאונור בן-לולו.

אולם השופטים, וקדמי בתוכם, סירבו להתיר עדות כזו. בטענה כי אינה רלוונטית.

בשלב זה החליטו הסניגורים לבקש את פסילת השופטים, ולהעביר את מישפטו של חליוה להרכב אחר. בית-המשפט דחה את בקשת הסניגורים, וציין כי כל השופטים מודעים למישפטיו של חליוה, אבל יודעים להתעלם מהם, כפי שמחייב מיקצועם.

חקירות

חשוד מפחיד

המישטרה עשתה מיסדר זיהוי סורי, מכיוון שהעדים חששו מפני החשוד

בית-המשפט העליון הורה פעמים אחדות כי מיסדר-זיהוי לעצירים צריכים להיערך בנוכחות סניגורים, וגם מיסדר-זיהוי-תמונות צריכים להיערך כך. על כן הופתע עורך-הדין אהרון שלנגר, כאשר התברר לו כי חוקרי המישטרה ערכו מיסדר-זיהוי לחשוד נביל קסאס, שאותו הוא מייצג, בלי שידע על כך כלל. הדבר התברר לו כאשר בעת הארכת מעצרו של החשוד, ביקשה המישטרה להאריך את המעצר כארבעה ימים נוספים, כדי לבצע עוד מיסדר-זיהוי.

לשאלתו של הסניגור, הסביר נציג המישטרה כי נערך כבר מיסדר-זיהוי תמונות אחר, בלי נוכחות של הסניגור.

גם השופט ראובן זיו התפלא על כך, ושאל מדוע היה צורך לחרוג מהנוהג שקבע בית-המשפט העליון. על כך השיב נציג-המישטרה, כי העדים חוששים כל-כך מפני קסאס, עד שלא היו מוכנים להיחשף לפניו בעת המיסדר. "האם העדים מפחדים גם מהסניגור?" היקשה שלנגר, ואיש-המישטרה ענה בחיוב.

השופט מתח ביקורת על סטיה זו מהנוהג, והאריך את מעצרו של החשוד ב-24 שעות בלבד.

גיתית עם עורך-הדין זיו. מעשה שלא ייעשה!

המקלטה

אותה, אם אעשה זאת. אמרו לי, יבוטלו כל התיקים שלי. אמרתי להם שאני לא מוכנה לעשות כלום בלי מיסמך חתום. עברו יומיים, ופלג חור והראה לי מיסמך שבו נאמר:

אל סנ' צ' חרותה הראל, בעניין חן מיכל. מאת יעקב יפה. אחר כך היו כמה מישפטים על מה שהוסכם ביני ובין פלג. על המיסמך הזה היה חתום הקצין הבכיר יעקב יפה.

סניצ הראל מה הובטח!

לם אני סרחתני, אבל מישפחת עומדת לצירי ומוכנה להושיט לי יד כדי להשתקם. אבל לגיתית אין אף אחד בעולם. היא ממש בודדה ואיש לא מוכן לעזור לה. סיפרה מיכל חן, האשה הצעירה שהקליטה את גיתית איוראלוב בבית-המעצר. מיכל, 29, היא גבוהת-קומה, בעלת פנים נעימות ואינטליגנטיות. היא עצמה איננה אורחת קבועה בבית-המעצר, והסתכנה לאחרונה כפרשה של צ'קים ללא כיסוי, זיוף צ'קים ועבירות מירמה.

מספרת מיכל:

כל ההסתבכויות שלי התחילו משנת 1978, כאשר ילדתי את בני השני. הילד היה זקוק למזון מיוחד, המיובא מארצות-הברית, ומחירו עלה על המשכורות של בעלי ושלי יחד. מאחר שבעלי היה איש-צבא, הבטיח מישרדי הביטחון לכסות חצי ממחיר המזון הזה, ומישרדי-הבריאות הבטיח לכסות את החצי השני. אבל הם לא שילמו בזמן. אני הוצאתי צ'קים ללא כיסוי, וכך התחלתי להסתבך.

כאשר הבנתי שזו דרך ללא מוצא, הלכתי בעצמי למישטרה וסיפרתי את הכל. הם ביקשו את מעצרי, אבל שופט-השלום שיחרר אותי.

מכיוון שעברתי דירה והמישטרה לא מצאה אותי, הוכרתי כעבריינית נמלטת, ונעצרתי. הוכנסתי לאב-רכביר באקטובר השנה, ושם היכרתי את גיתית. מאחר ששתינו בעלות השכלה ויכולנו לדבר בשפה זרה, אנגלית, כדי שהסוהרות לא יבינו, התיידדנו. לא היינו בתא אחד, גיתית היתה בתא רגיל, אבל לא הותר לה לצאת לחדר-האוכל או לחצר.

ליד

המחשון

לם אחד, לקראת סוף חודש אוקיטובר, הגיעו אליי שני חוקרים ולקחו אותי לתחנת-המישטרה. הם לא היו החוקרים הרגילים שלי, וחשדתי שהם אולי רוצים לעשות איתי איזו עיסקה. הוכנסתי לחדר ושם פנה אליי הקצין פלג. שער אז לא היכרתי, ואמר לי שרוצים לעשות איתי עיסקה. הוא אמר לי כי המישטרה מבקשת שאקליט את גיתית, ואני מתאמה למשימה מכיוון שאני לא עבריינית רגילה ולא נרקומנית, וגיתית לא תחשוד בי. התנאי שלהם היה שאכנס לבית-המעצר עם מכשיר-הקלטה ואקליט

מיכל חן מדגימה כיצד החזיקה את מכשיר ההקלטה גייתית לא חשדה בי כלל

לקוחות של עורר-הדיו מאיר זיו, והיו מיכל לקוחותיו גם בזמן ההקלטה. מיכל סיפרה כי היתה זו גייתית שהמליצה לפניה על זיו, ואמרה לה כי היתה יכולה לבחור בכל עורר-הדיו שרצתה. אבל היא בחרה בזיו, מכיוון שהיא מכירה אותו מילדות. אחרי שראתה את כתב-ידו של זיו, החליטה כי הוא יצליח עבודה. גייתית סיפרה כי היא מבינה בגראפולוגיה.

עורר-הדיו זיו מתלונן כי המישרה עשתה מעשה שלא ייעשה, בכך שסיכ סכה בינו לבין לקוחותיו וניסתה לערער את אמונו בו. הוא טוען כי המישרה פנתה דווקא אל מיכל מכיוון שקיוותה כי גייתית תאמין בה, שכן שיש להן סניגור משותף.

קציני-מישרה מכחישים כיום את קיומו של המיזכר שעליו מספרת מיכל, ושבו הובטח לה מה שהובטח. הקצין יפה טען בשיחה עם מיכל, כי באותו חורש כלל לא היה בארץ, ואם היה בארץ לא היה בעבודה — ולכן לא יכול היה לחתום על מיסמך כזה.

מכל הפרשה מתברר כי גייתית שוב ליגלגה על המישרה. גם בתרגיל מחוסר כל-יכך לא הצליחה כנראה המישרה להשיג את הראיות הררויות שות לה נגד גייתית.

למיסמך שראית, ואמרה לי שלא היה מיסמך כתוב והיה רק הסכם בעל-פה. היא גם אמרה לי שההסכם היה כי יסגרו את התיקים נגדי רק אם אצליח להביא ראיות לאשמתה של גייתית.

קראתי בעיתון שבתיק של גייתית יש מיסמך מאוקטובר שבו נאמר כי

היום, והיה מאוד מרובה. הוא ביקש שאשאר בבית-המעצר ואמשיך. ההסכם שלנו היה שאני אעצר רק ל-48 שעות ולא יותר. אמרתי לו שאני רוצה ללכת הביתה, כי אין לי יותר מה להקליט, אבל הוא עמד על זה שאשאר עד יום ראשון. למחרת בבוקר ביקשתי

בשעה שדיברה עם מיכל בכלא, גילתה לה גייתית בפעם הראשונה שהיא היתה כלואה גם בבית-סוהר באיראן, וסבלה שם קשות

גייתית התוודתה לפניי על רצח בעלה. אני מכחישה מיסמך זה בכל תוקף. לא היו דברים מעולם. אני בטוחה שהם פשוט עברו עליי וניצלו את תמימותי ואת זה שהאמנתי כי חוקרי-מישרה אינם משקרים.

עד כאן סיפורה של מיכל.

שוב כישלון

ה מזור בכל הפרשה הוא כי גם מיכל חן וגם גייתית איוראלוב הן

לתא של גייתית, כדי שהיא תשמור עליי. אבל המציאות היתה אפילו יותר טובה. כאשר הבנות חזרו מחרי-האוכל, גייתית אמרה לי שהיא תלך בעצמה לקצין-המישרת ותבקש שיעבירו אותי לתא שלה, והיא תהיה אחראית עליי. אחרי חצי שעה העבירו אותי לתא.

אני בטוחה בכך, ראיתי את המיסמך הזה כמו עיניי. לא ביקשתי שיתנו לי העתק מהמיסמך, כי חזרתי כאותו יום לבית-המעצר, ואם העצירות היו מגלות את המיסמך הזה עליי, זה היה בשבילי סוף העולם.

עשיתי כמה חזרות, כיצד להחביא את מכשיר-ההקלטה. זה היה מכשיר

גייתית מצאה חן בעיני מיכל. אבל זה לא הפריע לה להקליט אותה למען המישרה. עכשיו היא טוענת שהשוטרים רימו אותה

קטן, בגודל של קופסת-סיגריות, אבל שטוח כמו דף-נייר. את המיקרופון חיברתי לכתפיי-החזה שלי, ליד המחשוף, והייתי מוכנה להקלטה. נתנו לי שתי קלטות נוספות, כדי שאחליף ברגע שאחת תיגמר. לפני שחזרתי לבית-המעצר, ביקשתי שיתנו לגייתית לצאת לחצר, כי שם יהיה לי יותר קל להקליט אותה.

ואומנם, למחרת בבוקר ראיתי שגיי תית יצאה לטיול היום, הבנתי שהתחילו בפעולה. ניגשתי אליה וממש חקרתי אותה חקירה צולבת. שאלתי אותה על כל מה שהיה כתוב בעיתונים. כאשר החוקרים קיבלו את הקלטת של החקירה הזאת, הם אמרו לי לא ללחוץ עליה כל-יכך, כי היא עולה לחשוד. הם אמרו שאין מה למחר, ושאמשיך לדבר איתה. אני בטוחה שגייתית לא חשדה בי כלל.

באותו יום הלכתי לערר על מעצרי, והתברר כי אשוחרר תוך יומיים. הרדעתי על כך לחרותה הראל. שוחררתי ב-2 בנובמבר, בערבות כבדה, ובתנאי שלא אצא מהרצליה, בערב צילצל אליי פלג וביקש שאעצר שוב, כדי להקליט את גייתית. שוחררתי ואמרתי לו שלא יהיה לי נוח להיעצר באותו יום, כי אין לי סידור לילדים, אבל תוך כמה ימים אמצא סידור, ואז אחזור להקליט את גייתית. המישרה המציאה את הסיפור שניעצתי כאשר נסעתי למלון בהרצליה-הפיתוח כדי לקנות סיגריות, ובכך הפרת את התנאי בערבות שלא לצאת מהרצליה.

נלקחתי שוב לבית-המעצר ביום השישי בערב, והסדירו איתי את כל הפרטים הטכניים. לא לבשתי עדיין את מכשיר-ההקלטה, כי הייתי אמורה להיות בתא עם עצירה אחרת, וחששו פן יתגלה המכשיר.

ציפורניים בעיניים

ך יברנו המון, על כל מיני דברים, גם על מזג-האוויר, ואז הלכנו לאכול ארוחת-צהריים.

בחדר-האוכל ניגשה אליי נאוזה תורג'מן, ועשתה תנועה כאילו היא עומדת לגעת לי בחזה. חששתי שהיא תגלה את מכשיר-ההקלטה שעליי, וכך התחילה מריבה. היא מאוד אלימה.

קלטות בתחתונים

ה ייתי בתא אחד עם נאוזה תורג'מן, שהיא נרקומנית אלימה, שאפילו הסוהרות מפחדות ממנה. למחרת בבוקר התחלתי לעשות בלי-גאן, כאשר עבר החובש, ביקשתי ממנו ואליים. הוא אמר לי כי מכיוון שאני לא

הייתי שותת-ידים והמומה. ביקשתי שיביאו לי חובש ואישי-מישרה כדי להתלונן.

בערב הגיע פלג לבית-המעצר, שמע את הקלטות שהקלטתי כמשך

נרקומנית אין לי צורך בכך. התחלתי להתפרע, אמרתי לו שהוא מניאק ומשוחש, וצעקתי וקיללתי. אחרי כמה דקות הופיע קצין-המישרת ואמר לי לקחת את התפצלים שלי ולעבור לבני-דוד. זה היה הסידור המוסכם מראש. כאשר כל הבנות הלכו לאכול ארוחת-בוקר, לקחו אותי לחדר שאל מנהל הכלא ושם לבשתי שוב את מכשיר-ההקלטה. לקחתי איתי גם כמה קלטות להחלפה, שאותן החזקתי בתחתונים.

התכונן היה שאני אבקש לעבור

אין להוציא מכלל אפשרות שהסכם בעצם איננו ידוע לי איש, שכן ההוצאה נעשית במישרין ובעקיפין באמצעות משרדים רבים, ואין נתונים לגבי איזור מסויים דווקא. ממשתל האחרות הלאומית שמה קץ, לפי שעה, לגידול במספר הישרים, אך הגידול בתושבים נמשך. לגדה התוספת עוד כ-20 אלף תושבים. אומנם כ-12 אלף מהם במעלה האדומים, אך גם 8000 הנותנים תוספת לא מבוטלת של כ-15%. משרד ההגנה שלה, הנתונים לשליטת שריהליכוד, ובמיוחד משרד השיכון והתעשייה והמיסור, המשיכו להשקיע בשטחים. ההערכות לגבי השקעות מכספי תקציב המדינה בשנתיים האחרונות מסתכמות ב-3000-4000 מיליון דולר. סכומים אלה הושקעו ברובם בניגוד להסכם הקואליציוני המחייב את אי שור הממשלה לגבי היקף הפיתוח של ההתנחלויות הקיימות בשטחים. במידה רבה ניתן לתמוה על סירובם העקשני של שריהאוצר, בשנים האחרונות (כולם אנשי ליכוד) לחשוף את היקף ההשקעה בשטחים. לכאורה מדובר בנושא אידאולוגי מרכזי במיפ

עניין. אם עד עכשיו היו שהסתפקו בעיסוק בתחום אחד, בשנה זו יתוספו תחומים נוספים. זה ידרוש השקעה של זמן וכוחות. אך בסופו של דבר יביא לקידום. כמו בשאר הדברים, גם בשטח זה הקידום יגיע רק לאחר שהושקעו מכסיומים הכוחות. אבל כאמור זהו גורלו של הגדי.

רבים מבני המזל ישנו את תחום העיסוק, ולשם כך יהיה עליהם לצאת להשתלמות בשטח חדש ומעניין יותר. התפקיד החדש שיוציא להם לא יהיה תוצאה ישירה של הישגים בעבודה. השנה יש חשיבות לקישורי ידידות, רוב התפקידים יתקבלו בגלל סימפטיה אישית וקשרים ידידותיים.

שלא תהיה אי-הבנה: לא מדובר בפרוטקציה. אלא בכך שגם לגדיים יש מליציונר, היודעים ערכם מהו ומעריכים נכונה את כישוריהם. שנת 1987 תזכיר לאנשים הנכונים את ידידיהם הגדיים, והכל ייעשה בצורה נוחה, נעימה ושקטה. לא כולם יחליפו עיסוק, אך לכולם העבודה תהיה מעניינת. והסיכויים להשיג תפקיד יוקרתי אחראי וסמכותי הם רבים.

כספים

זו לא השנה הנוחה ביותר, אם כי היא אינה שונה בהרבה מקודמתה. מאפריל תהיה הקלה במצב, אך בינתיים צפויות לא מעט דאגות. לא נראה שיהיה מחסור, והמצב לא יהיה חמור, אך הגדיים אינם אוהבים להיות בעלי חוב.

בית ומישפחה

כוכב ויפטר יכנס לבית הרביעי וישפיע לטובה על כל הקשור למגורים וליחסים במישפחה. הלך רוח שונה מהרגיל יגרום להם, לגדיים, ליהנות מעצם הישיבה בבית ובקרבת האנשים הקרובים להם ביותר. רבים מבני המזל מתכוונים לעבור לדירה גדולה, רחבה ונוחה יותר, או לשפץ ולהרחיב ולשפר את המקום שבו הם מתגוררים כעת. אין ספק ששנת 1987 תאפשר להם ליהנות ממגורים בתנאים הרבה יותר נוחים.

אפשרות לתקן יחסים, להשלים, להתקרב מחדש לבני-מישפחה שהיחסים עימם התקררו בשנים האחרונות – ישפרו מאוד את ההרגשה, ויוציאו את הגדיים מהבידוד הפנימי. שמלווה אותם שנים ארוכות.

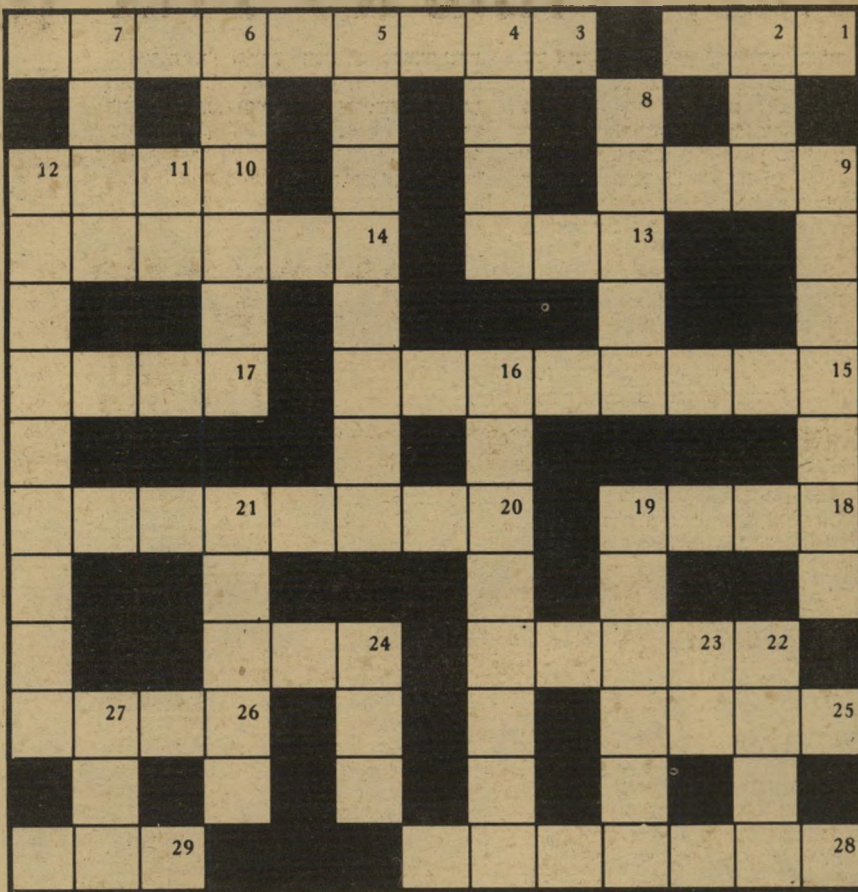
ומה שבינו לבניה

הסיכויים הטובים ביותר לקשרים רציניים הם לגדיים שמתכוונים להקים מישפחה. יחסים שהיו מושגים על כוונות רציוניות אכן יובילו לנישואין ולבניית בית ומישפחה.

הריון ולידה הם ממאפייני השנה הבאה, וזאת בדרך-כלל לאחר שהגדיים הכינו ביסודיות בחריצות וברצינות את הרקע, הסביבה והתנאים.

לאהבות הרפתקניות קלילות ולא מחייבות לא תהיה הצלחה גדולה בשנה זו. אלה יהיו מהסוג שמתחיל ומסתיים לפני שמישהו מהצדדים הרגיש שהיה קשר. יחסים מעוררים ובלתי יציבים, שנמשכים לאורך שנים, עלולים להמשיך באותה מתכונת לא-בריאה. למעשה, בתקופה הנזכרת אפשר לסיים סופית קשרים מסוג זה, כדי לפנות את השטח לקשר טוב ובונה. אך נראה שהדחף לעשות זאת אינו די חזק.

יתכן שעצם המעבר לדירה חדשה (ראה הסעיף הקודם) יאמת את האימרה: "משנה מקום משנה מזל". וקשרים שהתאימו לצורת חיים אחת לא יענו עוד על הדרישות והציפיות שיכתוב המקום החדש.

מאריך:

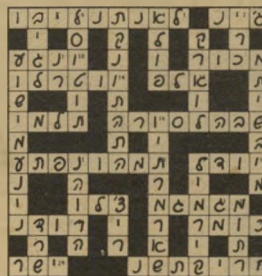
- 1) נצחון במשחק מחוץ לבית – אלו חרשות (3);
- 3) תורם איברים ומתחרט (5,4);
- 9) רואה נהדר, בלי עין הרע (2,2);
- 10) מורד ישנוני (4);

- 13) הופך רתי בתנועה אחת (3);
- 14) מהצר הפרסי שמענו מעין הסכמה (6);
- 15) תובענות במדרגות (8);
- 17) סקירה רב צדדית (4);
- 18) בתור דיג המלחין נשמע כמו טרובור (4);
- 20) כך מברכים בתק"ם את השר (5,3);
- 22) המליונר פרע את חובו (5);
- 24) משורר שכל אחד היה מאמצו (3);
- 25) הזקן ישוב בערב שבת (4);
- 26) המשקיף בתנועה החליט שלא כראי לו לחזור (4);
- 28) המן קבע את מעונו בחצר של הבית הראשון (5,2);
- 29) בית טוב לפילוסוף באנגליה (3);

מאריך:

- 2) המרגל עלה בדרגה (3);

פתרון תשבצופן 2571

- 4) מי שאמר שהכל שחור ודאי טעה בצבע (4);
- 5) נלסון כשמשון, התפרסם במחלפותיו שאבדו (5,3);
- 6) שירה של השתפכות בווי (6);
- 7) מסך בלגי (ח) (4);
- 8) תורכי ובורמזי בפסגה (5);
- 9) גנב את ההצגה? (4,3);
- 11) אמא של פנינה ואילן (2);
- 12) מקיימים את הברית (3,2,4);
- 16) מביע רגש ע"י העורק הראשי (4,4);
- 19) אורלי שוש ומירי מדברות ברון (6);
- 21) זה שהגיע מוינה בעור שיניו (5);
- 22) מכשר התפרצות הסכנה (2);
- 23) מה יש לדורון? (2);
- 24) אבן גם סופר (3);
- 27) זאת נשיקת הנחש שעליה שמענו (3);

אביגיל ינאי

ח"כ רמון

מה עם הפיזור הגיאוגרפי?

לגות'הימן, אשר פירסמו ברבים עשוי לקדם את האינטרס הפוליטי של מיפלגות אלה, והליכוד בראש. הסבר אפשרי לסירוב הזה הוא החשש מפני תגובת-נגד אלקטוראלית מצידו של ערבי הפיתוח. נראה כי ראשי הליכוד חוששים להתמודד עם הבעיית שמציבה הדיברות בארץ-ישראל השלימה.

לקראת השנה הבאה מתכנן שר האוצר קיצוצים בתקציב הביטחון, הבריאות, החינוך והרווחה. כדי לשכנע את הציבור שקיצוצים אלה הם בלתי נמנעים, חובה על שריהאוצר לחשוף במדויק, קבל עם ועדה, את ההוצאה הציבורית המתוכננת של הממשלה.

על שריהאוצר להניח לפני הכנסת שני ספריות-קציב: אחד המתירים למדינת-ישראל, והשני המפרט את תקציב ה"שטחים המוחזקים".

חלוקת התקציב תשים קץ לסיפוח התקציבי של השטחים, שעל עתידם נטוש ויכוח פוליטי חריף, ובאופן פורמאלי הם אינם נתונים לריבונות ישראלית.

חשיפה כזו תעורר ויכוח אמיתי לגבי סדר-העדיפות הלאומי. רבים בקרב הציבור בכלל, ותומכי חרות בפרט, יצטרכו להכריע בין קיצוץ שירותי הבריאות והחינוך, לעומת המי שר יפזר ושימון אוכלוסיית המתנחלים. בין הרחבת הכבישים האדומים לבין סליחת חוצי-שומרון.

מעל לכל, ההארת התקציבית תחדד את הצורך בהכרעה מחירה בין המשך הסיפוח ה"זוחל" ההופך את מדינת-ישראל למדינה דו-לאומית ולאי-דמוקרטיה, והמנציח את האיבה בין שני העמים, לבין מדינת-ישראל בעלת רוב יהודי יציב, דמוקרטית, החיה בשלום עם שכניה.

איתן עמיחי הדברת מזיקים

בע"מ

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למויעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272 • טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

עניין בעל חשיבות עליונה

צה"ל לא עונה לך, מותק

וקנה את סיפרו של דוש. ספר המדליק — על עישון ואנשים.
זה ספר הומוריסטי על בעיה רצינית. בלי הטפה. בלי שאננות. בלי היסטוריה. בלי היסטוריה. בלי סטטיסטיקה ובלי הפחדות. ספר סיפורים אישיים של מעשן ותיק מאוד, שאמר לי כי אחרי

בהתחלה הם רק כתבו על קופסות הסיגריות, באופן לגמרי תרבותי, שמישרררהבראות מודיע כי העישון מויק לבריאות. בסדר גמור. הוגן. הם סיפקו לי את האינופורמציה ונתנו לי אפשרות להחליט אם אני רוצה להוסיף לבריאותי או לא. אחר כך הם עשו תוכניות טלוויזיה מיוחדות והראו לי צילומי צבע של ריאות מרממות והפחירו אותי עד מוות, ושוב אמרו לי בטלוויזיה ובדיו ובדיו ובדיו שהעישון יגרום לי התקף לב. סרטן ומחלות קשות אחרות. גם כן בסדר. זה התפקיד שלהם. כמו שלי יש זכות לעשן, ככה להם יש זכות להגיד לי שזה לא בריא. הוגן.
אבל ההגנות שלהם נגמרה לגמרי, כשהביאו את הברוק שילרס הזאת, שכל הזמן חופפת לעצמה את השערות שלה ומוציאה מפיה מילים אינטליגנטיות כמו "פיחס" ו"איחס" ו"יאק", ובכל המילים האלה היא מתכוונת אליי.
דעי לך, גברת שילרס הצעירה, שגם את פיחס ואיחס ויאק, אני זוכרת אותך לפני שלוש שנים ילדה דקה, יפה ועדינה, ותיראי איך את נראית עכשיו — שמנה, מפותמת, בעלת פרצוף פרה ולקסיקון של רבילית.
אז את לא תגיד עליי פיחס. את שומעת?

★ ★ ★

זה המקום והזמן להודות לכל אותם קוראים יקרים שלי, שהעישון שלי מראיג אותם, ובכל פעם הם שולחים לי שם של איזה רופא או מומחה אחר להפסקת עישון, או מסנני-ניקוטין וגומי לעיסה נגד עישון. תאמינו לי שניסיתי הכל: לעסתי גומי וניקורתי באוזניים וחטפתי מכות חשמל בירידים, ושום דבר לא עזר. אבל הדאגה שלכם נוגעת לליבי, וזו שימחה גדולה. תודה לכם. אנכי, תמשיכו לנסות, ואולי יום אחר מישור בכל זאת ימציא איזה פלא.

★ ★ ★

את/ה מעשן? נגמלת? יש לך מעשן במישפחה? אתה רוצה לעזור למישור להתחיל לעשן? או להפסיק לעשן? אתה רוצה לתת מתנה למעשן כלשהו? אתה רוצה לצחוק תוך כדי עישון? אם ענית ב"כן" לפחות על אחת מה שאלות האלה, קפוז לחנות-הספרים הקרובה

שם איזה נתונים צריך כדי לקבל רחייט-שרות לשנה לבן שלהם. מה עושים וכמה זמן זה לוקח. בקונסוליה אמרו להם שהכי טוב זה לברר את הפרטים האלה בארץ. ומאחר והחבר שלי, האבא של המתגייס הקטן, בדיוק נסע לחופשת-מולדת של שבוע בישראל, הוא החליט לשמוע בקול הקונסוליה ולברר בארץ. בקונסוליה ציינו אותו במספר-טלפון בתל-אביב, ואמרו לו שבתלפון הזה יש התשובות לכל השאלות.

ידידי הגיע ארצה, וכבר באותו יום הוא טילפן למיספר 616830. אבל היה תפוס. במשך אותו היום הוא טילפן עוד פעמיים, ושוב היה תפוס ובסוף כשוכבר לא היה תפוס. לא היתה תשובה, כי בטח הלכו הביתה. למחרת טילפן ידידי שוב ל-616830. כעשר פעמים, שבחלקם היה תפוס ובחלק השני לא היתה תשובה. אבל ידידי לא נפל ברוחו, והמשיך להתעקש. עד שביום הרביעי לשעותיו בארץ (מתוך שיבעה ימים) הוא השיג את השיחה. הבחורה הנחמדה שבי-616830 אמרה לו: שמאוד חבל שהוא הגיע רווקא אליה, כי למעשה, את התשובות לשאלות שלו הוא יוכל לקבל רק בטלפון מס' 616810. ידידי אמר תודה, ומייד טילפן למיספר החדש. גם שם היה קצת תפוס, אבל עוד באותו היום הוא השיג את המיספר. ושם... אמרו לו מייד שהוא צריך לטלפן ל-616811.

הפעם זה הלך בקלות יחסית. שניים-שלושה נסיונות והופ — עונים. מה, מה בדיוק אתה רוצה? שאלו אותו. הוא הסביר, ומייד אמרו לו שהוא צריך לפנות לגברת עליוזה. כי רק היא יודעת את כל התשובות לשאלות שלו. מיספר-הטלפון של הגברת עליוזה הוא, כמובן, 692029. עוד שעה וחצי של נסיונות, וכבר גברת עליוזה על הקו. "איפה אני יכול לברר פרטים בקשר לרחיית השרות של בני, שנמצא כרגע בארצות-הברית בגלל השבתון של הוריו?" שואל ידידי את הגברת עליוזה, כבר קצת בחוסר סבלנות, אבל עדיין בנימוס רב. "הכי טוב שתברר את זה בקונסוליה הישראלית בארצות-הברית", עונה לו גברת עליוזה. "אבל בקונסוליה הישראלית בארצות-הברית אמרו לי שהכי טוב לברר את זה כאן, אצלכם." אמר ידידי המותש, "זה לא יכול להיות, שכך אמרו לך בקונסוליה". אומרת לו גברת עליוזה. ידידי אמר "תודה רבה" וסגר את הטלפון. באופן מידי הוא נזכר בטרוםפלדור, שאמר "טוב למות בעד ארצנו". כבר אז הוא הבין, הטרוםפלדור הזה, שלחיות פה זה לא קל. ידידי נסע בחזרה לביתו הזמני בארצות-הברית. אם במקרה, מישור מלישכת-הגיוס קורא עכשיו את הקטע הזה, אנא הודיעו לי מה צריך לעשות כדי לרחות את השרות של הבחור (שנולד ב-30.10.69), ואני אעביר לידידי בארצות-הברית את התשובה. תודה.

הסתכל עליו אחד השיכורים וענה: "כשהטבע הוא חמור, הוא שותה מים. אם הטבע היה חכם, בטוח שהיה שותה את הוויסקי".
נו, אז איפה המוסר-השכל? הנה הוא: אם אין לכם סטייק-פילה לתת לחיות שלכם — תנו להם דוגלי.

דניאלה שמי

חברים שלי, אנשים מהסוג הכי משוכח שיש, נסעו לשבתון בארצות-הברית. רק התחילו להתארגן שם, ופיתאום נזכרו שהבן שלהם, שנולד ב-30.10.69, צריך להתגייס לצה"ל בקיץ הבא. החברים שלי לא אוהבים להשאיר ילד לבד בארץ, ולכן הם פנו לקונסוליה הישראלית ושאלו

לאשכנזים בלבד

לפני שייגמרו דוברי ומכני היידיש בארץ, החליט תיאטרון הבימה לעשות מחווה לתיאטרון היידיש ולהקדיש לו שבוע ימים. בשבוע הזה, שבין ה-17 בינואר 1987, אפשר יהיה לראות את הסרט הדיבוק, את המלך ליר היהודי, את אידל מיטן פידל, טוביה החורב, שדות ירוקים, שתי אחיות, אלוהים אדם ושטן, רוב הסרטים ביידיש ובתרגום לאנגלית. מלבד הסרטים תוצג באותו שבוע כמה פעמים ההצגה מירלה אפרת ביידיש. כן יהיה בהבימה מופע של שירים והומור מהתיאטרון היידי בהשתתפות מיטב אמניי-ישראל, וכן מוספשת. שיוקדש לתרבות היידיש, ערבי-ערב יהיו כמה מופעי זמר ביידיש וכן תצוגה על תולדות תיאטרון היידיש במרכזים השונים. רוב האירועים בחינם אין כסף, והתאריכים וזמני הקרנת-הסרטים יפורסמו בעיתונים ועל לוחות-המודעות.

פינת בן-יהודה

בשבוע שעבר התעסקנו בענייני גברים, אז הפעם, כדי שלא תגידו עליי כל מיני דברים, הנה כמה ענייני נשים:
פאייטים — נצנצים
אפליקציה — מעשית עלית
אזור — משלפת
סקוצ'ברייט — משופה

אני, באופן אישי, גם בעד דוגלי וגם בעד בעלי-חיים מכל סוג ומין (לא כולל עכברים). ובכל זאת אני לא יכולה שלא להיזכר בסיפור הזה על פגישת-הגמילה של חבורת אלכוהוליסטים מנחה-הפגשה החליט להראות לאלכוהוליסטים שאלכוהול הוא רעל, ושבעלי-החיים יודעים את זה. הוא הביא לאולם-ההרצאות חמור אחד ושני דליים. כדלי אחד שם מים וכדלי השני שם ויסקי. שיחרר את החמור, שהריח את שני הדליים, ומייד גמע מתוך דלי המים. "אתם רואים", אמר להם המרצה, "הטבע יודע מה טוב".

פינת החי

לקחו אנשי החברה כמה שקים. נסעו לספארי, ורקו לזאבים ולצבועים כמה שקים וחשבו איך לשכנע אותם שהקידמה נראית בדיוק כמו מה

חברת דוגלי, המאכילה את חיות-הבית שלנו בשנים האחרונות, החליטה, כנראה, שמהתיאבון של הקטנים האלה היא לא יכולה להיבנות. חשבו

הזאבים (למעלה) והצבוע (משמאל) אוכלים

אנשי חברת דוגלי שהכי כדאי להם לשכנע את שוכני הספארי, שיש להם תיאבון ממש בלי עין הרע, לאכול מתוצרתם.

פסטיבלים בסינמטקים חושבים יפאנית

אבל לקורסאות ישי
מפיין מיסחרי

שלושת הסינמטקים, תל-אביב, ירושלים וח'פה, יקדישו עצמם, בחודשים הראשונים של 1987, כמעט כליל לקולנוע היפאני. לחובבי הקולנוע, במיוחד קולנוע שאינו מיוכא באופן מיסחרי דרך קבע, יהיה זה חג אמיתי. הסרטים, שהובאו לארץ על-ידי ארכיון הסרטים הירושלמי, מכילים הרבה פנינים משנות החמישים ועד אמצע שנות השישים, כשהדוקא הבכיר בבימאי יפאן, אקירה קורוסאוואה, אינו מיוצג בתוכם. וזאת מסיבה פשוטה: המפיצים מיכאל ובני שוילי רכשו חבילה מסרטי קורו-סאוואה להפצה מחודשת, מיסחרית, ומשום כך לא יכללו בתוכנית.

סרט אחד, בן שלושים, כס הדמים או טירת קורי העכביש, שאינו אלא עיבוד של מקבת לשקספיר, יוקרן בהקרנה מיוחדת בסינמטק תל-

אביב, הקרנה שתסמן את תחילת החגיגה היפאנית, וזאת באדיבות המפיץ, שוילי. מאוחר יותר יוצג הסרט בהקרנה מיסחרית בקולנוע פריז בתל-אביב. את הסרט הזה, המצליח לתמצת את שקספיר האמיתי, שרמויותיו מנוחת על-ידי גורל החזק אפילו מכל תכונותיו האפלות ביותר ומתכניו האיומים ביותר של האדם, אסור בהחלט להחמיץ את הסרט הזה.

אהוד על האמריקאים. עוד בחודש ינואר: סירטי-מופת בולטים של יאסו'ירו אוזו וסיפור טוקיו. מקהלת טוקיו וסוף הקיץ. שאסור להחמיצם: שלושה סרטים של קון איצ'יקאוואה, להשלמת הרקע לסרטו המאוחד הנבל הבורר מזו. המוצג עתה על בריהאראץ (בינואר יוצגו מר פו המיליונר ואחד מסרטיו הידועים ביותר ניקמתו של שחקן קאבוקי).

כימאי אחר, שהמערב גילה רק לפני כשנתיים כשרטרופקטיבה מרשימה מסרטיו החלה סובבת מקצה עולם עד קצהו, הוא מיקיו נארוואה (שישה מסרטיו יוצגו בחודש ינואר, וכדאי לראות את כולם): בין הבימאים המוכרים עוד פחות כדאי לעקוב בינואר אחרי שלושה סרטים של היינוסקה גושו, שלדעת רוב ההיסטוריונים הוא

חופשה מרומא

בשרות האל (רבי'חן 3, תל-אביב, אנגליה) - תזכורת קרובה בי תחבולתה לחופשה ברומא. אותה אגדה רומאנטית מתקתקה על נסיכה שברחה מכיתה כדי להתוודע אל אהבה פשוטה. שהיא נחלת כל בשר ודם, שאינם עומסים כתר-מלכות ו-פרוטוקול על ראשם. למרות שאפיפיו אינו נושא קל-מבשל כמו נסיכה, ובריחה של האב הקדוש עשויה להוליד שאלות מוסריות חמורות על מנהיגות רוחנית ואמונה. בחרו התסריט טאי דייוויד וורד והבימאי רוברט וינגר להתייחס לסיפור שלהם ביד קלה, אם כי לא בקלות-ראש: האפיפיו הסימפאטי לואו ה-16, בעיצוב שאין דומה לו על-ידי טום קונטי, מכפר על היותו עריק במעשה העללה שאליו הוא גורר את צאן מרעיתו.

הסיפור פשוט, ובכך גם עיקר קיסמו - אפיפיו טרי ומקורי, שהיורקוטיה הוותיקאנית טרם הכריעה אותו כליל, ננעל מחוץ לגנו בטעות. שעה שהוא לבוש בגדי-חול ככל אחר, בהברקת-בזק הוא מנצל את ההזדמנות ושם פעמיו לכפר שכוח-אל, מונטה-פסטר. שאין בו כומר, ועד מהרה מתברר שהכפר כולו היפנה עורף מזמן לכל המתקרא יראת-אלוהים או טוהר-מידות. הוא משגש מותניו כדי להבריא את הקהילה, ראשית מפני הבטלה והפרזיטיות, אס-כל-חטא, ורותם גם את הצנינים והבריונים שבתוכה לשיקום מוביל-המים, מקור חיים ופרנסה לכל קהילה אנושית שהיא.

משהו מרוחן של הקומדיות האיטלקיות הטובות משנות

טום קונטי: שליח האל ברח אל העם

ה-50 נדבק גם באופיה של קומדיה זו - נעימה מבלי להיות סאטירית, חמודה מבלי להגזים במתיקות. אבל את כל זה חייבים לזקוף למישחק השובה-לב והשובב של השחקנים הראשיים: שלושת אנשי הכמורה המתמרנים כל העת כדי להעלים את עובדת היעלמו של מנהיגם הרוחני (ארלאנד יוזפסון, פרנאנדו ריי דונאלד יולט), הרועה-הפילוסוף ג'אני קארלו ג'יאניני, וכמובן טום קונטי, שגם בלי המיבטא ה-איטלקי הכבד שסיגל לעצמו, הוא שחקן כה מחונן שיכול למכור כל דבר.

רדפורד נגד וינגר

מישפט הנשרים (אורלי תל-אביב, ארצות-הברית) - רוברט רדפורד הוא גרוש נאה ומבוקש (אלא מה?), פרקליט מזהיר שמאס בעבודתו בשירות המדינה, ומחליט לעבור למינור הפרטי. דברה וינגר היא פרקליטה צעירה, נאה ונמרצת, שפיה גדול משכינה וליבה גדול משניהם גם יחד. שניהם יחד צריכים להציל את עורה של אמנית צעירה, נאה וסהרורית, דאריל האנה, הנחשדת בכל מיני מעשים פליליים, כולל רצח.

הסרט כולו מתחיל בשריפה גדולה שבה נהרס הסטודיו של צייר מפורסם, ובו מוצא הצייר עצמו את מותו. העלילה עצמה מתרחשת שנים לאחר מכן, כאשר דאריל האנה, שהיא בתו של אותו צייר מנוח, טוענת לזכותה שכל המעשים שהיא עושה אינם אלא נקמה על אותה השריפה, שלא היתה מיקרית. קומדיית מתח רומאנטית זו, שבה הכל נאים, אפילו הנבל (אותו מגלם סרנס סטאמפ), יש בה הכל. מלבד עלילה מתקבלת על הדעת, למען האמת, יש רושם כאילו הבימאי איבן רייטמן מוטרד מן הסיפור פחות מכל, בסופו של דבר, זה לא היה אף פעם הצד החזק בסרטים שעליהם עבד כמפיק (צעירים שובבים ופרוטים) או כבימאי (מכסחי השדים), מה שחשוב בסרט הזה הוא לעקוב כיצד רדפורד מתנצח עם וינגר, להתפעל מן המיבנה הארכיטקטוני של העלמה האנה, שהיא יפהפיה אמיתית, לדחוס פנימה כמה שאפשר יותר יצירות אמנות אופנתיות, שנוכחותן מתבקשת מאחר וסצינות רבות מתרחשות בתוך גלריות מפוארות, להמציא אפקטים מיוחדים

רוברט רדפורד ודברה וינגר: זוהר של אפקטים שידהימו. זמנית, את הצופה (וינגר התלוננה בזמן ההסרטה שהיא מופיעה בתפקיד-מישנה, ושהאפקטים הם כוכבי ה-סרט) - בקיצור, לבלבל את היוצרות עם כל מיני תרגילים באופנה, שמוסיפים זוהר על חשבון תוכן. קשה להניח שרדפורד, שגייס בעצמו כספים כדי להפיק את כל אנשי הנשיא, ובנים אחר-כך את אנשים פשוטים, יהיה גאה לזכור את תרומתו למישפט הנשרים, דרך-אגב, אין שום קשר בין השם העברי לכוונות השם המקורי. תרגום נאמן צריך היה להיות משהו כמו: "אשפי החוק".

סיפור טוקיו של יאסו'ירו אוזו - 1953
אחד הגדולים של כל הזמנים

מגדולי הבימאים של יפאן, שגילה רגישות רבה ליחסים בין סיפרות לקולנוע. לא להחמיץ גם את סרטיו של מאסאקי קוביאשי, בימאי אהוד במיוחד על האמריקאים ושל טיינוסקה קינוגאסה, אחד מיוצרי הפוריים ביותר של הקולנוע היפאני.

תדריך

חובה לראות:
תל-אביב: שואה, חנה ואחיותיה, אוואנטי פופולו, נשיקת אשת-העכביש, הנבל הבורמזי.
ירושלים: שואה, אוואנטי פופולו, חנה ואחיותיה.
חיפה: אוואנטי פופולו, חנה ואחיותיה, הנבל הבורמזי, גינר ופרד.

*** **חנה ואחיותיה** (שחקן ארצות-הברית, מוצג גם בכפיר-ירושלים ובשביט בחיפה): אלן כצ'וב - אהבה, אמנות, מישפחה, מוות, פגישות ונטישות בפסיפס אנושי מרתק, הומור והרבה רגישות, מעל לממוצע אצל אלן, ומישחק הרבה מעל לממוצע ככלל: מיה פארו, מייקל קיין, דיאן ויטס, בארברה הרשי וכל האחרים.

*** **גינר ופרד** (פאר, איטליה, מוצג גם בקרן-אור המחודש בחיפה): צמד בדרנים מוזמן להשתתף בתוכנית-טלוויזיה, לאחר שנים רבות של ריחוק מן הבימה. האיחוד מחדש מביא

שחקן מאסטרויאני
מצויין

תמונה עצובה ונוגעת ללב של בדרנים מודרניים, מצד אחד, וקריקטורה פראית על השפעת התיקשורת על תודעתו של האדם המודרני, מצד שני. מרצ'לו מאסטרויאני וג'ולייטה מסינה, כשני הדרנים המודרניים, מצויינים ומרגשים.

*** **אוואנטי פופולו** (גורדון, ישראל, מוצג גם בהבירה, ירושלים ובעצמון בחיפה): סרט קטן שמדובר בו גדולות, סיפור פשוט, המסופר בכישרון רב, בהומור ובמקוריות ברוב חלקיו. שני חיילים מצרים רוצים להגיע הביתה בשלום, ולולא היתה האנושות טיפשה כל-כך, בוודאי היו מצליחים. בינתיים האירונים חוגגות - חייל מצרי מדקלם את שילוק כדי להוכיח שהוא יהודי, ומוסלמי שלא שתה יין מימו מרווה את צימאנו בוויסקי של או"מניק מת. עובדה - הקיום במרחב מלא אבסורדים.

עדינה פיינר

לאביבה הניה בביתה
— מדוע לא ישלחו אותו לכלא? —

הסיום: "אבראחם מצא את מותו לפני שניגש מישו להעבירו לבית החולים. איש אחד התקדם לעברו וכיסה את גופתו, בזמן שהאחרים היו מחכים לאמבולנס."

"מאמין בעמו"

תהלוכה רועשת עוברת ברחובות רמאללה. זהו חתן המוביל לחופתו, "אומרת סוהיל."

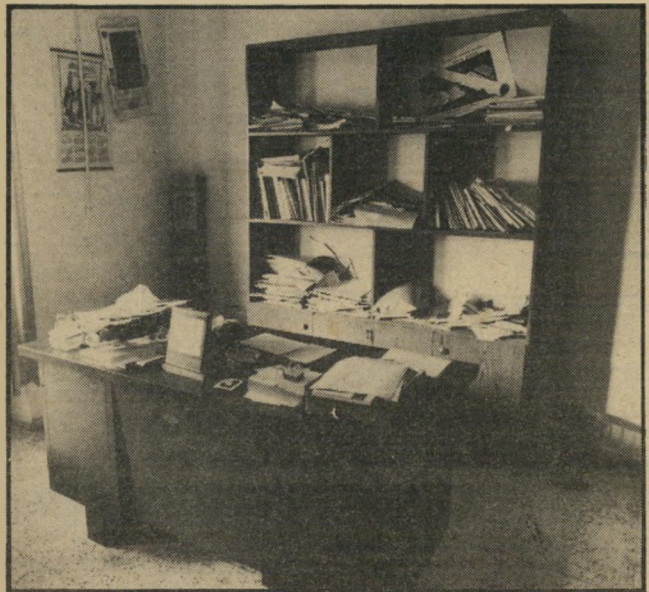
ארבעת הילדים, המתגוררים בבית, עדיין אינם נשואים. סוהיל והג'ה כבר כמעט שנששו את החלומות על כנסיה מקושטת בהתרגשות, נגינת-אורגן ושימלת-תחרה לבנה.

עכשיו דווקא אכרם התחיל לחלום על אשה וילדים. שלוש שנים היה (המשך בעמוד 36)

כך אהב לקרוא ספרים. את כל זמנו הפנוי בילה בסיפריה העירונית. את בחינות-הבגרות סיים בהצטיינות — תלמיד מס' 1 מבין כל תלמידי הגדה המערבית באותה שנה. אחר-כך למד סיפרות אנגלית באוניברסיטה בקאהיר וחזר לרמאללה.

בבית הגדול, שרוח חזקה נושבת בחלונותיו, גר אכרם בחדר אחד עם צאלה, עבר באל-שעב וכתב סיפורים. הספר הראשון שלו התפרסם ב-1979. אחריו היו עוד שלושה.

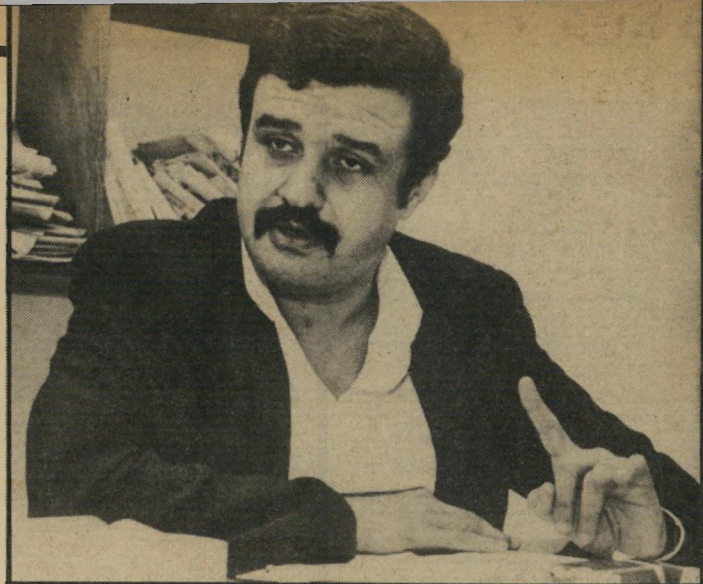
סיפור של אכרם, מוות מוקדם בבוקר, פותח במילים: "נגעה בכתפו. הוא זו במיטתו, שיפשף את עיניו והקשיב לבירכת-הבוקר שלה, טרם הליכתה למיטתה. רצה לחזור למיטתו, אך אור-היום שניצבץ מבעד לחלון שיכנעו לקום, כדי שיוכל להגיע למקום-עבודתו בזמן."

חדרה עבודה של הניה באל-שעב
האח גורש פעמיים

אכרם הניה רצה להתחתן. לשם כך הוריד 15 ק"ג ממשקלו. עכשיו הוא מצפה לגידושו מהארץ

לא הורשה לחזור לרמאללה. הגורל — מדיניותה של ממשלת ישראל — הרחיק את מוסא בפעם נוספת מביתו.

וויז מיסמכים

סודיים

רמאללה הם חרדים לגורלו של האח מס' 4. חוששים כי גם הוא יתלש מרמאללה, כמו מוסא לפניו. שישנה ילדים היו למישפחת הניה. שתי בנות וארבעה בנים: מוסא, הג'ה, סוהיל, אכרם, ואליד וצאלה. מוסא נולד באכר-שושה, כפר גדול

לאות מחאה החליט שמואל הס' פרי למחוק כל קשר בינו לבין ה' חילוני האחרון, מחזה שלו. הסיבה: הצנוורה תלשה כמה קטעים מההצגה. עליך כבר נכתבו גבעות של מילים, על אכזריותה של הצנוורה ועל חופשי התרבות ועל הדמוקרטיה.

כרזה בגדה: "חרות לעיתונאי ולסופר"
כדי לא לחשוף מודיעים

ועבר להתגורר בפאתי רמאללה, בבית המשקיף אל בנייני המישל הצבאי. מול מיכל-דלק, ועליו כתובת אדומה: "סכנה: לא לעשן"

בבית ההורים נשארו ארבעה: הג'ה, 36, מורה לתפירה; סוהיל, 35, מזכירה בלישכת-הרווחה של רמאללה; אכרם, 31, העורך הראשי של אל-שעב; צאלה, 29, זה עתה סיים את לימודיו בבירדית.

סוהיל על אכרם: "הוא היה התלמיד הטוב ביותר בכיתה. כשהיה קטן, היה קורא נלהב של עיתוני-הילדים. אחר-

ששכן על גיבעה ליר הכביש הישן שבין רמלה לבית-שמש. באפריל 1948 כבשה חטיבת-גיב' עתי את הכפר. תושביו הוגלו לכל עבר. מישפחת הניה התגלגלה לרמאללה. לה. האב פתח שם חנות-ירקות. האם ילדה עוד חמישה ילדים.

תלמיד מס' 1

המלחמה של 1967 מצאה את מוסא באוניברסיטה בקאהיר. הוא

באותו היום ממש. באותה המדינה, היתה גם לאכרם הניה מחאה קטנה. הוא עצור כבר 45 ימים בבית-הכלא בשכם.

הסיבה למעצר ולצו-הגירוש, התלוי ועומד נגד אכרם הניה, היא השתייכות לפת"ח. "הניה מסכן את ביטחון-המדינה", טוענים השלטונות. לשפוט אותו אי-אפשר, כדי לא לחשוף את ה' מודיעים.

הניה, שמטיבעו הוא נוחל-לבריות ואינו ממחר לרגו, שליו גם הפעם. לא כך הוריו ואחיו, בביתם הענקי במרכז

(המשך מעמוד 35)

עצור במעצרי עיר. לא הורשה לצאת את רמאללה. אחרי כן טיפה את הקריירה העיתונאית. התחיל בתור כתב ווטר, המשיך ככתב ראשי, עורך לילה, עורך ראשי.

חרו בעיתון אל-שעב עמוס ומי בולגן. על הקיר תמונה של מונה ליונה, ותצלום של ירושלים. מדפים גדושי ספרים ושולחן מלא בדפים. החדר ריק. באל-שעב מאמינים כי יחזור לעבודה. לאכיבה: "רציתי שיתחתן כבר. לי אחרונה שכר דירה, בקיץ אמצא לי אשה", אמר. איפה ימצא ואיך, אני לא יודעת. אבל הוא גבר נאה, ובחורשים האחרונים גם הוריד ממישקלו. 100 קילו שקל לפני החלומות על חתונה. עכשיו הוא שוקל רק 85.

ב-3 בנובמבר, בשעה 5.30 בבוקר, נלקח אכרם הניה לתחנת המיטרה של רמאללה. שם נמסר לו כי הוצא נגדו צו גירוש. עורכי הדין שלו עתרו לכך. בדיון הראשון הוגשו לבג"ץ 311 מיסמכים, המנמקים את הגירוש. השופטים מאיר שמגר, שלמה לוין ואברהם חלימה החזירו את המיסמכים לשלטונות הביטחון, והורו להם לסכי מס מחדש. ביום הרביעי יתקיים דיון נוסף בעתירה.

"אם הוא עשה מעשים גוראים, מדוע לא מעמידים אותו למישפט ושולחים אותו לכלא?" שואלת סוהיל. "אני מאמינה שאכרם לא עשה דבר. הוא רק כתב במאמריו שהוא מאמין בעמו. במדינה עצמאית ובשלוש אמותי. אני מעדיפה שאכרם יהיה בכלא, ובכלר שלא יגורש. בכלא נוכל לבקר אותו, ואחרי כמה שנים ישתחרר. אם יגורש, יקשה עלינו לבקר, והוא לעולם לא יוכל לשוב ולחיות ברמאללה."

דרוש: אומץ

עלי יעיש, המנהל של עיתון אל-שעב, בנו של בעל העיתון, מעשן סיגריות בלי הרף וקולו סמכותי. נוקשה. אביו ייסד את אל-שעב בשנת 1972. יעיש, הבן, אוהב את העיתון אהבה כמעט-חושנית. הוא נמצא במשרד שיכועה ימים בשבוע, בכל יום מהצהריים עד שעת-ערב מאוחרת. העיתון שלו נמכר ב-35 אגורות. עיתונאי בכיר, בדרגתו של הניה, משתכר 600 דולר בחודש, בשקלים ישראלים, עובד קשה ומתאכזב הרבה. הצנועה מקצת אותנו כלי טיפה של רחמנות, אומר יעיש. "למרות זאת, צעירים רבים רוצים להיות עיתונאים. על כל שתי משרות פנויות יש לנו אלף מועמדים מתאימים: אינטי לגנטים, רגישים ואמיצים."

רשימה מעודכנת, המוכיחה את הצורך באומץ:

- מחמד אדמחי, עיתונאי מאל-פג'ר, תושב מחנה הפליטים ללונדון, כי לוא בשכם. ממתין לפסק-דין.
- נבהן חשה, תושב רנבה, עיתונאי באל-פג'ר. שלוש שנים במעצרי בית.
- חמד פרג', עיתונאי באל-מי-ת'אק, עיתון שנסגר, תושב מחנה הפליטים הריישה, שלוש שנים במעצרי בית.
- נעים טובאסי, עיתונאי באל-שעב, תושב רמאללה, אסור ביציאה מהארץ.

ביום שהניה הובא לבית המישפט, טובאסי היה שם. הוא ניפנף לו בידיו לשלום. כפות ידיו של טובאסי עדינות וקטנות, כמו פניו. שני חריצים נמתחים לו מפיו אל הסנטר, ומעיל-צמר חום כרוך סביב גופו הצנום. לפעמים הוא נראה כמו מהדרה רבית של שרלוק הולמס, ולפעמים כמו בן-כפר נבון. שנלקח בעורמה אל שולחן הכתיבה. בשקדנות אינסופית הוא מתרוצץ בין רמאללה לירושלים, מלקט פה ושם ידיעות, קצת פחד, קצת חושד. "עבד שיו כולנו פחדים", הוא אומר, "גם אני". והוא משרטט על פיסת נייר לבנה קווים אקראיים ונקודות קטנות. "אכרם רוצה להישאר. מכריחים אותו לצאת. אני רוצה לצאת, מכריחים אותי להישאר."

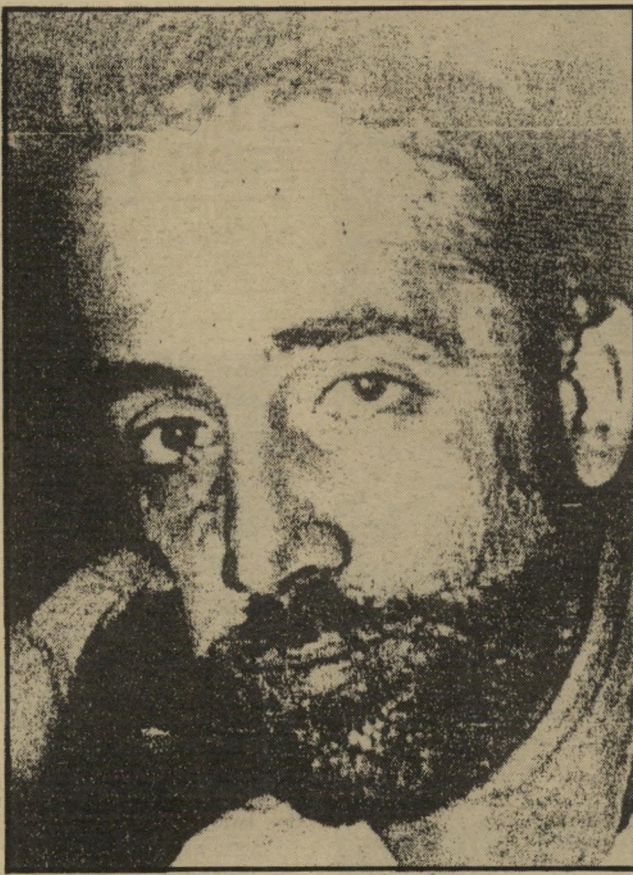
מיהו גליל (למטה), הרוצח השכיר שניסה להרוג את המנהיג שסרח?

שני העיתונאים, תוני אבירגאן ומארתה האני, אמריקאים שעברו בקוסטה ריקה, נעורים על-ידי גוף של פרקליטים מתנדבים, בעלי השקפה אנטי-ממסדית, שקם בשעתו כדי לטפל בפרשת קארן סילקוור, הצעירה שנרצחה מפני שגילתה את המחללים הרייחשואה של תעשיית החשמל הגרמנית בארצות-הברית. תביעה זו הסי מיליון דולר.

גוף זה גילה חוק, המאפשר תביעה חריגה כזאת. זהו חוק שנחקק בשעתו במיוחד כדי להילחם במאפיה. הוא מאפשר לאנשים, שנפגעו על-ידי קנר ניה פושעת, לתבוע פיצויים מן האיר-גון האחראי לכך, גם אם אין שייכות ישירה של האירגון לפיגוע. לפי התב-עה, הקנוניה של הסי-איי-אי והקונ-טראס היא אירגון-פשע.

במישפט כזה ניתן לפרוש יריעה רחבה מאוד. בין השאר מתכוונים שני העיתונאים להוכיח כי הקונטראס עסקו ביד רחבה בהברחת קוקאין, הרר אין וסמים אחרים מאמריקה הדרומית לארצות-הברית, בשותפות עם הסי-איי-אי ומוסד-המודיעין של קוסטה ריקה. אחרי שהקונגרס האמריקאי אסר על הממשלה האמריקאית לשלוח נשק וסיוע לקונטראס, לבשו פעולות אלה חשיבות רבה עוד יותר. רוחחי המיסחר בסמים עזרו לממן את הנשק לקונטראס.

לטענת עורכי הדין, הונחה הפצצה במסיבת העיתונאים על-ידי רוצח ש-כיר בשם אמאק גליל. איש מיסתורי זה

אלברט חכים נתבע במישפט אנשי ה-CIA

זה הקים אירגון הקרוי "ליגה אנטי-קומוניסטית עולמית", ומאחורי השלט הזה אירגן את מישלוחי-הנשק הבלתי-חוקיים לקונטראס.

חכים (שזוהה כידיעות בעיתונות במפורש כיהודי) היה מקורב הן לאר-ליבר נורת', הן לגנרל סיקורד. לחכים ולסיקורד היו יחסים הדוקים עם סעודיה, והם עזרו לדחוף קרימה את מכירת מטוס-האיוואקס האמרי-קאיים לסעודיה. כיום נאמר כי חלק מכספי העיסקה הזאת הועבר לקונ-

נפצעו. פאסטורה לא נהרג. בין הפצועים היו שני העיתונאים, מהגישו את התביעה.

התביעה, על פיצויים בסך 23.8 מיליון דולר, הוגשה נגד 29 איש, שלדעת הנתבעים היו מעורבים בצורה זו או אחרת בהתנקשות. בין השאר:

- אותו אלברט חכים המיסתורי, סוחר-נשק המספק נשק לקונטראס.
- הגנרל ריצ'ארד סיקורד, ששמו הוזכר עתה כשותף קרוב של אוליבר נורת', האיש שהיה אחראי עם עמירם

לכך יש רקע פוליטי. פאסטורה הוא איש מעניין. הוא היה אחר מראשי הלר-חכים כמייסד-העריצות של אנטסא-סיו סומוסה, הרוזן המגואלי-כרם של ניקראגואה, שממשלת-ישראל מכרה לו נשק במשך שנים רבות.

פאסטורה נלחם בשורות הסאנרי-ניסטים, אך אחרי הניצחון רכ עם חבריו — אם מתוך מניעים רעיוניים (כריב-ריו), אם מתוך מניעים אישיים (כריב-ריו). הוא הקים תנועה של קונטראס (קונטר-רובולוציונרים — מתנגדי ה-מהפכה), "הברית הדמוקרטית המהפכנית".

כניגוד לקונטראס הצפוניים. הפו-עלים מתוך שיטחי הונדוראס ואל-סלוואדור, פעל פאסטורה בדרום, מתוך שטח קוסטה-ריקה — גם היא מדינה ידידותית מאוד לישראל.

ב-1983 עשה המוסר האמריקאי (סי-איי-אי) מאמצים רבים כדי לאחד את כל פלגי הקונטראס תחת גג אחד, ולהטיל את מרותו על כולם באמצעות הקונטראס הפועלים בהונדוראס.

פאסטורה התנגד לכך בתוקף. לדבריו — מפני שבקרב הקונטראס שבהונדוראס נמצאים ראשי המישטר הקודם של סומוסה, אנשי העריצות הפאשיסטית שהוכסה. כתוצאה מכך ניתק הסי-איי-אי את ורם הכסף והנשק אליו.

כל אנשי נורת'

על רקע זה תוכננה ההתנקשות — בלי כל ספק בחסות הסי-איי-אי. שלושה אנשים נהרגו בפיגוע זה — כולם עיתונאים — 20 עיתונאים

האם ישתרבו שמה של ישראל למישפט נגד הקנוניה של המרגלים, הרוצחים, סוחרי הסמים והפקידים?

טראס ושימש גם למימון מערכת-ה-חירות של חברי-הקונגרס התומכים בקונטראס.

לרצוח את השגריר

חכים מילא תפקיד חשוב בניהול חשבון-הבנק השווייצרי, שאליו הגיעו כספי עיסקת-הנשק הישראלית-איראנית, ושימש למימון הקונטראס. מכיוון שכך האנשים האלה היו מעורבים בעיסקת-הנשק עם השאה האיראני בשעתו, יתכן מאוד שהם מכירים גם את יעקב נמרודי.

ניר לעיסקות-איראן-קונטראס. סיקור-רד היה קודם לכן אחראי מטעם הפני-טאגון לעיסקות-הנשק האמריקאיות במיורח התיכון, ומכאן שהיה קשור גם עם ישראל,

- אדולפו קאלרו, המנהיג העיקרי של הקונטראס מטעם הסי-איי-אי, ובהווה,
- כמה מראשי הסי-איי-אי בעבר לשעבר שמכר נשק ללוב ונכלא,
- הגנרל ג'ון סינגלאוב, מי שהיה מפקד הצבא האמריקאי בדרום-קוריאה ופטר על-ידי הנשיא ג'ימי קארטר בשל ריעותי הימניות-קיצוניות. איש

צל"ש

איש מקסים

● לרן שילון, על סרט יפהפה שהוקדש לזיכרון מהטח והתיזמורת הפילהרמונית. אישיותו המקסימה של מהטה באה בו לידי ביטוי מלא.

צל"ג

תרגום קלוקל

● למל פרי, שתרגם מאנגלית את הסרט על מיכצ'סני, שהוקרן במסגרת מבט שני (ראה עמוד 11).

כמה רוגמות: את המילה PRETEXT תירגם כ"עילה" למלחמה. התירגום הנכון הוא "תירוץ" או "אמתלה", וההבדל ברור.

בקשר לפעולת הצנחנים תירגם את המילה BRIGADE כ"גדוד". התירגום הנכון: חטיבה.

הסרט מספר כי האופוזיציה הבריטית החליטה TO Q DIVIDE PARLIAMENT. טל תירגם זאת: "לפצל את הפרלמנט". בלשון האנגלית הפרלמנטרית, פירוש המילים הוא, בפשטות: לערוך הצבעה בפרלמנט.

כסרט נאמר שאנתוני אירן WAS TAKEN ABACK. בתירגום נאמר שהוא "נבהל". צריך להיות: הוא נדהם, נרתע.

מאחורי המיקרופון

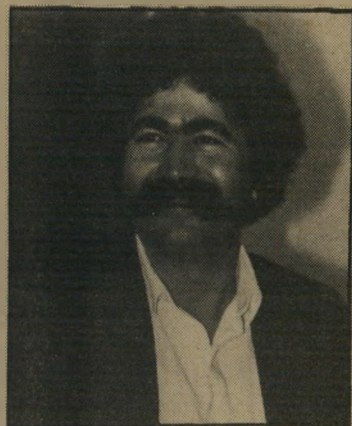
מלאכתו נעשתה בידי זרים

ביום ראשון השבוע, בתום הישיבה הארוכה של הממשלה — כמעט עשר שעות תמימות —

פרץ פרץ בבכי

ראיון מרגש עם אמו ואחיו של ילד מפגר, ששודר בתוכנית מוסף המוספים בטלוויזיה החינוכית, גרם לסערת רגשות באולפן. הראיון, ששודר בעיקבות כתבה מדתקת שפורסמה בגיליון חותם, מוסף השבת של עלי-המישור, נערך באולפן עלידי דן מרגלית, המגיש הקבוע של התוכנית. ועל ידי עמיר פריץ, ראשעיריית שדרות, כמנחה-אורח.

כשהתחילה התוכנית, לא יכול היה פרץ לעצור בעצמו. הוא ניגש אל מאחורי הקלעים ומחה רמעות מעיניו.

ראשעיריית פריץ סערת רגשות

הרים מזכיר הממשלה, אליקים רובינשטיין, את שפורת-הטלפון וחייג לבניין-הטלוויזיה. הוא ביקש לשוחח עם הכתב המדיני.

באולפן טרח אותה שעה יגאל גורן על הכנת הדיווח על הישיבה. הוא התלבט והתקשה להחליט איזה קטעים, משפט הדיווחים שהצטברו על שולחנו, יכניס למהדורת מבט, ואיזה ישליך לסל המערכת.

כאשר צילצל הטלפון על שולחנו, הרים גורן את השפופרת בקוצר-רוח ושאל: "מי מדבר, בבקשה?"

הקול שמעבר לקו ענה: "מזכיר-הממשלה. שרוצה למסור לך דיווח רישמי על ישיבת הממשלה".

"מצטער", השיב גורן, "הדיווח מיותר, יש לנו כבר תיאור מלא ומדויק על מה שהתרחש בישיבה, הרבה יותר מכפי שאנו מסוגלים לרחוס למהדרה של חצי שעה".

רובינשטיין טרק את הטלפון, המתין בקוצר-רוח לשידור מבט, וגילה ששרי-הממשלה ודובריהם כבר הדליפו לכתב-הטלוויזיה יותר פרטים מכפי שהוא עצמו התכוון להעביר בהר דעתו.

מנהל לערוצים

נחמן שי, מפקד גליצה"ל, מינה את שמואל ("אוקון") נחושתי כראש חטיבת התוכניות של התחנה. התפקיד הומצא בזמנו, כשערנה פאר נכפתה על התחנה הצבאית, אך בגלל מריבות בלתי-פוסקות של העובדים נגדה, נשאר חסרת-תוכן.

עכשיו קיבל התפקיד תוכן חדש, בעיקר בגלל פיצול שני הערוצים — הא"ם והא"א — ככל ערב. אוקון מונה כדי לארגן את השידורים המפוצלים.

אך בינתיים הוא ממלא תפקיד נוסף: הוא מחליף את שי כמפקד-התחנה. שי אושפו לפני שבוע בכתיבת-החולים הדסה בירושלים, בגלל בעיות חמורות כגון. השבוע שוחרר לביתו.

גם גל"ץ בחגיגה

גליצה"ל מצטרפים לשורת הגופים החוגגים

גליצה"ל מצטרפים לשורת הגופים החוגגים

מזכיר-הממשלה רובינשטיין יש הכל

את יובל ה-50 של התיזמורת הפילהרמונית הישראלית.

ביום השבת ב-12 בצהריים, תשודר הקלטת פומבית שנערכה בקונצרט התיזמורת כפארק הירקון. אז אירחה הפילהרמונית את הטנור פלאסידו דומינגו ואת הכנר יצחק פרלמן.

ההקלטת בוצעה באופן בלעדי עלידי גל"ץ, וניתן לשמוע בה את דומינגו שר בעברית ואף מנהל רישיון עם הקהל בעברית. את הקונצרט הניחה שלמה ("צ'יק") להט, ראש עיריית תל-אביב.

המיבצע אורגן עלידי מחלקת הבידור של גליצה"ל.

זמר דומינגו עם צ'יק גם בעברית

אייביתו

ל"קול ישראל"

יתכן שתחת-הרדיו הממלכתית, קול-ישראל, עומדת לקבל שחקן-רכש חדש לשיר רותיה. חדש אבל ותיק במיקצוע.

אייביתו נתן, בעל ספנית-השידור קול השלום, הודיע השבוע להנהלת רשות-השידור כי הוא רוצה שקול-השלום ישרד במסגרת שידורי קול-ישראל.

אייביתו התקשר ביום השני בצהריים לאורי פורת, מנכ"ל רשות-השידור, ששב באותו היום הביתה, אחרי שהיה מאושפז כמה ימים בבית-חולים. נתן הביע את בקשתו באוזני פורת.

פורת לא דחה אותו על הסף, אלא להיפך: נשמע מאוד נלהב. הוא אף סיפר לאייביתו שכאשר שימש בתפקיד יועץ ראש-הממשלה לתיק-שירות, הציע למנחם בגין, אז ראש הממשלה, לאפשר לאייביתו לשרר באופן חוקי מתוך ישראל. פורת אמר לבגין כי מגיע לאייביתו, אדם שעבר בליכר הרבה סערות בים והוכיח כושר-עמידה יוצא-מדהכלל, לקבל אפשרות חוקית כזאת. בגין לא פסל את הרעיון המהפכני, אבל בינתיים נעלם מן השטח והעניין נגנז, ביחד איתו.

פורת אמר לאייביתו שהוא תומך ברעיון באופן עקרוני, אבל העניין דורש בדיקה משפטית.

אייביתו התקשר גם עם מינה ינון, יו"ר הרשות, שעזר לו לנסח מיכתב לוועד-המנהל של הרשות, כדי שזה ידון בהצעה כישיבתו הקרובה בשבוע הבא.

אור לנכים

לתוכניות חגיגת-הנכבה של גליצה"ל יהיה השנה נושא אחר: הן יוקדשו למערכות השיקום של נכי-צה"ל.

התוכניות ישודרו בערוץ א"א של התחנה, ששידוריו נפרדים משידורי הא"א ככל ערב ב-8.

ככל ערב, עם פתיחת השידורים האלה, יודלק נר לפני המיקרופון. את הנר הראשון ידליק לכבוד הנכים משה לוי, הרמטכ"ל, ואת הנרות האחרים ידליקו עובדי-שיקום מכל רחבי-הארץ.

מאחורי המירקע

ברדיו לא המתין

במסיבת-העיתונאים, שערכו אנשי משרד האוצר ביום הרביעי שעבר, ובה הסבירו את תוכנית הכלכלית החדשה, ביקש יצחק פיינברג, דובר משרד-האוצר, מן העיתונאים שלא להודיע על התוכנית עד השעה 7 בערב. בקשתו הופנתה רק לאנשי הרדיו, קול-ישראל וגליצה"ל, מכיוון ששאר אמצעי-התיקשורת הכתובה ממיר לא לא יכלו לפרסם את הסיפור אלא למחר.

רת בבוקר, והטלוויזיה מתחילה לשרר אחרי השעה 7.

בקשתו של פיינברג לא היתה ברורה לכתבים, וגם לא לוותה בהסבר. לכן גם לא כיבדו אותה, וכל הפרטים על התוכנית הכלכלית החדשה פורסמו כבר אחרי חודשות השעה 5 אחרי-צהריים, ביומן הכלכלה של קול-ישראל.

ביום הראשון אחר-הצהריים, היום שבו הובא מרדכי וענונו להארכת מעצרו בבית המישפט המחוזי בירושלים, נפתחה מהדורת התוכנית, כרגיל, במיבוק חדשות. שם סופר על הארכת המעצר.

לקראת סוף התוכנית, בסיום אחד הראיונות, עברה המצלמה אל דן מרגלית, מנחה התוכנית, והוא נתפס כעורו שואל משהו באולפן: "יש וענונו?"

אחר-כך הסביר לצופים כי היתה התפתחות בנושא וענונו. מיבוק-החדשות, המשודר כרגיל רק בסוף התוכנית, הוקדם בחמש דקות, אך לא נמסרה בו כל הודעה דרמאטית, כצפוי. מרגלית אמר שהיו התפתחויות בעניין וענונו, אך לא הוסיף. אחר-כך שודרה כתבה קצרה על נושא אמנות, שהיתה מתוכננת מראש.

באותו דקות התקבל באולפן ערב חדש הסיפור על המסר שהעביר וענונו לעיתוני נאם, שאותו כתב על כה-ידו. עורכי ערב חדש חשבו להכניס את הידיעה החמה לשידור, אך הצנזורה לא אישרה אותה.

שיצחק שמיר, שהיה מתוכנן להופיע באותו הערב, ויתר לו על המקום.

יעקובי הבין שבמצב כזה לא יוכל להביא את ניסים לאולפן שוב ביום החמישי, ונאלץ למצוא מרואיין אחר. את מקומו של ניסים בתוכנית מיפגש מילא גדי יעקובי, שרהכלכלה.

ענת סרגוסטי

שיצחק שמיר, שהיה מתוכנן להופיע באותו הערב, ויתר לו על המקום.

יעקובי הבין שבמצב כזה לא יוכל להביא את ניסים לאולפן שוב ביום החמישי, ונאלץ למצוא מרואיין אחר. את מקומו של ניסים בתוכנית מיפגש מילא גדי יעקובי, שרהכלכלה.

ענת סרגוסטי

מועמד נתן ליבשה

לאייביתו נקבעה פגישה עם גידעון לביארי, מנהל-הרדיו, ביום השלישי בבוקר, וספך השלום מקווה למצוא אצלו איון קשבת. נתן, אגב, הודיע השבוע שהוא יעלה על הספינה וישבות בה לבדו, עד אשר יקבל אי-שור לשדר מן החוף.

ניסים מפה לשם

שר-האוצר משה ניסים השאיר ביום הרביעי שעבר את יחזקאל יעקובי, הכתב הכלכלי של הטלוויזיה הערבית, בפה פעור.

יעקובי ביקש מניסים להופיע בתוכנית מיפגש בטלוויזיה הערבית. התוכנית משודרת בכל יום חמישי ב-7 בערב, והיא המקבילה של התוכנית מוקד בשידורים בעברית. ניסים הסכים לבוא לאולפן ולדבר על התוכנית הכלכלית.

ביום הרביעי בצהריים, בעת מסיבת העיתונאים שערך שרי-האוצר, ובה הודיע על התוכנית הכלכלית החדשה, גילה יעקובי את יורם רונן, רונן אינו כתב כלכלי, אלא עורך מוקד. כשבידור מה הוא עושה שם, נודע לו כי ניסים הסכים להופיע באותו הערב במוקד אחרי

וענונו לא אושר

כמה רגעים דרמאטיים בתוכנית ערב חדש של הטלוויזיה החינוכית הסתיימו בלא כלום.

ביום הראשון אחר-הצהריים, היום שבו הובא מרדכי וענונו להארכת מעצרו בבית המישפט המחוזי בירושלים, נפתחה מהדורת התוכנית, כרגיל, במיבוק חדשות. שם סופר על הארכת המעצר.

לקראת סוף התוכנית, בסיום אחד הראיונות, עברה המצלמה אל דן מרגלית, מנחה התוכנית, והוא נתפס כעורו שואל משהו באולפן: "יש וענונו?"

אחר-כך הסביר לצופים כי היתה התפתחות בנושא וענונו. מיבוק-החדשות, המשודר כרגיל רק בסוף התוכנית, הוקדם בחמש דקות, אך לא נמסרה בו כל הודעה דרמאטית, כצפוי. מרגלית אמר שהיו התפתחויות בעניין וענונו, אך לא הוסיף. אחר-כך שודרה כתבה קצרה על נושא אמנות, שהיתה מתוכננת מראש.

באותו דקות התקבל באולפן ערב חדש הסיפור על המסר שהעביר וענונו לעיתוני נאם, שאותו כתב על כה-ידו. עורכי ערב חדש חשבו להכניס את הידיעה החמה לשידור, אך הצנזורה לא אישרה אותה.

שיצחק שמיר, שהיה מתוכנן להופיע באותו הערב, ויתר לו על המקום.

יעקובי הבין שבמצב כזה לא יוכל להביא את ניסים לאולפן שוב ביום החמישי, ונאלץ למצוא מרואיין אחר. את מקומו של ניסים בתוכנית מיפגש מילא גדי יעקובי, שרהכלכלה.

ענת סרגוסטי

שיצחק שמיר, שהיה מתוכנן להופיע באותו הערב, ויתר לו על המקום.

יעקובי הבין שבמצב כזה לא יוכל להביא את ניסים לאולפן שוב ביום החמישי, ונאלץ למצוא מרואיין אחר. את מקומו של ניסים בתוכנית מיפגש מילא גדי יעקובי, שרהכלכלה.

ענת סרגוסטי

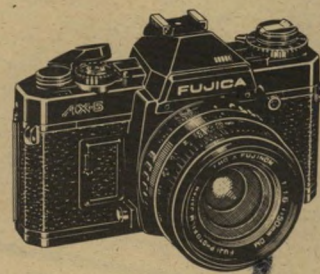
שיצחק שמיר, שהיה מתוכנן להופיע באותו הערב, ויתר לו על המקום.

יעקובי הבין שבמצב כזה לא יוכל להביא את ניסים לאולפן שוב ביום החמישי, ונאלץ למצוא מרואיין אחר. את מקומו של ניסים בתוכנית מיפגש מילא גדי יעקובי, שרהכלכלה.

מבצע פוג'י קח את כל הקופה

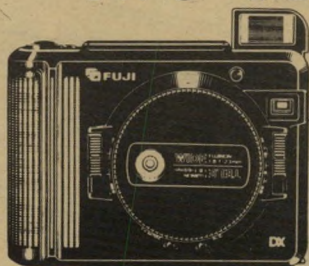
פוג'יקה AX5

מצלמת רפלקס
למקצוענים
ולחובבים,
תכנות
אלקטרוני
(PROGRAM)
דווח מלא על
תנאי הצילום

תוך כדי צילום, אפשרות להרכבת מבחר עדשות
זום, גמישות מירבית במילוי משאלות הצלם
המקצועי. * 780 ש"ח

פוג'י TW 3

המצלמה
היחידה
בעולם
בעלת שתי
עדשות,
לצילום
רחוק

ולצילום מקרוב, 72 תמונות, מנוע
להעברת סרט, סוללות ליטיום ל-5
שנים. * 300 ש"ח

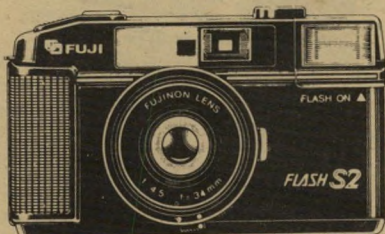
פוג'י DL 200

קומפקטית
ואוטומטית;
הטענה
אוטומטית;
פוקוס אוטומטי
העברת סרט

אוטומטית; קביעה אוטומטית של רגישות הסרט;
סוללה ל-5 שנים; המצלמה היחידה שאין צורך
להחזיר בה את הסרט בחזרה לקסטה. בקיצור:
DL200 מקדימה את כל המתחרים. * 480 ש"ח

פוג'י FLASH-S 2

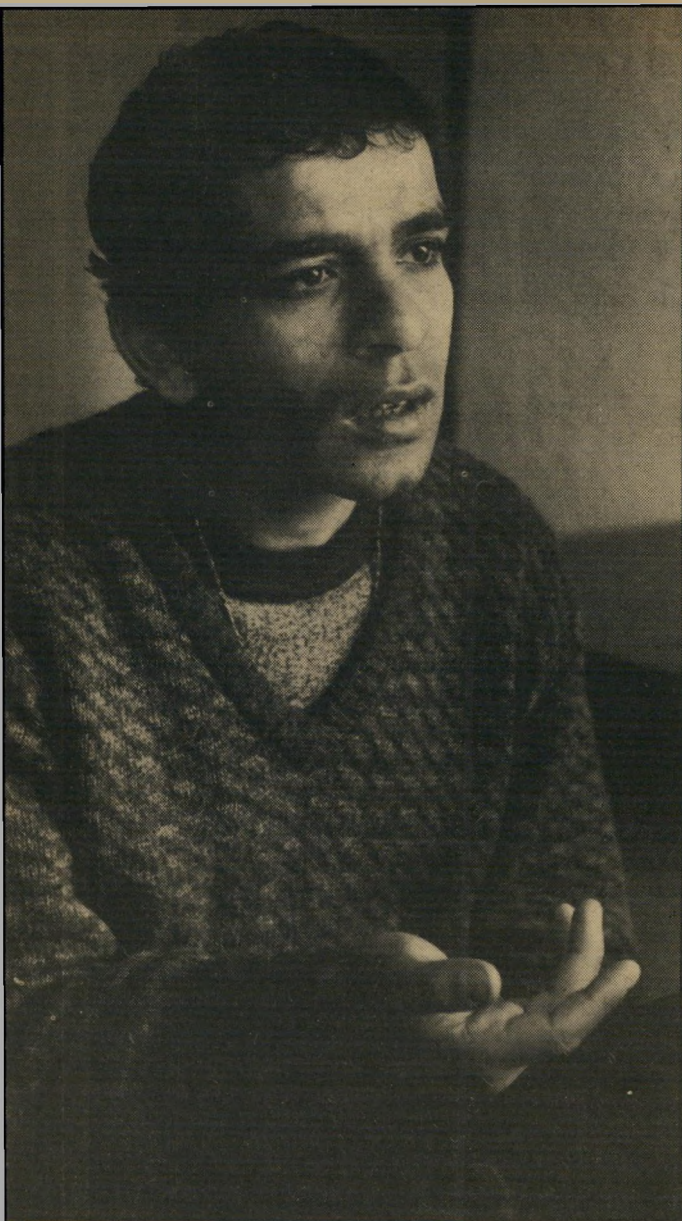
הפעלה פשוטה, 4 מצבי "פוקוס".
עדשה 1:4.5, מנורת אזהרה לתנאי אור
גרועים ומבזק אינטגרלי. נוחה לכיס
בכל המובנים. * 140 ש"ח

משפחת המצלמות מבית פוג'י פסגת הפיתוח האלקטרוני והאוטומציה בעולם הצילום המודרני

מי שירכוש, בתקופת המבצע, מצלמה אחת מן המצלמות המעולות של פוג'י יקבל שי חינוך!
את פיקה, הכדורגלן העליז של משחקי מקסיקו 86 בצרוף קופת חסכון
זכור! ברגע שרכשת מצלמה של פוג'י כבר לקחת את כל הקופה. ופה.
המבצע עד גמר המלאי בכל חנויות הצילום המובחרות.
* מחיר מומלץ לצרכן.

צלם פוג'י ואתה בתמונה

הבתולה שולא

הייתה

שלושה צעירים
ישבו חמישה
חודשים בכלא

באשמת אונס.

במישפט הודחה

הקטינה שלא היו

דברים מעולם

מה שבאמת קרה היה, שהיא באה לדירה שלי ביום מעצרו של מרוואן. אנחנו היינו ארבעה בחורים בדירה, ריכזנו איתה ועודדנו אותה, לא נגענו בה ולא עישנו סמים. היא הלכה אחר כך הביתה, וזוכרה אחרי שלושה חודשים ללכת למיטרה ולספר על אונס.

חמש גירסות שונות

באותו היום שבו התלוננה במישר טרה, הזמין אותנו מרוואן, החבר שלה, לדירת גיסו. שם, לפנינו, חקר אותה אם זה נכון שאנחנו שכנו איתה. אנחנו הכחשנו הכל, והיא שתקה. אז אמר לנו מרוואן שלא נלון הלילה בבית, כי הקטינה התלוננה במיטרה על אונס. אבל מה פיתאום שאני אברח מהבית שלי, כאשר לא עשיתי כלום? אז נשארו בבית, ונעצרנו על-ידי המיטרה.

כל הזמן הכחשנו הכל, והסתבר לנו, מפיו של עורך-הדין אהרון שלנגר, שייצג אותנו בהתחלה, כי הקטינה חזרה ובאה למיטרה, ושם סיפרה בכל פעם גרסה אחרת על מה שקרה בדירה. פעם סיפרה כי שכבה איתנו מרצונה, ופעם סיפרה שכלל לא שכחנו איתה. היא מסרה חמש גירסות שונות.

כאשר הגיע התיק לדיון לפני השופט אריה אבנר, הוא עצר אותנו עד לחקירתה של הקטינה. מכיוון שלא היה לנו כסף, לא יכולנו

אבל בכל זאת הייתי גיוע. את יכולה לשאול עליי ביפו, מי זה סמי קאדי. גם מבחינה לאומית אני בסדר. כאשר היה העניין עם מיסגר חסר-בק, הייתי מעורב בפרשת גניבת הנעליים של צ'יץ'.

בכל אופן, רציתי להתרחק מיפו, וכך קרה ששכרתי דירה בבת-ים. רציתי לגור שם לכדי, בלי בעיות, אבל כל מיני חברים מיפו, בובלי וחברים שלו, היו באים אליי לדירה. לא היה לי לב לסלק אותם, כי כאשר לא היה לי היכן לישון, הם נתנו לי לישון אצלם והיו בסדר איתי.

אונס קבוצתי בכוח

אחד הידידים של בובלי הוא מרוואן עינבאוו מיפו. היתה לו חברה יהודיה, בת 15. הם באו לדירתי כמה פעמים ביחד, והיכרתי גם את הבחורה. ידעתי שהיא לומדת בבית ספר תיכון. המיטרה סיפרה שהיא חברה של מרוואן ושוכבת איתו. מרוואן נעצר אז בחשד של הודחת קטינה לסמים ובבעילת קטינה.

מייד כאשר מרוואן השתחרר ממעצרו, בערך אחרי שלושה חודשים, הוא הלך עם החברה שלו למיטרה, והיא הגישה תלונה וסיפרה כי אחרי מעצרו של מרוואן, היא באה לדירתי לבקר אותי ולשוחח על הצרות של מרוואן, ואני, יחד עם בובלי וסטל, נתנו לה לעשן סמים ואחר-כך אנחנו אותה

תובעת גיא

הצעירה דיברה בלשון רחוב...

המתלוננת, 15 וחצי, הביאה לבית-המישפט תעודה המאשרת כי היא בתולה.

התובעת, פנינה גיא, ראתה את התעודה ונדהמה. הצעירה בעלת-היד תעודה התלוננה במיטרה כי שלושה גברים אנסו אותה, והוסיפה שיש לה חבר בן 22, שאיתו היא שוכבת מרצונה. כאשר עלתה הצעירה על רוכן העדים, היה ברור כי שלושת הנאשמים, סמי קאדי (29) מחמור בובלי (20) ואחמד סטל (22) הולכים הביתה (העולם הזה 6.8.86). "הכל התחיל מזה שהיתה לי דירה שכורה בבת-ים", סיפר סמי קאדי להעולם הזה.

הנה ספורו:
אני בן לאב ערבי ולאם יהודיה, והיה לי קשה לגור ביפו. לכן ביקשתי שיעזרו לי לשכור דירה בבת-ים. כאשר הייתי ילד קטן גדלתי במוסדות ובימינויות תוספת-אוכל, התגרשו בילדותי, ואני ואחותי נותרנו לבד, מסתובבים בין קרובי-משפחה ומוסדות.

אחרי-כך אבי נשא אשה ערבית, ועברנו להתגורר איתה.

החיים שלי בבית היו קשים מאוד. אמי החורגת היתה אשה פרימיטיבית, שהעדיפה את שתי בנותיה עליי ועל אחותי. כאשר ביקשתי תוספת-אוכל, היתה אומרת לי: "לך לאמא שלך, הוונה היהודית".

אני הייתי הולך בבוקר למכולת ומביא את הלחמניות והנזקיק, והיא עשתה מזה כריכים לבנות שלה, לי נתנה לחם עם זעתר. היא התנגדה לזה שאבי ישלח אותי לבית-ספר טוב, כי זה עולה כסף, ולכן לא קיבלתי השכלה.

מזוכה קאדי

סחבתי את נעלי של צ'יץ'!

התרגזה עלינו והחליטה להפיל עלינו אבל גם זה שקר. אף פעם לא הטרדנו אותה. זה היה רעיון של מרוואן, שהיא תתלונן עלינו, ולכן עשתה זאת.

עוד כאותו היום שבו העידה המתלוננת, בא אלינו עורך-הדין שמונה עבורנו על-ידי המדינה, והציע לנו שנודה בבעילת קטינה, והוא ידאג שלא נקבל מאסר נוסף. אבל אנחנו צעקנו עליו, כי לא עשינו כלום וישכנו לשווא חמישה חודשים. ובאמת, מייד אחרי שהיא העידה, זיכו אותנו ושיחררו אותנו.

עד כאן סיפורו של סמי קאדי.

החיים שלי בזבל

התובעת, פנינה גיא, היתה די נבוכה כאשר עמדה לפני בית המישפט ושמעה את עדותה של המתלוננת. היא כבר ידעה קודם לכן כי המתלוננת חזרה בה מכל גירסות האונס והבעילה, ויזכה את הצעירים. התובעת התרשמה רע מאוד מהצעירה הרוזה, שדיברה בלשון-רחוב, ולא כתל-מידת-תיכון.

גם תעודת-הבתולים שהציגה הצעירה לפניה הפתיעה אותה. מאחר שהיתה עדות מלאה, שבה סיפרה הצעירה כי היא שוכבת עם מרוואן מזה זמן רב. אחרי שהגישה התובעת את עדותה של הצעירה לבית-המישפט, על פי סעיף 10 א', הוכרזה הקטינה כעדה עוינת, וסיפרה את סיפוריה.

אז חזרה בה התובעת מכתבי האישום. מאחר שלא היה כל סיוע לעדותה של הצעירה ברבר אונס או בעילה, לא היה טעם להמשיך בדיון. נגד הקטינה יוגש כתב-אישום על עדות-שקר, והיא צפויה למאסר. "החיים שלי בזבל", אמר הקטינה, "ולכן לא איכפת לי אם גם אנחנו למאסר".

אונס ב-4 ג'רסות

השכנה איתם, אבל הכל היה מרצונה היפסטי. הוא סיפרה בפני-מישפט דבר נבנסה עם כל אחד מיום לחודר השניה. בעוד האסירים יושבים בסלון, כשהם תופשים ייגברם שכנו איתה

על ספר עדינה 11 נעצרו שלישות הצעירים תחקיר. הם אמרו כי אונסם הם מכירים את תעודה ובי היא מבקרת איתם ספנים לפעם ביריחם. אבל כפולם לא שכנו איתה. לא נתנו לה

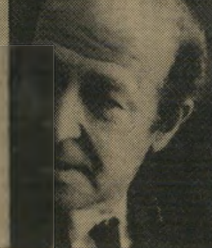
היא סיפרה למיטרה שיש לה חבר בן 22. עדי ביפו, ולפני חודשים אחריה נעצרו יחד במיטרה-מיס. עד סמי קאדי נעצרו שובני שובני על הסיפור

המתלוננת הקטינה מסרה למיטרה 4 עדויות שונות

המתלוננת, 15 וחצי, הביאה לבית-המישפט תעודה המאשרת כי היא בתולה.

התובעת, פנינה גיא, ראתה את התעודה ונדהמה. הצעירה בעלת-היד תעודה התלוננה במיטרה כי שלושה גברים אנסו אותה, והוסיפה שיש לה חבר בן 22, שאיתו היא שוכבת מרצונה. כאשר עלתה הצעירה על רוכן העדים, היה ברור כי שלושת הנאשמים, סמי קאדי (29) מחמור בובלי (20) ואחמד סטל (22) הולכים הביתה (העולם הזה 6.8.86). "הכל התחיל מזה שהיתה לי דירה שכורה בבת-ים", סיפר סמי קאדי להעולם הזה.

הכתבה ב"העולם הזה" (6.8.86) על האונס

בכל זאת אני גיוע!

הקטינה המתלוננת. כך קיבלה את התעודה. בכל אופן, לא היה כלל צורך בתעודה זאת, כי כאשר היא עלתה על רוכן-העדים היא סיפרה שבעצם באמת לא היה שום דבר בדירה. לא אונס ולא סמים. היא סיפרה שמכיוון שנהגנו לבוא לבית-הספר שבו היא לומדת, לקלל אותה ולהעליב אותה, היא

להמשיך להעסיק את עורך-הדין שלנגר, ולכן לא היה מי שידאג לנו ויקדם את הריון. במקום לשמוע את המתלוננת תוך זמן קצר, ישכנו בכלא המישה חודשים, עד שהיא העידה השבוע לפני הרכב השופטת חנה אבנור.

הקטינה הביאה איתה תעודה שהיא בתולה. זה היה טוב בשבילנו, אז

בכוח, אחד אחרי השני. זה שקר מרושע, שמרוואן המציא מפני שהוא לא רצה לאכול לבדו את התיק של בעילת קטינה, ולכן הוא ביקש ממנה שתעיד כך.

• בעת הטקס, שבו השתתף ראש העירייה שלמה להט, נעלמו נעליו. הן הוחזרו לו על-ידי העולם הזה.

צריך לדעת ממי להתגרש

לפני כמה חודשים נפרדו **ניצה** (לשעבר לרר) והר"ר יהושפט שולמן, וכל אחד עבר לגור בבית משלו. והרגיש חופשי לעשות מה שהוא רוצה ועם מי שהוא או היא רוצים. ואומנם, הר"ר יהושפט שולמן (58) גילה את הנוער, כלומר הוא גילה שיש בחורות יפות בגיל 20, ואפשר לבלות איתן כמה שעות בכל פעם. נכון שהוא נמנע מלהיפגש עם ההכי יפות, ומשתדל להיפגש רק עם נערות שצריכות תיקון פה ושם, כלומר, איזה אף חדש, או הרמת גבה או הקטנת אוזן. אז בערבים הוא פוגש את הנערות האלה, ומדבר איתן על יופי ועל אסטיקה ומבלה איתן. אבל בכל פעם כשיש

ניצה ויהושפט שולמן
מה שנערות צעירות יכולות לתת לר"ר

איזה אירוע גדול או נוצץ, כשהבן-אדם צריך להיראות בו מכובד, מטפלן הר"ר שולמן לגרושתו ואס-יבתו, ניצה, ומזמין אותה לצאת איתו, והיא, לרוב, נענית לו. צריך לדעת ממי להתגרש ואיך להתגרש. כמו ששולמן עשה את זה, זה באמת הכי טוב. גם יש לו אשה נאה, שהוא יכול להיראות בחברתה וליהנות מבגרותה, וגם יש לו כמה ילדות צעירות, היכולות לתת לו מה שנערות צעירות יכולות לתת.

איתן גולדמן
קוראים לה דניאלה

פליישר, אבל הצלחתי לברר שהיא קפצה על העגלה שהציעו לה, כדי שלא לאחר את הרכבת. החתונה נערכה השבוע במלון הילטון בתל-אביב בהשתתפות 120 איש בלבד, ואיתן, העומד לחזור לארצות-הברית, יוכל לישון בשקט, כי הפעם ההורים לא יוכלו לשים מחסום על הפרנסה, כי את הכלה הזאת הם בחרו עבורו בעצמם. איתן, אני מקווה, כבר מבין סופיסוף שככה זה בחיים — בעל המאה הוא בעל הריעה. נקודה.

בעל המאה

הוא

בעל הדיעה

לפני כמה שנים פגש **איתן גולדמן**, בנם של היהלומן **יחזקאל גולדמן** ואשתו **טוטסי**, את **אלינור מעוז** המקסימה. תוך חמש רקות הוא התאהב בה, ואחרי זמן קצר מאוד הציע לה נישואין. אלינור הסכימה ונערכה החופה. אלא שכבר מההתחלה ההורים של איתן גולדמן היו מאוד לא מאושרים מהשירוק, וניסו לשים רגל לנישואין בכל דרך אפשרית. הוג הצעיר התעלם מההורים והמשיך לאהוב, אבל אז החליטו הורי איתן שרגל אחת כנראה אינה מספיקה כדי להכשיל את הנישואין האלה, וצריך לשים את כל כובד הגוף. הם אמרו לאיתן שהוא יצטרך לפרנס את אשתו לברד, כי הם לא יתנו עוד כסף, וחוזק מזה גם רמזו לו שהוא לא יכול עוד לעבור כשביל האבא.

איתן הבין את הרמז, וגם הבין שבלי גרוש קשה מאוד לחיות. איתן ואלינור התגרשו. היא נשארה כאן ויצאה מהסיפור. הוא נסע לאמריקה, כדי לשכוח אותה ואת מה שהוא. בעזרת הורי, עשה לעצמו.

כשנה לאחר-מכן נהרגה אלינור בתאונת דרכים בדרך לאילת. אומרים לי שאיתן היה שבור זמן רב אחרי זה, כי הוא עדיין אהב אותה. כינתיים עברו השנים, ושום כלה לא נמצאה לאיתן. הפעם לא סמכו יחזקאל וטוטסי על בנם, והם החליטו לבחור בשבילו, אבל הבחורות המוצלחות אינן צריכות שיבחרו אותן, ואיתן נשאר קירח מכל הצדדים.

עכשיו אני שומעת שנמצא משהו. המשהו שמה **דניאלה אהרן** (29) והיא בגילו של איתן. לא הצלחתי לברר במה ייחודה של הדניאלה הזאת, חוץ מזה שהיתה חברתו של **מוטי**

בן ההיסטוריה

ובת הסיפרות

כשפגשה **עדנה ויסלר**, בתם של **דיצה** (ממישפחת **מאיר**) והסופר פוצ'ו (המכונה לפי עמים **ישראל ויסלר**) את **רפי סימוןסון**, הוא נראה לה נחמד, והיא נתנה לו את מיספריה-טלפון שלה. עוד באותו הערב טילפן רפי, ועדנה ריברה אותו ארוכות. כששאלה אותה אמה עם מי ריב-רה, ענתה לה עדנה "עם החתן שלי". ובאמת, לא עברו שלושה חודשים, וכמלון שרתון בתל-אביב הוקמה חופה עמוסת-פרחים, ומתחתה עמדו עדנה המיניאטורית ורפי גבה הקומה, כשמשני הצדדים הורי החתן, הפרופסור להיסטוריה **שלמה סימוןסון** ורעייתו האל-

שבה התקבלה המקאמה של פוצ'ו, נתנה אור ירוק ל**ימי** (**בנימין**) אחיה בן ה-8 של עדנה, לעלות על הבימה בלוויית חברתו **ענת**, גם היא בכיתה ג', ולקרוא לפני הקהל את השיר או המקאמה שהוא כתב לכבוד אחותו ולכבוד גיסו החדש, שמצא זמן לפני החתונה לבלות עם ימי הקטן ולקחת אותו לסרט. וכך סיפר ימי לנוכחים: כשהולכים עם רפי לסרט, מתקבלת פוזה לא כל-כך מסודרת.

עדנה ויסלר ורפי סימוןסון
את הברך של מי

רפי מלטף את הברך של עדנה ועדנה לא מרגישה כלום, ובסוף מסתבר שפשוט הברך היא שלי. אני באמת מקווה שאחרי החתונה הוא ילטף רק את הברך שלה. הקהל שאג ומחא כפיים בקול רם, וימי התהלך לו כאילו הוא חתן המסיבה. אני אומרת תמיד שצריך להיזהר מילדים קטנים ומוכשרים.

גנטיית, ובצר השני דיצה ופוצ'ו, הורי הכלה. ובתווך כל האחים של החתן והכלה. אחרי-כך שברו כוס והיו נשיקות והקהל ישב ליד השולחנות לשותות ולאכול. כמו שעושים בכל החתונות. אלא שבכל החתונות אין מאקמות, וכאן דווקא היו. פוצ'ו כתב וקרא באווני הקהל מקאמה יפהפיה, שתיארה את עדנה מיום לידתה ועד לרגע שבו מסר אותה אביה לחתנה. הקהל התלהב מאוד ומחא כפיים. ההתלהבות,

ימי וחברתו ענת
מי מלטף —

ועמי פולני

בברית של בעלה

רותי פולני וליאור ייני מאושרים. נולד להם הבן **שירן**. ברית-המילה נערכה בבית ציוני אמריקה.

לברית הגיעה כל המיטפה, בנו של ליאור **יותם**, (22) בתו של ליאור, **איה**, (19), וגם אמם, **נעמי פולני**, שהיא רודה של רותי ואשתו לשע-בר של ליאור.

במיטפה הזאת כולם מתחתנים עם כולם, ועור שים ילדים עם כולם, ובסוף גם כולם באים לשמ-חות של כולם.

מה אגיד לכם, עלאי-כי-כיפק, בחיי. גם **נעמי ודני סנדרסון** מאושרים. הם דווקא מאושרים מזה שאין ברית במיטפה שלהם. אין ברית, כי נולדה להם בת קטנה, הדומה

רותי פולני וליאור ייני
כולם מתחתנים עם כולם

כמו שתי טיפות מים לאחיה בן ה-6 **אדם**. לא עוד איז לה שם. לקטנה. אצלם זה עניין רציני, השמות, ולכן זה יקח כנראה עוד כמה זמן עד שיחליטו.

האולטימטום אברשה והנשים

לאברשה טמיר היו תמיד הרבה נשים. את זה ידעו כל החברים שלו. לכן גם היתה הפתעה גדולה מאוד לכולם כשהודיע אברשה שהוא מתחתן עם **תהילה סלע**. לא שהם לא שמעו על תהילה. הם שמעו, ועוד איך. שבע שנים הם ראו את אברשה עם תהילה, אלא שבאותן שבע שנים ראו אותו גם עם נשים אחרות, בתקופות זמן ארוכות. למעשה, אף פעם לא היה ברור מי החברה הקבועה של אברשה, כי תמיד היו שתיים-שלוש בריזמנית. אחת הנשים האלה, שאברשה נראה בחברתן הרבה פעמים, ובמשך זמן ניכר, היתה עיתונאית צעירה וזה נחמד.

כשנשא אברשה לאשה את תהילה, חשבו החברים שהנה סוף-סוף הוא יירגע ויסתפק באשה אחת, כמו שנהוג. האמת היא שגם אני חשבת ככה. אחרת, למה שהוא יתחתן בכלל?

אבל העבודה שלי היא לברר דברים ולשאול שאלות ולהציץ מבדל לחרקים. ככה, לא במקרה גיליתי שאברשה, הנשוי עם תהילה, נפגש עם העיתונאית הורה יותר מאשר במקרה. בכל פעם שהיא קופצת ארצה, וזה קורה לעיתים די קרובות, הם נפגשים במלון, שבו היא גרה, ומבלים שעות ארוכות מאוד ביחד. גם שמעתי שבפעמים שאברשה נוסע לחו"ל, העיתונאית מחכה לו, והם מבילים ביחד ימים ארוכים.

לפני כמה ימים היא הגיעה שוב ארצה, והם שוב בילו ביחד, ומסתבר שהפעם היה קשה להם להיפרד, ולכן הם נסעו לזינווה. כן, כענייני עבודה, כל אחד והעבודה שלו. הוא עוסק בבוררות-טאבה, והיא סוקרת את הפרשה. בינתיים גרים אברשה ותהילה בשתי דירות

מאושרים. "כמעט", מפני שענת ככל זאת היתה קצת חולמת על תפקידן קטן שאולי היא תעשה פה ושם, כדי להיות מאושרת לגמרי. אבל הגליל הוא רחוק מתל-אביב, ואנשים בתל-אביב נוהגים לשכוח את מי שלא נמצא להם מול העיניים כל הזמן.

מהתאטרון לא קראו לה, והיא קמה כל בוקר להאכיל את הצאן, וכמעט-כמעט שכחה את העניין הזה של המישחק. עד שהיא שמעה כי הולכים להעלות בהבימה את הדוד וניה.

בהדוד וניה יש תפקיד נשי אחד, תפקידה של אלנה, שכל שחקנית משתגעת לעשותו פעם בחיים. בין ככש לכבש, שלחה ענת הרפזי הודעה לכיוון תל-אביב שהיא מאוד מעוניינת בתפקיד. אבל עד שההודעה שלה הגיעה לתל-אביב, כבר בחרו **ביונה אליאן**.

ענת קצת הצטערה, אבל קיוותה שבכל זאת, אם ימאס ליונה, או שיהיו לה התחייבויות אחרות, יקראו לענת להחליף אותה.

וזה קרה. יונה אליאן עזבה את התפקיד, אבל לפני שהספיקו לקרוא לענת מהגליל, כבר קפצה שחקנית צעירה אחרת, **איריס ברנע**, על התפקיד המיוחל.

ענת חזרה לכבשים וכבר חשבה שזהו זה. אבל לא זמן עזבה גם איריס ברנע את התפקיד, אחרי מריבות עם שחקנים, ובהבימה נכזרו בענת וקראו לה.

עכשיו ענת כאן, גרה אצל חמותה **ברכה עמוסי** בתל-אביב, ומשחקת בערב.

כאילו סוף טוב, הכל טוב. אבל שום דבר לא טוב. כי רוני עמוסי רוצה את אשתו לירד וליב הכבשים שלו, והוא נתן לה אולטימטום. או הוא או תל-אביב.

ענת אומללה. לפני שהיא עולה על הבימה היא בוכה ככל פעם. איך זה יגמר, ומי ינצח, הבעל והכבשים או הדוד וניה – עוד לא ידוע.

אולי, כאשר מבוגרת, מותר לי להציע הצעה לזוג הצעיר? אני מציעה להביא שניים-שלושה כבשים, ולשכן אותן בגני-עקב, הסמוך להבימה. כדי שענת תוכל להיות גם בתאיטרון וגם עם הטבע.

תנסו, ילדים, תנסו.

כשענת הרפזי הכירה את **רוני עמוסי**, היא למדה מישחק באוניברסיטה והוא למד קולנוע בבית צבי. היה להם על מה לדבר, והם דיברו ובילו ביחד והתאהבו ונישאו.

אחרי התחנה מצאה ענת עבודה בהבימה, אבל רוני לא מצא עבודה בקולנוע, וגם נמאס לו כל העסק, והוא החליט שמה שהוא רוצה בחיים זה לגור קרוב לארמה שאינה מצופה באספלט. כשענת היתה בחזרות, חיפש רוני מקום להתיישב בו, ובסוף מצא משק במושב בית-הלל בגליל.

ענת הרפזי
הכבשים או הדוד וניה?

וגם קנה כבשים קטנות כדי לגדל אותן לבשר ולצמר, ולכל מה שעושים בכבשים. המקום מצא חן גם בעיניה של ענת, והיא עברה לגור ביחד עם בעלה בגליל. שניהם ניהלו חיים בריאים של עובדי-ארמה, והיו כמעט

גרשון רוזוב – פרק ב'

בשבוע שעבר סיפרתי לכם איך נארו חפציה האישיים של **אפרת ארד** והוצאו מתוך הדירה שבה היא חיה עם **גרשון רוזוב**, ואיך הוחלפו מנעולי-הדלת, ואיך גרשון רוזוב עזב את הארץ לארצות-הברית כדי לא לראות את זה.

ובכן, מי שחשב שבזה תמה הפרשה, ושאפרת פשוט תוותר כאשר תראה את הדלת הנעולה ותבין שרוזוב לא רוצה בה עוד, אם חשבתם שזה מה שהיה – טעיתם מאוד, רבותיי.

ברגע שאפרת ראתה את הדלת הנעולה ואת שתי הגורילות שהעמיד רוזוב ליד הדלת, למיך רה שיתחשק לאפרת להזמין מתקן-מנעולים, היא חייכה, לקחה את המעלית וירדה לרחוב. שם היא תפסה מונית ונסעה בה ישר לעורך-הדיון שלה. עכשיו רוזוב מדבר עם עורך-הדיון, ושמעתי שכבר הציע לו כמה וכמה הצעות מפתות מאוד, ביניהן פיצוי של 100 אלף דולר, אבל בינתיים אפרת אינה מוכנה להצעות-הפשרה האלה. היא לא חושבת שמגיעה לה פשרה אחרי שבע שנות חיים משותפים איתו. אפרת רוצה את הפנטהאון

המחוזי בתל-אביב, במקום ששניהם עובדים. ביום החמישי שעבר נערכה החתונה של שרי וחיים בן האורנים, ובה השתתפו 450 איש ואשה, והיא נראתה כמו כל החתונות של בני מישפטים. כלומר, הקהל התחלק למישפחה, חברים, שופטים, עורכי-דין וקליינטים. בחלי-פות-ערב וכבגרים נוצצים ממש קשה לרדת מי שופט ומי פושע.

אחרי החתונה בילה הזוג הצעיר, ורחדבש מיוחד במינו. מזה שבוע הם שוכבים בכית, בחברת שפעת וחום גבוה.

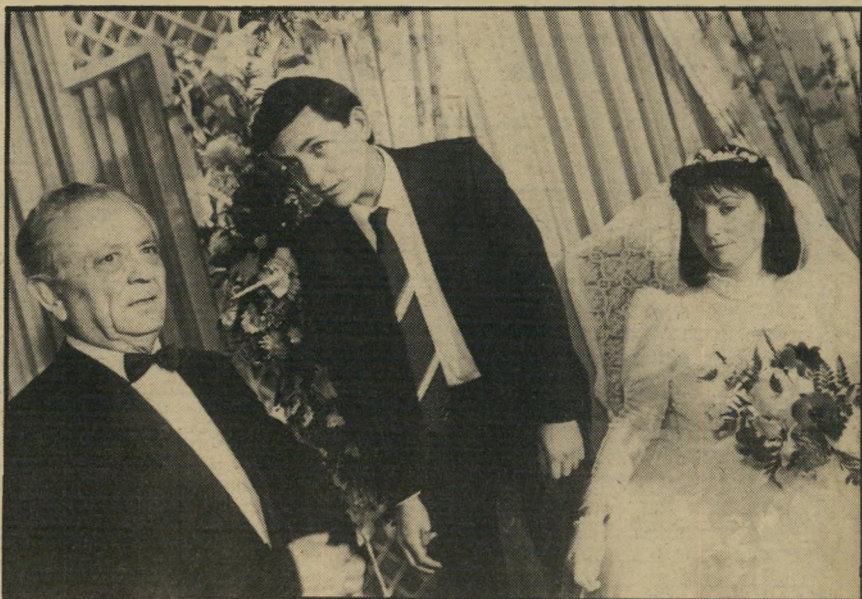
אמא שלי היתה אומרת על דבר כזה: זה סימן טוב לבאות. ואולי היא צודקת.

חתונה מישפטית

לעורך-דין **נתן קנת** נולדו שלושה ילדים. שתי בנות יפות, **תמי ורותי**, ובן אחד. אחרי שחיתן את שתי הבנות, שלח נתן קנת את בנו **חיים** (28) ללמוד מישפטים באנגליה. כמו כל אב, רצה גם קנת שיהיה לו ממשיך במישפחה. חיים קנת הצעיר גמר את הלימודים והגיע ארצה, כדי להראות לאבא מה הוא למד. לפני

שהספיק לדבר עם אביו, זרק אותו נתן קנת למים של ההגנה על **אביבה גרנות** במישפט המפורסם של השנה.

נתן קנת ובנו חיים עברו קשה מאוד על תיק גרנות. אבל לצעירים יש כוח ליותר מעבודה, ולכן תוך זמן קצר מצא לו חיים האוהבה בדמותה של **שרי עזריאלוב** (22), פקידה בבית-המישפט

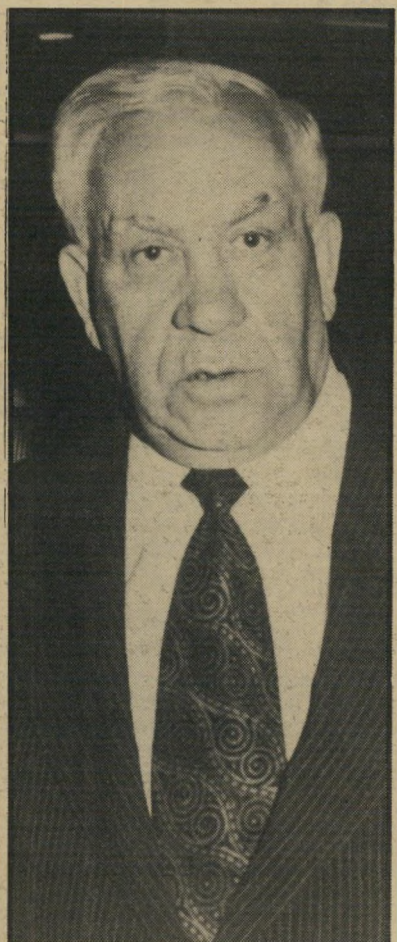
שרי, חיים ונתן קנת
ירחדבש בחברת שפעת וחום

אברשה טמיר
עם העיתונאית בזינווה

תיהם, כי הירידה המשותפת המפוארת, במיגרל החדש של דיזנגוף סנטר בתל-אביב, עדיין אינה מוכנה.

במיגרל-לדוד, וכמו שאני מכירה נשים ועורכי-דין, היא גם תקבל אותו. מה שמראה לכם שהחלפת מנעול אינה פותרת שום בעיה.

גרשון רוזוב
100 אלף דולר?

לאן בשבת לגביע הטוטו בימק"א

מה אתה צופה ללור, המנציחת בשבועות האחרונים? מניה של הפועל-לוד לצמרת?

בשבת יוצאת הליגה הלאומית לפגרה מיוחדת. תחת זאת יתקיימו מישחקי גביע הטוטו, המחזור השלישי. צביקה רוזן, מאמן הפועל-לוד, ממליץ על מישחקי השבת הקרובה. "כדאי לנסוע לימק"א, הוא אומר. אך תשחק הפועל-לוד בשיבת?

לא ברצינות כמו במישחק-ליגה. מישחקי גביע הטוטו הם מישחקים טורבים לניסויים. אפשר להכניס למישחק שחקנים חדשים, לבדוק יכולת של שחקנים. גביע הטוטו הם מישחקי אימון מצויינים.

בשבת זה יהיה אימון טוב להפועל לוד. אני מתכוון להכניס שניים-שלו

מאמן רוזן
מי שמשרייך נקודות

שה שחקני-ספסל, שעד היום לא היתה להם הזדמנות לשחק. אני לא מתכוון לעשות דמורליזציה בקבוצה, אלא פשוט לערוך שינויים כמו באימונים.

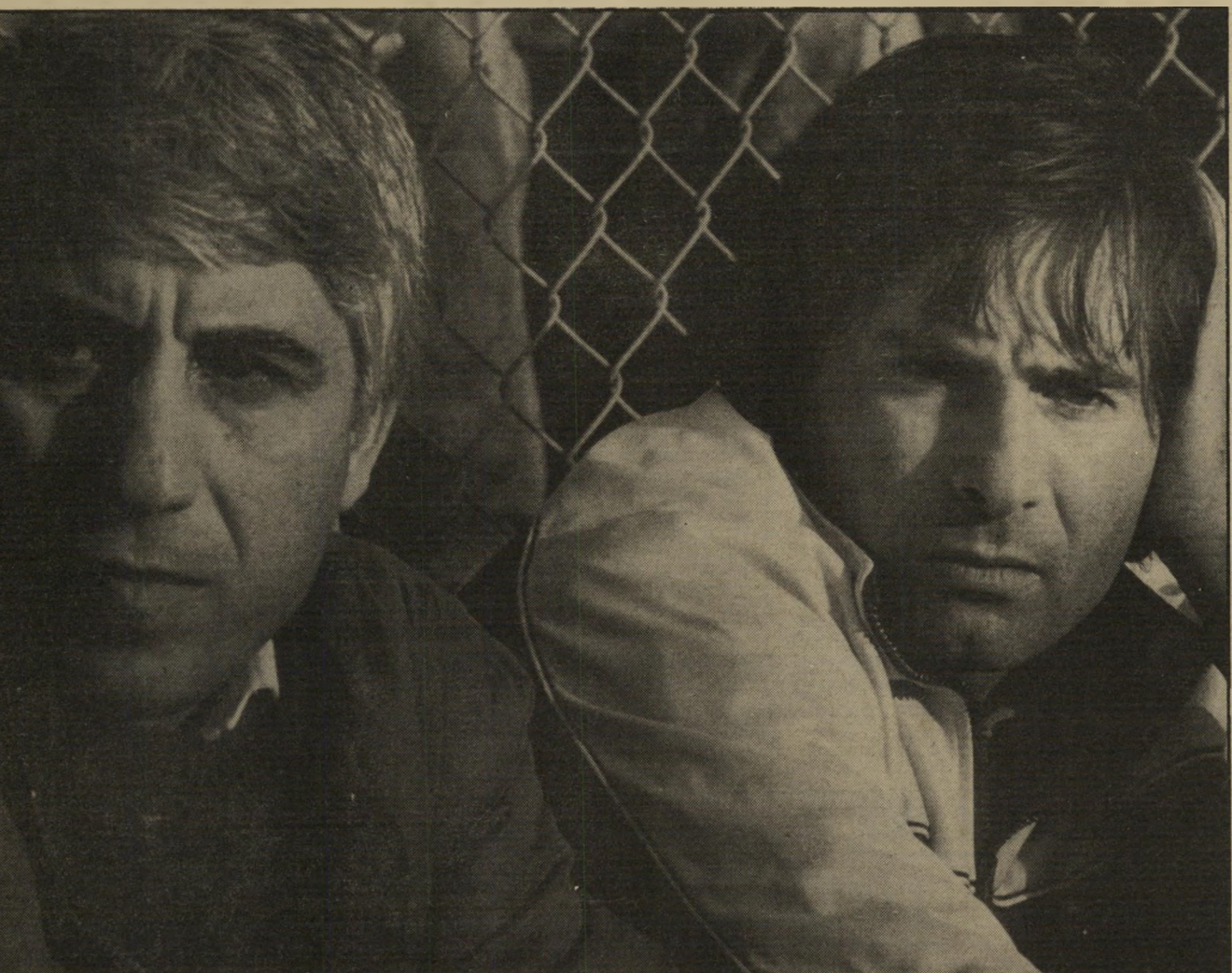
על איזה מישחקים נוספים אתה ממליץ?
בבית א' יהיה מישחק טוב, לדעתי, בין מכבי-נתניה לבנייהודה. זה מישחק חק שיכולים להיות בו הרבה שערים, ושערים יפים. הקבוצות יתחזקו פתוח, ויהיה שם מעניין. אני לא בטוח שיהיו הרבה צופים, רוב הצופים יהיו בירור שלי. ימק"א ימשוך את הקהל, אבל נתניה מול בנייהודה יהיה בהחלט מישחק אטרקטיבי.

בבית ב' יהיה מישחק מעניין בין שימשון להפועל-כפר-סבא. יהיה כדור רגל לא רע, לדעתי.

בבית ג' כדאי לראות את מכבי-יבנה מול מכבי פתח-תיקוה.

*** מכבי-רמת-גן — בית-ר"ת-ליאביב: מישחק חשוב, שיהיו לו השלכות לגבי תחתית הליגה. בית-ר"ת-ליאביב תהיה חייבת לנצח, ובזה תוריד את רמת-גן לתחתית.
*** אליצור-נתניה — הפועל-ירושלים: אחרי ההפתעה השבוע, לא נותרה לאליצור נתניה ברירה אלא לנצח. הם יעשו זאת, ככל הנראה, די בקלות.
* הפועל-חולון — הפועל-חיפה: מישחק-ליגה שיגרתי.
* מכבי-חיפה — הפועל-רמת-גן: גם כן עוד מישחק.

המדור חור ברשת ממליץ על מישחקי השבוע בכדורסל. המחזור ה-16 ייערך השבוע, ביום הרביעי. המישחקים מדורגים לפי מידת העניין שבהם, והכוכבים שלצידם מציינים את מידת חשיבותם.
*** הפועל-ליאביב — מכבי-ר"ת-ליאביב: דרכי תליאביב. מכבי-ר"ת-ליאביב תנצח ותכין את עצמה לקראת המישחקים הבאים בגביע אירופה לאלופות. מישחק שלאנשי גושרון כדאי לראות.
*** הפועל-גליל-עליון — איתן-גבת: מיפגש בין שתי קבוצות של בני הקיבוצים. מצבה של איתן-גבת קשה, היא נלחמת על חייה. יהיה מישחק מעניין. לאנשי הצפון כדאי יהיה לנסוע לכפר-גלעד.

נתניה. לוי, היושב כאן לצידו של מיזרחי, לא מיהר להחליף את השוער הוותיק, גם אחרי שמזרחי התפתל מכאבים. לוי סומך בעניינים שכאלו רק על עצמו. הוא חצה את המיגרש, בא למיזרחי, בירר היטב שהשוער כבר אינו מסוגל לעמוד עוד על רגליו — ורק אז אישר את החלפתו.

תמונת השבוע יוסי מיזרחי, שוער בית-ר"ת-ירושלים, ואבי בדקות האחרונות של המישחק בשבת. מיזרחי נאלץ לעזוב את השער, אחרי שקיבל מכה חזקה בראשו. מרגלו של יואל מנחם. שחקן מכבי

כך שמי שמשרייך נקודות מוקדם, לקראת הסוף צריך לדאוג פחות.

בליגה, אנחנו לא מסתכלים למעלה, לצמרת. לא בינתיים. אני מאמין גדול

הלאומית. אנחנו אומרים שהעיקר לנו צח ממישחק למישחק, כדי להישאר

אצלנו, בלור, לא משתמשים בכיר טויים השגורים אצל רוב שחקני הליגה

נביא בעיר אברם אומר: „אליפות!"

80. הקבוצה שיחקה מצויין, ובמחזור האחרון ירדנו ליגה. כך שאני מפחד מהדברים האלה, שהם הבלתי-אפשריים.

מה עושה את בית-ר שונה השנה?

רוב השחקנים התבגרו. הם יודעים לשמור על פרופיל נמוך. לא משתור ללים מעבר לגבולות המקובלים. לא מאבדים את העשתונות. החבורה הזו משחקת ביחד כבר הרבה שנים, הם מכירים האחד את השני. אבל, בעיקר, הם יותר בשלים ומבוגרים.

וההרגשה שלך השנה — שתהיה אליפות?

בדרך-כלל לוקחים אליפות עם 60 נקודות. לנו במחזור ה-13 יש כבר 30 נקודות. אז לפחות מבחינה סטטיסטית אנחנו מעבר לממוצע. זה מרגש אותי. אבל אני מנסה גם לשמור על פרופיל נמוך. אליפות אחרי כליך הרבה שנים בבית-ר... אני ממש מפחד לדבר.

השנה בית-ר היא אחרת. אבל אני מוכרח לציין, שכל הקבוצות האחרות פשוט חלשות. לבית-ר ירושלים אין היום יריבות רציניות. מכבי חיפה, למשל, לא נותנת השנה 50 אחוז מן היכולת שהיתה לה לפני שנה ושנתיים.

זה מה שבצעם מעורר אותי. בית-ר טובה, והיריבות חלשות.

אתה כבר אומר בקול רם את המילה: אליפות?

אני כל הזמן אומר שאנחנו רצים השנה לאליפות. אבל אני אומר בהסתייגות. כי עד שזה לא יובטח לנו, תיאורטית לפחות, אז אסור לדבר על אליפות.

בבית-ר ירושלים קרו כבר כל הדברים הבלתי-אפשריים. למשל, לפני שלוש שנים ה"נו כליך קרובים לאליפות, ובמחזור ה-29 התהפכו היוצרות והפסדנו. אז, למשל, בעונת המישחקים 79-

אברהם (אברהם) לוי משרת את בית-ר-ירושלים כבר 20 שנה. הוא התחיל את הקריירה בבית-ר כשחקן נוער, עבר לניהול קבוצת-נוער, ומה 12 שנה הוא המנהל הכללי-כול של בית-ר-ירושלים.

לוי עבר כבר עם רוב מאמני-הכדור רגל בארץ, והצליח להחזיק מעמד עם כל יושבי-הראש של הקבוצה. אומרים, שכל מאמן בליגה רוצה את אברהם לוי איתו, בקבוצה שאותה הוא מאמן. השחקנים מתייחסים אליו כמו לאבא. הוא האחראי למשכורות, רואג לחולים, עוזר בעניינים האישיים. מס' דר עבודה לנשות השחקנים. אליו פונים בעת צרה, והוא הראשון לשמוע על שימחה. השבוע שאלתי אותו:

היית פעם, בכל הקריירה שלך בבית-ר, כליך קרוב לאליפות?

כן, לפני שלוש שנים. בכל זאת, הפעם זה נראה שונה.

נידודים הכל בגלל סמנתה

● **אלי אוזונה** לא שיחק בשבת האחרונה מול מכבי-נתניה, גם קומקומייה-הרכים שהובילו להדרו שכמלון לא הועילו. אוזונה חלה כשפעת וקדח מזוהם. חבריו בקבוצה אומרים, שהשפעת היא רק תוספת למחלה אחרת, הפוקדת אותו מזה שבוע ימים: חברתו האנגלית, **סמנתה**. נסעה לביתה לחגוג את הכריסמס עם מי שפחתה, ואוזונה חולה בגעועים.

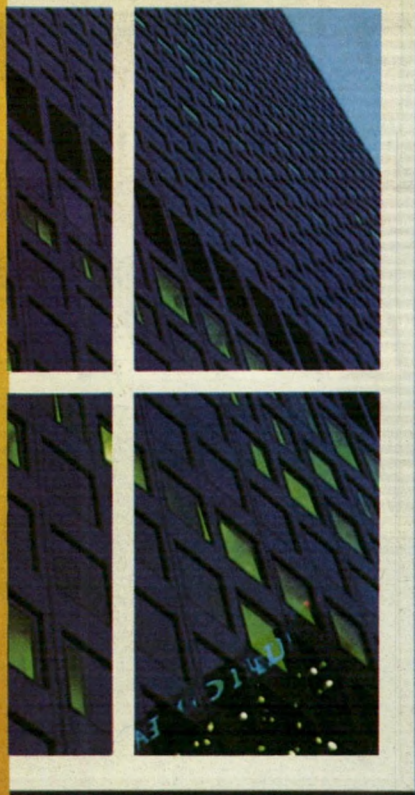
המאבק של 1987

● ביום שישי הגיע למלון בנתניה, שבו התארחו שחקני בית-ר-ירושלים, היושבי-ראש לשעבר של מכבי-נתניה, עוזר-הדין **רוני שרמוב**, שחקני-בית-ר היו מופתעים מן הביקור. שרמוב בירך את הבית-ר'ים ואיחל להם הצלחה במישחק. "אתה באמת רוצה שנצליח וננצח את מכבי נתניה?" שאלו. "כן, אני באמת רוצה," ענה הפריקליט. בנתניה אומרים ששרמוב בעצם כבר התחיל את המאבק לקראת השנה הבאה — מי ינהל את הקבוצה מעיר היהלומים: האיש החזק במכבי-נתניה, **יצחק תשובה**, או שרמוב. שרמוב לחזור לתפקיד.

תיקו חוסר כסף

● בבית-ר-ירושלים ריכרו השבוע מנהלי הקבוצה על עניינים כספיים. הם כנראה כבר מכינים שהשנה זו השנה של האליפות. כשנה כזו גם משלמים יותר כסף, תשלומי פרמיות גבוהים. ראשי-בית-ר פוחדים שהמתח לקראת סוף הליגה יורד. אם בית-ר תמשיך להוביל בטבלה בפער-נקודות גדול. "אולי כדאי לעשות קצת מישחקי תיקו," אמרו השבוע בירושלים. "זה יחסוך כסף לקבוצה, ויגביר את המתח בליגה."

רוצה שבשיו אדום זהו

העולם הזה

סיכורה של השחקנית אביבה כוז

על בעלה לשעבר:

חשה

אפדתי

מתנכר

לבנו!

